

20
23

Toimintakertomus
ja tilinpäätös

VARMA

01

Sisällys

4	Toimintakertomus tilikaudelta 2023	31	Taseen liitetiedot	52	Riskienhallinta
19	Tilinpäätös	31	10. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö	59	Tunnusluvut ja analyysit
19	Tuloslaskelma	31	11. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni	59	32. Tiivistelmä
20	Tase	32	12. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistus- yhteisyriksissä, emoyhtiö	59	33. Tulosanalyysi
21	Rahoituslaskelma	32	13. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistus- yhteisyriksissä, konserni	60	34. Vakavaraisuus
22	Tilinpäätöksen liitetiedot	32	14. Kiinteistösijoitusten muutokset	61	35. Sijoitusjakauma käyvin arvoin
28	Tuloslaskelman liitetiedot	33	15. Omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset	62	36. Sijoitustoiminnan tuottoerittely ja tulos
28	1. Vakuutusmaksutulo	33	16. Emoyhtiön muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	63	37. Hoitokustannustulos
28	2. Maksetut korvaukset	34	17. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutok- set, emoyhtiö	63	38. Työkyvyttömyysriskin hallinta
29	3. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely	46	18. Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan	63	39. Vakuutusliikkeen tulos
29	4. Tuloslaskelman erä Liikekulut	46	19. Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin	64	Voitonjakoesitys
30	5. Kokonaisliikekulut toiminnoittain	46	20. Lähipiirilainat	65	Tilintarkastuskertomus
30	6. Henkilöstökulut	46	21. Johdannaiset		
30	7. Johdon palkat ja palkkiot	47	22. Velat saman konsernin yrityksille, muut velat		
30	8. Tilintarkastajien palkkiot	47	23. Vakuutustekninen vastuovelka		
30	9. Tuloverot	47	24. Vakavaraisuuspääoma		
		47	25. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö		
		48	26. Oma pääoma		
		48	27. Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voiton- jaon jälkeen		
		48	28. Voitonjakokelpoiset varat		
		49	29. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö		
		51	30. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö		
		51	31. Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin, emoyhtiö		

Toimintakertomus 2023

Varman vakavaraisuus oli vahvalla tasolla koko vuoden ajan, ja vakavaraisuuspääoma oli vuoden lopussa 14,0 (13,3) miljardia euroa. Sijoitusten markkina-arvo oli 59,1 (56,2) miljardia euroa vuoden lopussa. Sijoitukset tuottivat 6,0 (-4,9) prosenttia. Hoitokustannuksiin käytimme 0,34 prosenttia palkka- ja tulo summasta.

Sijoitusten arvo

59,1 mrd.€

Sijoitusten tuotto

6,0 %

Vakavaraisuus

14,0 mrd.€

Maksetut eläkkeet

7,1 mrd.€

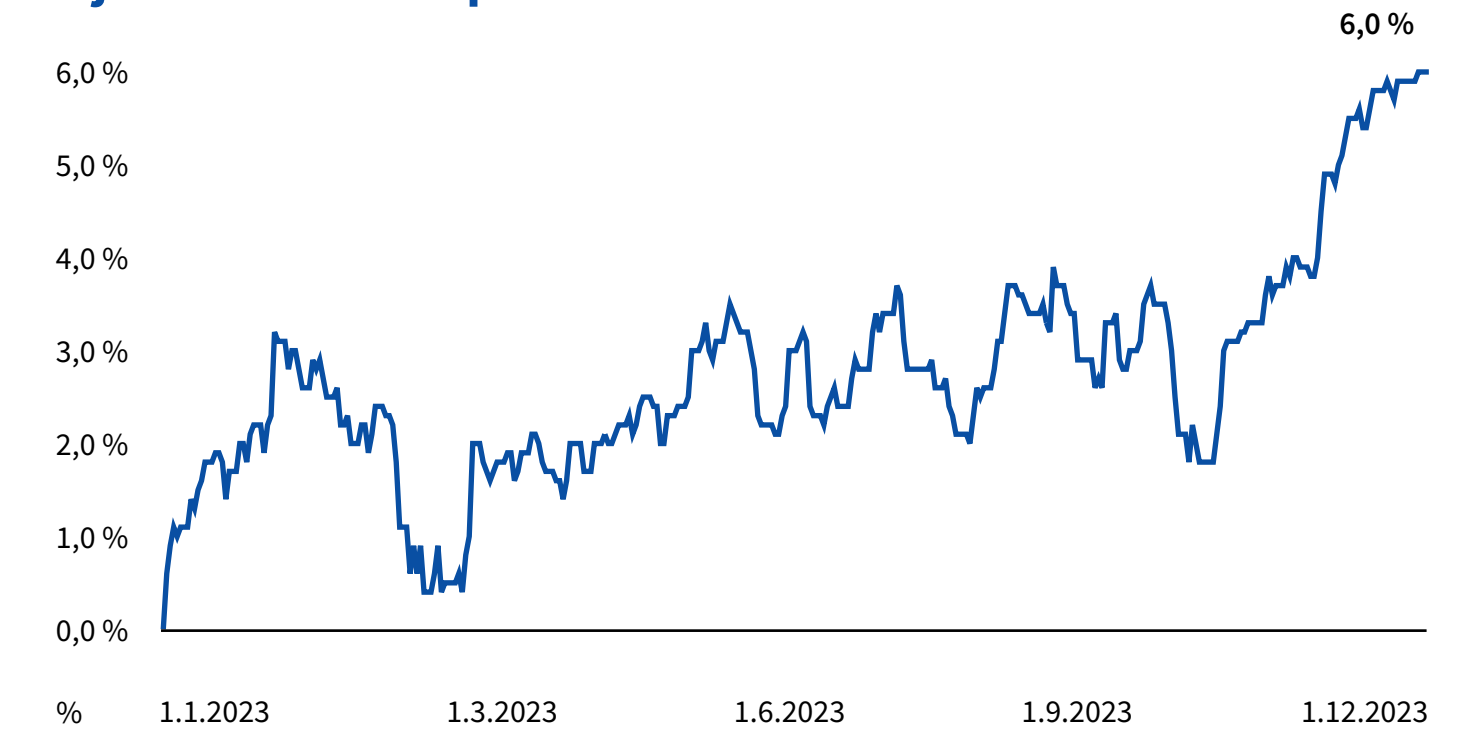
Maksutulo

6,5 mrd.€

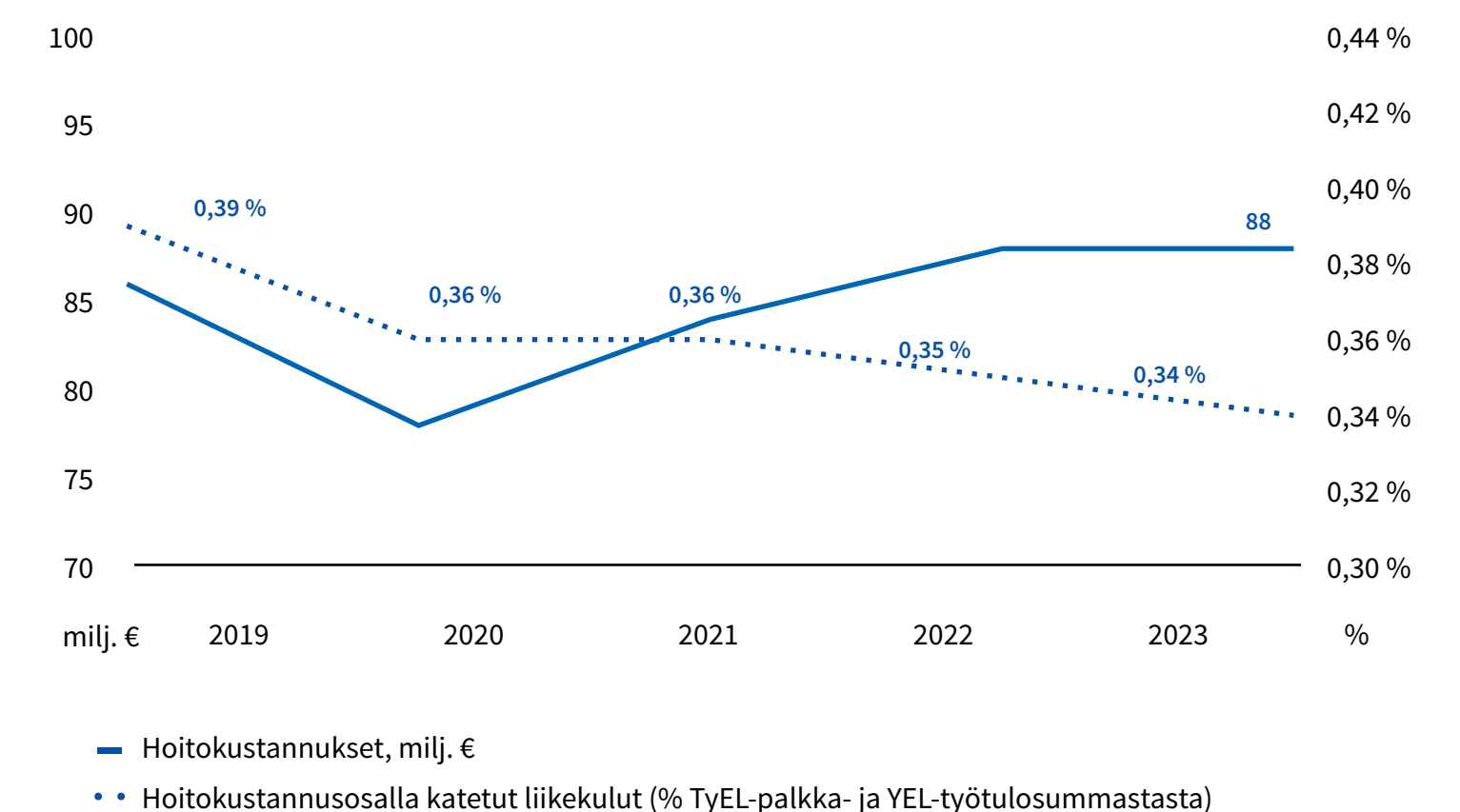
Vakuutettuja asiakkaita

607 500 hlöä

Sijoitusten tuottoprosentti

Hoitokustannukset (TyEL- ja YEL-toiminnan liikekulut)

Toimintakertomus tilikaudelta 2023

Taloudellinen toimintaympäristö

Maailmantalous kasvoi vuonna 2023 odotettua enemmän, mutta erot taloudellisessa kehityksessä maantieteellisten alueiden ja talouden sektoreiden välillä olivat suuria. Kasvu nojasi pitkälti yksityiseen kulutukseen, kun teollisuus polki lähes paikallaan ja rakentaminen supistui useassa maassa voimakkaasti. Työllisyyskehitys oli suhdanneherkkien toimialojen ongelmista huolimatta maailmanlaajuisesti kohtuullisen suotuisaa, ja hidastuva inflaatio ja nousevat palkat tukivat kotitalouksien ostovoimaa. Maantieteellisesti tarkasteltuna Yhdysvallat oli maailmantalouden valopilkku, samaan aikaan kun Eurooppa jarrutti ja Kiinan kasvu jäi selvästi jälkeen alkuvuoden optimistisista odotuksista. Globaali taantuma kuitenkin väistettiin, vaikka useat talouden tunnusluvut pysyivät heikkoina.

Maailmantalouden kehitystä leimasi vuonna 2023 sopeutuminen korkeampaan korkotasoon. Vaikka useat keskuspankit jatkoivat rahapolitiikan kiristystä, vaikutukset talouskasvuun jäivät pelättyä pienemmiksi. Kiinteäkorkoiset lainat hillitsivät velanhoidokulujen nousua erityisesti Yhdysvalloissa ja useissa manner-Euroopan maissa. Globaali inflaatio kääntyi vuoden edetessä tuntuvaan laskuun, ja esimerkiksi Yhdysvaltain keskuspankki avasi mahdollisuuden koronlaskuille vuoden 2024 aikana. Korkomarkkinat alkoivatkin loppuvuonna hinnoitella keskuspankeilta aggressiivista rahapolitiikan

kevennystä, vaikka keskuspankkien viesti oli selvästi maltillisempi, ja inflaatio pysytteli keskuspankkien tavoitetasojen yläpuolella.

Talouden näkymät ovat jossain määrin kirkastuneet, mutta kiristynyt finanssipolitiikka yhdistettynä korkeampien korkojen viivästettyihin vaikutuksiin jarruttaa yhä talouskasvua. Inflaation tuntuva hidastuminen on helpotus keskuspankeille, mutta korkeana jatkuva palkkainflaatio saattaa hidastaa korkojen laskua. Myös geopolitiittinen tilanne on epävarmaa, vaikka maailman kahden suurimman talouden, Yhdysvaltain ja Kiinan, väliset jännitteet näyttävät ainakin tilapäisesti hellittäneen. Suurina pysyvät julkiset alijäämät uhkaavat yhä velkakestävyttä rajoittaen näin finanssipolitiittista liikkumatilaa.

Työeläkejärjestelmä

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö asettivat vuonna 2023 työryhmän selvittämään työeläkejärjestelmän uudistamista. Työryhmän tavoitteena on selvittää tarvittavat muutokset, jotta voidaan varmistaa työeläkejärjestelmän rahoituskellinen kestävyys, turvata riittävä etuustaso sekä vakauttaa sääntöpohjaisen vakautusjärjestelmän avulla eläkevakuutusmaksutaso pitkällä aikavälillä. Muutosten tavoitellaan vahvistavan julkista taloutta pitkällä aikavälillä noin 0,4 prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuotteeseen. Työryhmän on tarkoitus laatia ehdotus keinoista 31.1.2025 mennessä,

Varman vakavaraisuus oli vahvalla tasolla koko vuoden ajan.

jonka jälkeen ehdotus kootaan hallituksen esitykseksi. Keskeiset työmarkkinakeskusjärjestöt ovat myös asettaneet kaksikantaisen eläkeneuvotteluryhmän valmistelemaan eläkeuudistusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti vuoden 2024 työeläkevakuutusmaksut. Työntekijän eläkelain mukainen työeläkevakuutusmaksu on keskimäärin 24,81 prosenttia palkasta, kun se vuonna 2023 oli 24,84 prosenttia. Työnantajan maksuosuus sisältää 0,41 prosenttiyksikön lisäerän, jolla katetaan vuonna 2020 koronapandemian aikana työnantajan maksuosuuteen annetun tilapäisen alennuksen vaikutuksia. Korotus huomioidaan työnantajan maksuosuudessa viimeisen kerran vuonna 2025. Yrittäjän eläkemaksu säilyy vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla.

Työeläkeyhtiöt esittivät työkyvyttömyyseläkkeiden rahoituksessa käytettävään maksuluokkamalliin muutoksia, jotka sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti vuoden 2023 lopussa. Vahvistettujen muutosten tavoitteena on muun muassa edistää ikääntyneiden ja osatyökykyisten työllistymistä sekä kannustaa yrityksiä oikea-aikaiseen ja vaikuttavaan kuntouttamiseen. Muutokset tulevat voimaan vuoden 2024 alusta sisältäen kuitenkin pitkän siirtymäajan.

Maksussa olevia eläkkeitä tarkistetaan työeläkeindeksillä vuosittain tammikuussa eläkkeiden ostovoiman säilymiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti vuoden 2024 työeläkeindeksin korotukseksi 5,7 prosenttia.

Työeläkemaksut ja vastuvelan tuottovaatimus

Vuonna 2023 keskimääräinen TyEL-maksu oli 24,84 prosenttia palkoista. Palkansaajan maksuosuudesta oli 7,15 prosenttia alle 53-vuotiailla ja yli 62-vuotiailla sekä 8,65 prosenttia 53–62-vuotiailla.

Keskimääräinen maksu sisälsi 0,44 prosenttiyksikön korotuksen, jolla katetaan vuonna 2020 koronapandemian aikana työnantajan maksuosuuteen annetun tilapäisen alennuksen vaikutuksia. Vuoden 2023 YEL-maksu oli 24,1 prosenttia vahvistetusta työtulosta alle 53-vuotiailla ja yli 62-vuotiailla sekä 25,6 prosenttia 53–62-vuotiailla.

Vastuvelan tuottovaatimus vuonna 2023 oli 6,02 prosenttia, joka koostui rahastokorosta (3,00 prosenttia), eläkevastuiden täydennyskertoimesta ja osaketuottokertoimesta. Täydennyskerroin oli vuonna 2023 keskimäärin noin 0,68 prosenttia. Osaketuottokerroin vuonna 2023 oli 11,7 prosenttia, jolloin sen vaikutus tuottovaatimukseen oli noin 2,34 prosenttiyksikköä (viidesosa osaketuottokertoimesta).

Vakuutusmaksun laskennassa käytettävä vakuutusmaksukorko oli alkuvuoden 2,45 prosenttia ja loppuvuoden 3,85 prosenttia. Yleisen korkotason noustessa vakuutusmaksukorko nousi vuonna 2023 yli vähimmäisarvon (2,00 prosenttia) ensi kertaa useisiin vuosiin. Vanhimpien takaislainojen ja eräiden muiden erien korkona käytettävä perustekorko oli koko vuoden 5,0 prosenttia.

Varman taloudellinen kehitys

Varman käypien arvojen mukainen kokonaistulos oli 815 (-3 466) miljoonaa euroa.

Varman vakavaraisuus oli vahvalla tasolla koko vuoden ajan. Vakavaraisuuspääoma oli tilikauden päättyessä 14 010 (13 344) miljoonaa euroa. Varman eläkevarat suhteessa vastuuelkaan (vakavaraisuusaste) olivat 130,4 (130,5) prosenttia. Vakavaraisuusrajaan verrattuna vakavaraisuuspääoma oli 1,6-kertainen (1,8-kertainen) eli turvaavalla tasolla. Vakavaraisuusraja muuttuu sijoitusten riskipitoisuuden

mukaan. Varman strategisena tavoitteena on ylläpitää vahvaa vakavaraisuutta vakaan tuoton avulla.

Sijoitustuotto käyvin arvoin oli 3 363 (-2 868) miljoonaa euroa eli 6,0 (-4,9) prosenttia sitoutuneelle pääomalle. Vastuuvelalle hyvitettyä tuottoa oli 2 624 (768) miljoonaa euroa. Näin vuoden 2023 sijoitustulos oli 739 (-3 636) miljoonaa euroa. Varman kokonaisliikekulut olivat 137 (136) miljoonaa euroa. Hoitokustannustulos oli 4 (38) miljoonaa euroa. Yhtiökohtaisen hoitokustannusosan käyttöönoton myötä vakuutusmaksun hoitokustannusosa on mitoitettu vastaamaan Varman kuluja vuonna 2023. Vakuutusliikkeen tulos oli 70 (115) miljoonaa euroa ja muu tulos oli 2 (16) miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen tulosta selittävät koholla oleva kuolleisuus, ennakoitua pienempi työkyvyttömyyseläkemeno ja suurempi palkkasumman kasvu.

Varma maksaa asiakashyvityksinä yhden prosentin vakavaraisuuspääomasta. Vuoden 2023 lopussa siirrettiin asiakashyvityksiä varten 142 (173) miljoonaa euroa ositettuun lisävakuutusvastuuseen. Hyvityssiirto on noin 0,6 (0,7) prosenttia vakuutettujen palkkasummasta. Vuoteen 2022 saakka myös hoitokustannusyli jäämä sisältyi hyvityssiirtoon. Varman vahva vakavaraisuus mahdollistaa kilpailukykyiset asiakashyvitykset, ja hyvä toiminnallinen tehokkuus laskee vakuutusmaksun hoitokustannusosaa. Vahva vakavaraisuus ja toiminnallinen tehokkuus koituvat täten Varman asiakkaiden hyväksi.

Varmassa vakuutettujen yhteenlaskettu TyEL-palkkasumma vuonna 2023 oli noin 25,4 (24,1) miljardia euroa. Palkkasumma kasvoi 5,2 prosenttia edellisestä vuodesta. Yhtiön vakuutusmaksutulo oli 6 466 (6 119) miljoonaa euroa, josta TyEL-vakuutusten osuus oli 6 254 (5 919) miljoonaa euroa ja

YEL-vakuutusten 213 (199) miljoonaa euroa.

Tilikauden päättyessä Varmassa oli vakuutettuna 607 535 (590 218) henkilöä. Voimassa olevia vakuutuksia oli vuoden 2023 lopussa 77 797 (72 427) ja näissä vakuutettuina 43 955 (42 494) yrittäjää ja 563 580 (547 724) työntekijää.

Vuoden 2023 aikana saatettiin voimaan 4 651 (4 197) uutta TyEL-vakuutusta ja 7 011 (7 517) YEL-vakuutusta.

Varma toteutti vuoden aikana yrittäjän eläkelain mukaiset, kolmen vuoden välein tehtävät säännölliset työtulotarkistukset tarkistamalla 12 000 yrittäjän vakuutuksen perustana olevan työtulon. Ensimmäisessä vaiheessa tarkistettiin työtulo niiltä yrittäjiltä, joilla se oli alle 15 000 euroa, eikä työtuloon oltu tehty olennaista tarkistusta edeltävän kolmen vuoden aikana. Vuonna 2024 tarkistetaan työtulo yrittäjiltä, joiden työtulo on enintään 25 000 euroa.

Varmaan siirtyi vuoden 2023 siirtoliikkeessä vakuutussiirtoina nettomääräisesti 21 (35) miljoonaa euroa TyEL-maksutuloa muista eläkeyhtiöistä ja TyEL-vakuutusten uusmyynti oli 77 (59) miljoonaa euroa. YEL-vakuutusmaksutuloon vastaava vaikutus oli 33 miljoonaa euroa.

Varmaan tuli vuoden 2023 aikana tulorekisteristä yhteensä 10,1 (9,8) miljoonaa ansio- ja työsuhde-ilmoitusta. Ansiotiedot ilmoitetaan tulorekisteriin säännöllisesti ansioiden maksamisen jälkeen.

Varma palvelee vakuutuksenottajia oman asiakasyhteistyötoiminnan lisäksi If Vahinkovakuutuksen ja Nordea-konsernin palveluverkon avulla.

Vuonna 2023 eläkkeitä maksettiin bruttomääräisesti 7 073 (6 492) miljoonaa euroa. Eläkkeensaajien määrä laski hieman, ja Varmassa oli vuoden lopussa maksussa 350 000 (352 000) eläkettä.

Varman eläkehakemusten kokonaiskäsitelyaika vuonna 2023 oli 15 päivää, joka on noin 5 päivää lyhyempi kuin muissa työeläkeyhtiössä keskimäärin.

Vuoden 2023 aikana tehtiin 24 825 (28 472) uutta eläkepääätöstä. Uusien eläkepääätösten määrä oli 12,8 prosenttia pienempi kuin vuonna 2022, ja kaikkien eläkepääätösten kokonaismäärä 10,8 prosenttia pienempi kuin vuonna 2022. Uusista päätöksistä vanhuuseläkepääätösten määrä oli 10 134 (11 812), työkyvyttömyyseläkepääätösten 6 295 (5 821) ja osittaisten varhennettujen vanhuuseläkepääätösten määrä 4 317 (7 011) kappaletta. Määräaikaisten eläkkeiden jatkopäätöksiä tehtiin 4 941 (4 667) ja muita päätöksiä 22 259 (25 165) kappaletta. Näitä ovat muun muassa eläkeoikeudessa tapahtuvien muutosten vuoksi annettavat päätökset, kuntoutus-etuuspäätökset ja ennakkopäätökset. Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten hylkäysosuus oli 41,1 (40,4) prosenttia. Verkossa tehtyjen eläkehakemusten osuus kaikista eläkehakemuksista oli 69 (71) prosenttia.

Työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä jatkoi kasvua vuonna 2023. Työkyvyttömyyseläkehakemuksia saapui Varmaan 13 252 kappaletta, mikä on 3,8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä oli 5 644 kappaletta, kasvua 5,4 prosenttia. Vuoden 2022 tapaan hakemusmäärän kasvu painottui varttuneisiin ikäryhmiin. Myönnettyjen täysien työkyvyttömyyseläkkeiden keskimääräinen alkamisikä oli 52,5 vuotta. Miesten osuus myönnetyissä työkyvyttömyyseläkkeissä oli 63,7 prosenttia, mikä heijastelee Varman vakuutuskantaa. Osatyökyvyttömyyseläkkeiden ennakkohakemukset kää-

tyivät vuonna 2023 kasvuun (3,1 prosenttia). Eri-tyisesti naiset hakivat osatyökyvyttömyyseläkkeen ennakkopääätöstä edellisvuotta useammin, kasvua oli 7,7 prosenttia.

Uusissa työkyvyttömyyseläkkeissä mielenterveyden häiriöt olivat keskeisin työkyvyttömyyden syy, osuus oli 34,8 prosenttia. Naisilla osuus oli peräti 43,2 prosenttia, miehillä selvästi matalampi, 30,0 prosenttia. Toiseksi yleisin työkyvyttömyyden syy oli tuki- ja liikuntaelinten sairaudet, 26,1 prosenttia. Eniten työkyvyttömyyseläkkeitä myönnettiin rakenus- ja kuljetusalojen työntekijöille, ja heillä tyypillisin työkyvyttömyyden syy oli tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Seuraavaksi eniten työkyvyttömyyseläkkeitä myönnettiin hoiva- ja sosiaalialan työntekijöille. Myöntöjen määrät heijastavat näiden alojen kuormittavuutta, mutta myös niiden merkittävää osuutta Varman vakuutuskannasta. Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten hylkäysosuus oli edellisvuosien tapaan varsin suuri, noin 41 prosenttia. Korkean hylkäysosuuden taustalla olivat toisaalta nuorten henkilöiden hakemusten sekä mielenterveysperusteisten hakemusten keskimääräistä korkeammat hylkäysosuudet.

Kuntoutushakemusten määrä kääntyi vuonna 2023 kasvuun kahden edellisen vuoden laskun jälkeen. Hakemuksia tuli Varmaan 2 268 kappaletta, mikä oli 10,9 prosenttia edellisvuotta enemmän. Naisilla kasvua oli peräti 19,1 prosenttia, miehillä 4,1 prosenttia. Myönteisten kuntoutuspäätösten määrä kuitenkin väheni 7,0 prosenttia hylkäysosuuden nousun seurauksena. Uusien kuntoutujien keski-ikä oli 48 vuotta. Miesten osuus uusista kuntoutujista oli 59 prosenttia. Aiemminkin korkealla tasolla ollut kuntoutuksen tuloksellisuus kehittyi vuonna 2023

positiivisesti. Kuntoutusohjelmaan osallistuneista kuntoutujista 86 prosenttia palasi työmarkkinoille. Suurin työkyvyttömyyden uhan muodostanut syy kuntoutusasiakkailla oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja toiseksi yleisin syy mielenterveyden häiriöt.

Varma on ollut vuosia työeläkekuntoutuksen edelläkävijä ja ohjaa työkyvyttömyysriskissä olevia asiakkaita aktiivisesti kuntoutuksen pariin. Varma on pilotoinut IPS-toimintamallia (Individual Placement and Support) ammatillisessa kuntoutuksessa vuosina 2020–2023, ja tulosten perusteella toiminta laajenee valtakunnalliseksi vuoden 2024 aikana. Pilotissa mukana olevista kuntoutujista työllistyi palkkatyösuhteeseen 64 prosenttia, mikä on vertailuryhmää (38) selkeästi parempi tulos. Pilotti osoitti, että IPS-toimintamalli on käyttökelpoinen työeläkekuntoutuksessa ja se on vaikuttava keino mielenterveyskuntoutujien työhön paluun tukemisessa kohti palkkatyötä.

Yritysassiakkaille suunnatut työkyvyttömyysriskien hallintaan liittyvät digitaaliset palvelut koottiin yhteen järjestelmään Varma Asiointiin. Analytiikassa edettiin tarkempiin työkyvyttömyysriskiarvioihin ja siten parempaan vaikuttavuuteen. Varman tutkijat jatkoivat toimialakohtaisten tutkimusraporttien julkaisemista työkyvyttömyysriskeistä ja niiden hallinnasta. Näitä hyödynnettiin vahvasti palvelukehityksessä sekä asiakastyössä. Myös muuta työkyvyttömyysriskien hallintaan tähtäävää palvelutarjontaa laajennettiin ja kehitettiin aktiivisesti työelämän ja työkyvyttömyysriskien muuttuessa. Varma jatkoi aktiivisesti yhteiskehittämistä asiakkaiden sekä muiden sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa.

Varman asiakaspalvelussa verkkoasiointi on keskeinen palvelukanava. Varman verkkopalvelussa

voi laskea tuoreen arvion oman eläkkeensä suuruudesta riippuen siitä, minkä ikäisenä aikoo jäädä eläkkeelle. Näistä arvioista verkossa tehtiin 98,1 (98,2) prosenttia. Verkkopalvelussa voi myös tehdä eläke- ja kuntoutushakemuksen ja seurata hakemuksensa käsittelyn etenemistä. Yhteensä verkkohakemuksia tehtiin vuoden aikana 20 856 (24 505) kappaletta.

Vakuutettu näkee oman työeläkkeensä kehityksen työeläkeotteelta. Verkkopalvelussa tarjolla olevan työeläkeotteen kävi tarkistamassa 168 615 (142 275) henkilöä. Niille vakuutetuille, jotka haluavat tiedon paperisena, Varma lähettää työeläkeotteen kerran kolmessa vuodessa. Vuonna 2023 työeläkeotteita lähetettiin 180 890 (197 000) kappaletta.

Vastuuvelka

Varman vastuuvelka kasvoi 3,5 (0,3) prosenttia ja oli 46 966 (45 373) miljoonaa euroa. Vastuuvelkaan sisältyy kasvaneiden varsinaisten vakuutusmaksu- ja korvausvastuiden lisäksi asiakashyvityksiin käytettävää ositettua lisävakuutusvastuuta 142 (174) miljoonaa euroa, vakavaraisuuspääomaan sisältyvää osittamatonta lisävakuutusvastuuta 892 (1 573) miljoonaa euroa ja osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta -17 (-950) miljoonaa euroa.

Vakuutuskannan muutokset

Tilikauden aikana Varma ei vastaanottanut tai luovuttanut vakuutuskantoja.

Sijoitustoiminta

Varman vuoden 2023 sijoitustuotot nousivat 6,0 (-4,9) prosenttiin ja sijoitusten käypä arvo ylsi vuoden lopussa 59 078 (56 204) miljoonaan euroon.

	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Vakuutettujen määrä			
TyEL	563 580	547 724	15 856
YEL	43 955	42 494	1 461
Yhteensä	607 535	590 218	17 317
Vakuutusten määrä			
TyEL	33 842	29 933	3 909
Eläkkeensaajien määrä			
Osa-aikaeläke		3	-3
Osatyökyvyttömyyseläke	3 066	3 144	-78
Osittainen varhennettu vanhuuseläke	11 663	10 430	1 233
Perhe-eläke	50 255	50 429	-174
Työkyvyttömyyseläke	15 165	15 679	-514
Vanhuuseläke	260 393	261 930	-1 537
Varhennettu vanhuuseläke	9 894	10 549	-655
Työuraeläke	52	33	19
Yhteensä ¹⁾	350 488	352 197	-1 709
¹⁾ YEL-eläkkeensaajat	28 425	28 709	-284
TEL-/YEL-lisäeläkkeensaaja	40 814	41 747	-933

Varman vakavaraisuus oli vuoden lopussa 130,4 (130,5) prosenttia.

Vuoden 2023 tuotot kohosivat vuoden edetessä, ja erityisesti vuoden viimeisen neljänneksen kehitys oli vahvaa. Omaisuusluokkien väliset tuottoerot tasaantuivat vuoden aikana, mutta kiinteistöjen tuotot jäivät selvästi negatiivisiksi. Taantumapelkojen hälventyminen ja inflaation kääntymisen laskuun tukivat riskisentimenttiä, eivätkä markkinat enää vuoden lopulla uskoneet keskuspankkien vakuuteluja rahapolitiikan pitkäkestoisemmasta kiristyksestä. Korot kääntyivät vuoden viimeisellä neljänneksellä tuntuvaan laskuun. Useimpien omaisuusluokkien tuotot vahvistuivat.

Osakesijoitukset tuottivat 8,6 (-8,7) prosenttia. Noteerattujen osakkeiden tuotot ylsivät 10,3 (-16,8) prosenttiin, mutta erot eri maantieteellisten alueiden ja sektoreiden välillä olivat suuret. Varman noteeratuista osakesijoituksista amerikkalaiset osakkeet tuottivat 18,5 prosenttia samaan aikaan, kun suomalaiset osakkeet jäivät ainoastaan vajaaseen prosenttiin. Pääomasijoitusten raportoidut tuotot kehittyivät suhteellisen maltillisesti yltäen 5,5 (7,9) prosenttiin.

Korkojen kääntymisen laskuun vuoden lopulla nosti korkosijoitusten tuotot 5,6 (-5,2) prosenttiin. Korkosijoitusten tuottokärjessä olivat korkeampirikiset yritysainat ja kehittyvien maiden valtionlainat.

Matalamman riskitason valtionlainojen tuotot saivat puolestaan tukea loppuvuoden tuntuvasta korkojen laskusta. Vahva sentimentti tuki myös lainasaamia, joiden tuotot ylsivät 7,3 (3,9) prosenttiin.

Kiinteistösijoitusten tuotot olivat negatiiviset -4,3 (5,7) prosenttia) markkinoiden edelleen asettaessa kiinteistösijoituksille korkeampia tuotto-odotuksia jatkuneessa korkeassa korkoympäristössä. Kiinteistömarkkinoiden alavireisyydestä huolimatta kiinteistösijoitusten tarjoama inflaatio suoja on osaltaan tasannut arvonmuutosta, sillä vuokrat ovat pääsääntöisesti seuranneet inflaatiokehitystä ja nostaneet nettovuokratuloja huolimatta ylläpitokustannusten noususta. Varman kiinteistöjen käyvät arvot varmennettiin ulkopuolisella arvioijalla tilikauden aikana ja tilinpäätökseen liittyen.

Muiden sijoitusten tuotot ylsivät 5,6 (2,7) prosenttiin. Hedgesijoitukset hyötyivät Yhdysvaltain talouskehityksestä, kohonneista riskilisistä ja korkotuotoista, jotka tukivat varsinkin yritys- ja asuntolainasijoitusten kehitystä. Matalamman duraation vuoksi tuotot jäivät kuitenkin jälkeen listatuista yritysainoista.

Varmalla on dollarimääräisiä sijoituksia hedge-rahastoissa, osakkeissa, yritysainoissa ja pääomarahastoissa. Sijoituspolitiikan mukaisesti osavaluuttakurssiriskistä on suojattu. Operatiivisesti valuuttariskiä hallinnoidaan yhtenä kokonaisuutena, ja tuloslukuissa valuuttavaikutus sisältyy eri omaisuusluokkien tuottoon. Yhdysvaltain dollari heikentyi kuluvana vuonna jonkin verran euroa vastaan, mikä painoi jossain määrin Varman sijoitusten tuottoja.

Sijoitustoiminnassa korostuivat turvaavan vakavaraisuusarvonsäilyttäminen, sijoitusten monipuoli-

linen hajauttaminen ja vahva panostus riskienhallintaan. Riskienhallinnassa käytettiin johdannaisia suojaustarkoituksessa ja salkun riskitason säätelyssä. Sijoitusten markkinariski on suurin yhtiön tulokseen ja vakavaraisuuteen kohdistuva riski. Osakkeiden osuus sijoitusten markkinariskistä on selkeästi suurin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR-luku oli 2 311 (2 727) miljoonaa euroa.

Liikekulut

Liikekulujen hallinta on Varman keskeinen tavoite samalla kun toiminnallista tehokkuutta kehitetään entisestään. TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannusosan määräytymistä muutettiin vuoden 2023 alusta niin, että työeläkeyhtiön toiminnallinen tehokkuus vaikuttaa suoraan asiakkaan maksamaan vakuutusmaksuun. Uudistuksen myötä vakuutusmaksun hoitokustannusosa on mitoitettu vastaamaan Varman kuluja 2023.

Toiminnan tehokkuuden lisääminen edellyttää henkilöstöresurssien ja varsinkin tietojärjestelmäkulujen jatkuvaa hallintaa, sillä ne muodostavat Varman liikekuluista valtaosan. Kokonaisliikekulut nousivat 0,8 prosenttia ja olivat 137 (136) miljoonaa euroa. Varman TyEL- ja YEL-toiminnan liikekulut olivat yhteensä 88 (88) miljoonaa euroa.

Varma osallistuu aktiivisesti työeläkealan yhteisten tietojärjestelmien kehittämiseen ja hallinnoitiin. Varma edellyttää myös yhteisiltä järjestelmiltä kustannustehokkuutta sekä kustannusten läpinäkyvyyttä.

Henkilöstö

Emoyhtiön henkilöstö keskimäärin ja tilikaudella maksetut palkat käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

	2023	2022	2021	2020	2019
Henkilöstö keskimäärin	564	531	527	537	537
Palkat ja palkkiot, milj. euroa	49,3	46,3	43,6	37,7	37,6

Konsernitiilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyn Tieto Esy Oy:n henkilöstömäärä oli vuonna 2023 keskimäärin 20 (28).

Vuoden lopussa Varman henkilöstöstä työskenteli 16 (17) prosenttia eläkepalveluissa, 12 (11) prosenttia vakuutus- ja aktuaaripalveluissa, 17 (17) prosenttia asiakkuuksien toiminnoissa, 13 (13) prosenttia työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyvissä palveluissa, 13 (14) prosenttia sijoitustoiminnossa ja 30 (28) prosenttia muissa toiminnoissa.

Varman henkilöstöön liittyviä täydentäviä tietoja on kerrottu tämän toimintakertomuksen muun kuin taloudellisen tiedon osiossa kohdassa [Vastuu varmalaisista](#).

Konserni- ja osakkuusyhtiöt

Vuoden 2023 lopussa Varma-konserniin kuului 107 (103) tytär- ja 16 (17) osakkuusyhtiötä. Tärkeimmät tytär- ja osakkuusyhtiöt ovat Tieto Esy Oy (50,1 prosenttia) ja Alcobendas Investments SL (50,0 prosenttia). Lisäksi Varma-konserni omistaa 50 prosenttia Keskinäisen vakuutusyhtiö Kalevan takuupääomasta. Pääosa tytär- ja osakkuusyhtiöistä on kiinteistöyhtiöitä.

Yhtiön hallinto

Varman yhtiökokouksessa käyttävät äänivaltaa Varman vakuutusosastajat ja Varmassa vakuutetut. Varman varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.3.2023. Yhtiökokous valitsi hallintoneuvostoon viisi uutta jäsentä. Hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi valittiin Anne Karjalainen, Katariina Kravi, Elisa Markula, Maria Mäkynen ja Marko Piirainen. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle tilikaudelta 2022.

Hallintoneuvoston jäsenenä jatkoivat Christoph Vitzthum (puheenjohtaja), Päivi Leiwo (varapuheenjohtaja), Petri Vanhala (varapuheenjohtaja), Juri Aaltonen, Ari Akseli, Eero Broman, Petri Castrén, Kim Forsström, Lasse Heinonen, Marko Hovinmäki, Olavi Huhtala, Mika Joukio, Jukka Jäämaa, Risto Kalliorinne, Ville Kopra, Tapio Korpeinen, Pekka Kuusniemi, Johanna Moisio, Pasi Pesonen, Perttu Puro, Mika Rautiainen, Eeva Sipilä, Pekka Tiitinen, Markku Varis, Jorma Vehviläinen, Anssi Vuorio ja Sauli Vantti.

Varman hallintoneuvosto järjestäytyi kokouksessaan 24.5.2023. Hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkaa Christoph Vitzthum sekä varapuheenjohtajina Päivi Leiwo ja Petri Vanhala.

Varman tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Antti Suominen.

Varman hallitukseen ovat vuoden 2023 alusta lukien kuuluneet Jaakko Eskola (puheenjohtaja), Antti Palola (varapuheenjohtaja), Risto Penttinen (varapuheenjohtaja), Riku Aalto, Anu Ahokas, Ari Kaperi, Jyri Luomakoski, Petri Niemisvirta, Teo Ottola, Pekka Piispanen, Saana Siekkinen ja Mari Walls sekä varajäsenet Jari Elo, Jouni Hakala ja Kari Välimäki.

Varman hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 29.11.2023 uusiksi hallituksen jäseniksi 1.1.2024 alkaen Anja Fradan, Kristiina Mäkelän ja Merja Ranta-ahon sekä uudeksi hallituksen varajäseneksi Ville Talasmäen. Hallituksen jäsenten Jyri Luomakosken, Petri Niemisvirran ja Mari Wallsin sekä varajäsenen Kari Välimäen jäsenyys Varman hallituksessa päättyi 31.12.2023. Hallitus valitsi 18.1.2024 pidetyssä kokouksessa puheenjohtajiston kaudelle 2024. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jaakko Eskola ja varapuheenjohtajina jatkavat Antti Palola ja Risto Penttinen.

Varman verkkosivuilla on esitetty [hallinto- ja ohjausjärjestelmistä ajantasainen selvitys](#), joka perustuu listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksiin.

Oma pääoma

Varman oma pääoma, 152 miljoonaa euroa, muodostuu 12 miljoonan euron pohjarahastosta, 127 miljoonan euron muista rahastoista, 6 miljoonan euron edellisten tilikausien voittovaroista ja 7 miljoonan euron tilikauden voitosta.

Riskienhallinta

Varman riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja hallita määritellyn riskinottohalukkuuden mukaisesti yhtiöön kohdistuvia, sen liiketoiminnasta aiheutuvia ja liiketoimintaan oleellisesti liittyviä riskejä. Riskienhallinnalla turvataan myös toiminnan jatkuvuus. Varmalle on vastuullisena toimijana tärkeää, että yhtiön perustehtävän toteuttaminen lakisääteisen eläkevakuutuksen toimeenpanijana on kaikissa tilanteissa turvattua ja samanaikaisesti riittävän tehokasta.

Varman hallitus laatii vuosittain työeläkeyhtiölain mukaisen riski- ja vakavaraisuusarvion. Arvio on päivitetty vuoden 2023 lopussa. Varman riskienhallinnan toimintaa ohjaavat lisäksi vuosittain hallituksessa hyväksyttävät riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet. Yhtiötasoinen riskienhallintatoiminta on osa talous- ja aktuaari-toimintoja. Tällä varmistetaan riskiraportoinnin ja riskienvalvonnan riippumattomuus riskiä ottavasta toiminnosta.

Lakisääteisenä työeläkevakuuttajana Varman merkittävin riski liittyy vakavaraisuuden hallintaan. Vakavaraisuuden hallinnan suurin yksittäinen riskitekijä liittyy sijoitustuottojen kehitykseen. Sijoitusten tuoton ylittäessä vastuuvelan tuottovaatimuksen yhtiön vakavaraisuusaste paranee ja tuottojen alittaessa tuottovaatimuksen vakavaraisuusaste heikkenee. Sijoitusriskin hallinnan periaatteet määritellään hallituksen laatimassa yhtiön sijoitussuunnitelmassa. Suunnitelmassa on dokumentoituina sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet, sijoitusten hajautus- ja likviditeettitavoitteet sekä valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet. Hallitus arvioi yhtiön sijoituksiin sisältyvät riskit, jotka voivat liittyä arvomuutokseen, odotettuun tuottoon, turvaavuuteen, valuuttojen liikkeisiin ja vaka-

varaisuusaseman kehitykseen. Lisäksi hallitus arvioi sijoitusten turvaavuuden ja yhtiön riskinkantokyvyn sijoitusten osalta, mukaan lukien arvion vakavaraisuusaseman kehityksestä.

Vuoden 2023 merkittävimmät operatiiviset riskit kohdistuivat toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen mahdollisissa ulkoisissa ja sisäisissä tietojärjestelmäriiöissä. Lisäksi riskejä kohdistui liiketoiminnan kehittämiseen muuttuvassa toimintaympäristössä. Tilinpäätöksen liitetiedoissa kuvataan tarkemmin strategia-, talous- ja sijoitusriskejä sekä operatiivisia riskejä ja esitetään niihin liittyviä määrittämiä tietoja.

Tulevaisuuden näkymät

Taloudellisen toimintaympäristön tulevaisuuden näkymät ovat suhteellisen epävarmat. Maailmantalouden ja sijoitusmarkkinoiden kannalta suurimpia huolia on riski taloudellisesta taantumasta. On myös mahdollista, että inflaatio ei hidastu kestävällä tavalla eivätkä keskuspankkien rahapolitiikan vaikutukset jää pysyviksi. Kohonnut korkotaso ja korkea velkaantuneisuus rajaavat finanssipolitiikan liikkumatilaa. Ne myös leikkaavat kotitalouksien kulumahdollisuuksia. Markkinoiden riskihinnoittelu on maltillistunut, mutta kohonneet pääoman kustannukset heikentävät yhä vaimean talouskasvun ympäristössä tiettyjen toimialojen ja yritysten velanhoidokykyä.

Geopoliittiset riskit ovat koholla. Vaikka inflaatio on kääntynyt laskuun, liittyy sen tulevaan kehitykseen yhä epävarmuutta, mikä saattaa ajoittain heijastua markkinoille korkojen heilahteluna. Väestön ikääntymiseen liittyvät kulupaineet, turvallisuus- ja energiapolitiikan haasteet ja viime vuosia korkeamat velanhoidokustannukset vaikeuttavat kestävä-

talouspolitiikan ylläpitämistä Suomessa. Samaan aikaan tuottavuuskehityksen vahvistamiseen pyrkiviä talouspoliittisia uudistuksia tulisi voida tehdä hitaan kasvun ja epävakaa poliittisen ilmapiirin ympäristössä. Tekoälyn nopea kehitys saattaa tukea tuottavuuskehitystä tulevaisuudessa, mutta sen tarkempia vaikutuksia maailmantalouden kasvuun ja tuottavuuteen on vielä vaikea arvioida.

Varman vahva vakavaraisuusasema ja huolellinen riskienhallinta varmistavat kuitenkin hyvät edellytykset sekä sijoitusten tuottokehitykselle että vakuutettujen eläke-etujen turvaamiselle kaikissa markkinaolosuhteissa. Varma jatkaa työeläkejärjestelmän tehokasta toimeenpanoa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Liiketoimintamallin kuvaus

Varmalla on vastuullinen perustehtävä, lakisääteisen työeläketurvan toimeenpano. Vastuullisuus on yksi Varman strategisista painopisteistä. Varmassa tehdyn olennaisuusarvioinnin mukaan vastuullinen liiketoiminta tarkoittaa Varmalle ennen kaikkea eläkevaroista ja eläkkeiden maksamisesta huolehtimista, vastuullisuuden ohjaamaa sijoitustoimintaa sekä kestävä työlämän edistämistä. Varman sijoitustoiminnan rooli on keskeinen, kun tarkastellaan ympäristövastuuta, sosiaalista vastuuta, kuten vastuuta työntekijöistä ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, sekä korruption ja lahjonnan torjuntaa. Merkittävimmät vastuullisuuteen liittyvät riskit voivat realisoituessaan vaikuttaa Varman liiketoimintaan muun muassa taloudellisina menetyksinä tai sidosryhmien luottamuksen heikkenemisenä.

Varman liiketoiminnassa vastuullisuutta ohjaa-

vat strategian ja arvojen lisäksi oman toiminnan vastuullisuuden periaatteet, kuten eettiset liiketoimintaperiaatteet, lahjonnan vastaiset periaatteet, Varman toimittajien eettiset toimintaperiaatteet sekä veropolitiikka. Lisäksi toimintaa ohjaa olen- naisuusarviointiin perustuva vastuullisuusohjelma, jossa määritellään vastuullisuuden painopisteet sekä niihin liittyvät sitoumukset ja toimenpiteet. Sijoitusten vastuullisuutta ohjaavat vastuullisen sijoittamisen periaatteet, aktiivisen omistajuuden ja vaikuttamisen periaatteet, sijoitusten ilmasto- politiikka, omistajaohjauksen periaatteet sekä vuositavoitteet vastuulliselle sijoittamiselle. Varman hallitus on hyväksynyt kaikki nämä periaatteet sekä vastuullisuusohjelman. Varman hallitus käyttää ylintä päätösvaltaa vastuullisuudessa. Hallitus käsittelee sijoitusten vastuullisuusasioita kuukausittain, ajankohtaisia vastuullisuusasioita vuosittaisessa vastuullisuuskatsauksessa, ilmastoriskejä vuosinel- jänneksittäin sekä kestävyysriskejä osana riski- ja vakavaraisuusarviota niin ikään vuosittain. Varman johtoryhmä käsittelee kaikki keskeisimmät vas- tuullisuuden kehittämiseen liittyvät päätökset. Vas- tuullisuus on edustettuna Varman johtoryhmässä, jossa siitä vastaa vastuullisuudesta ja viestinnästä vastaava johtaja. Vastuullisuutta kehittää ja koordi- noi vastuullisuusosasto. Vastuullisuusosasto toimii yhteistyössä Varman eri toimintojen ja toimintojen vastuullisuuskoordinaattoreiden kanssa kehittäen vastuullisuutta ulkoisten vaatimusten ja vastuulli- suusohjelman mukaisesti.

Varman oman toiminnan vastuullisuus liittyy kiin- teästi Varman compliance-toimintoon, esimerkiksi niiltä osin kuin eettiset liiketoimintaperiaatteet kumpuavat organisaatiota sitovasta lainsäädän-

nöstä. Vastuullisuusosasto ja compliance-toiminto tekevät tiivistä yhteistyötä. Compliance officer raportoi compliance-toiminnasta hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti toimitus- johtajalle.

Varma on sitoutunut vastuullisuustyössään YK:n Global Compact -yritysvastuualoitteeseen ja sen periaatteisiin, YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin sekä YK:n tukemiin vastuul- lisen sijoittamisen periaatteisiin (Principles for Res- ponsible Investment, PRI).

Varman vastuullisuuden tavoitteista ja toimenpi- teistä kerrotaan laajemmin erillisessä Global Repor- ting Initiative (GRI) -standardien mukaan tehdyssä raportissa, joka on yhdistetty Varman verkkosivuilla maaliskuussa julkaistavaan vuosiraporttiin.

Vuonna 2024 voimaan astuva EU:n kestävyys- raportointi-direktiivi CSRD (Corporate Sustai- nability Reporting Directive) tuo uudenlaisia kestävyysraportointivelvoitteita Varmalle vuoden 2024 toimintakertomukseen. Vuoden 2023 aikana Varmassa toteutettiin lukuisia toimenpiteitä tule- vaan sääntelyyn valmistautumiseksi. Merkittävin ponnistus oli kestävyysraportoinnin tarkoittaman Varman kaksoisolennaisuuden arviointi. Lisäksi val- mistauduttiin tuleviin vaatimuksiin muun muassa käsittelemällä johdon ja hallituksen strategiapäi- vässä laajasti vastuullisuus- ja kestävyysasioita. Vuonna 2024 Varman vastuullisuusohjelmaa uudis- tetaan kaksoisolennaisuusanalyysin pohjalta.

Toiminnan eettisyys ja kestävyys

Varma on sitoutunut eettisissä liiketoimintaperi- aatteissa mm. estämään lahjontaa, torjumaan har- maata taloutta, välttämään eturistiriitatilanteita,

toimimaan vastuullisesti ja kestävästi sekä edis- tämään ihmisoikeuksia. Eettisissä liiketoiminta- periaatteissa on määritelty lahjonnan ja korruption vastaisia toimintatapoja mm. lahjojen ja kestityk- sen antamisesta ja vastaanottamisesta. Eettisten liiketoimintaperiaatteiden tukena on verkkokurssi, joka suoritetaan joka toinen vuosi. Viimeksi vuonna 2022 järjestetyn verkkokurssin suoritti 92 prosenttia varmalaisista.

Eettisiä liiketoimintaohjeita täydentävät muut sisäiset linjaukset ja ohjeistukset, joita Varmassa on mm. tietoturvaan, tietosuojaan sekä rahanpesun tunnistamiseen ja estämiseen liittyen.

Varmalla on käytössä riippumaton whistle- blowing-kanava vakavien väärinkäytösten ilmoitta- miseen nimettömästi. Ilmoitukset käsittelee luotta- muksellisesti riippumaton whistleblowing-tiimi erik- seen määritellyn prosessin mukaisesti. Vuonna 2023 ilmoituskanavan kautta tehtiin 15 ilmoitusta. Näistä yksikään ei koskenut direktiivin mukaista väärinkäy- töstä. Ilmoituksista neljä koski mahdollisesti väärin perustein tehtyä työkyvyttömyyseläkkeen myöntöä. Lisäksi tehtiin yksittäisiä ilmoituksia muun muassa maksukyvyttömyys- ja kuntoutusasioihin liittyen.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalinen vastuu Varmassa tarkoittaa ihmis- oikeuksien kunnioittamista kaikessa toiminnassa, eläketurvan laadukasta ja sujuvaa toimeenpanoa, Varman asiakkaiden työkyvyn tukemista sekä työn- tekijöihin liittyvää vastuullisuutta.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Varma on sitoutunut ihmisoikeuksien kunnioit- tamiseen ja toimimaan YK:n yritystoimintaa ja

ihmisoikeuksia koskevien periaatteiden mukai- sesti. Varma edellyttää samaa toimitusketjultaan ja sijoituskohteiltaan.

Vuonna 2022 Varmassa tehtiin ihmisoikeuskartoitus, jonka avulla tunnistettiin, että Varman toimin- nalla on erityisen keskeistä vaikutusta ihmisoikeuk- sien toteutumiseen sijoituskohteissa, omassa hen- kilöstössä ja toimitusketjussa. Vuonna 2023 työtä jatkettiin osana UN Global Compactin Business and Human Rights -ohjelmaa, ja myös henkilöasiakkai- den ihmisoikeuksien kunnioittaminen tunnistettiin keskeiseksi osaksi ihmisoikeuksiin liittyvää sosiaa- lista vastuuta. Ohjelmassa arvioitiin, että sijoitus- kohteissa keskeistä on, miten arvoketjun työnteki- jöiden, vaikutettujen yhteisöjen tai kuluttajien tai loppukäyttäjien ihmisoikeudet toteutuvat. Toimitus- ketjuissa painottuvat työntekijöiden turvallisuuteen liittyvät seikat ja työperäisten oikeuksien toteutumi- nen osana ihmisoikeuksia. Henkilöasiakkailta koros- tuvat yksityisyyteen ja yhdenvertaisuuden toteutu- miseen liittyvät asiat. Keskeisiksi arvioitujen riskien lisäksi Varmalle ovat tärkeitä oman henkilöstön työ- olot ja yhdenvertaisuus.

Varman ihmisoikeuksien ohjaavina periaatteina toimivat vuonna 2022 laaditut ihmisoikeuksien toi- mintaperiaatteet, joissa Varma on sitoutunut puut- tumaan ihmisoikeuksien vastaiseen toimintaan sekä tunnistamaan, ehkäisemään ja lieventämään Varman toiminnasta aiheutuvia kielteisiä ihmis- oikeusvaikutuksia kokonaisvaltaisesti ja puuttu- maan niihin tehokkaasti. Keinot tunnistaa, arvioida, puuttua ja valvoa ihmisoikeuksien toteutumista ovat osana eri toimintojen vastuullisuustoimia.

Vuonna 2023 Varmassa jatkettiin ihmisoikeusvas- tuun koulutuksia mm. kaikille avoimella tietoisuudella.

Lisäksi varmalaisia eri toiminnoista osallistui Business and Human Rights -ohjelmassa ihmisoikeusriskien arvioimiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.

Vastuu asiakkaille

Varma on kehittänyt eläkehakemusten käsittelyprosessiaan niin, että asiakkaat saavat eläkepääötukset mahdollisimman nopeasti. Vuonna 2023 kaikkien eläkehakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 15 (16) päivää. Varman tavoitteena on, että eläkkeelle siirtyvän henkilön toimeentulo ei katkea ja että eläke maksetaan pankkitilille eläkkeenalkamiskuukauden aikana. Päätyneenä vuonna 89,2 (89,3) prosenttia uusista eläkeläisistä sai ensimmäisen eläkkeen tavoiteajan puitteissa.

Varman tavoitteena on pidentää työuria työkyvyttömyyseläkkeitä vähentämällä, työkykyjohtamista kehittämällä ja vaikuttavan kuntoutuksen avulla. Vuonna 2023 Varman asiakasyritysten keskimääräinen työkyvyttömyysmaksuluokka oli 3,5 (3,4).

Varman kuntoutujista, jotka ovat aloittaneet kuntoutusohjelman, 86 (82) prosenttia palasi takaisin työmarkkinoille vuoden aikana.

Vuonna 2023 uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista hylättiin Varmassa 41,1 (40,4) prosenttia. Yksityisen työeläkesektorin hylkäysosuus oli 40,8 (38,1) prosenttia. Työeläkeasioiden muutoshakulautakunta muutti Varman tekemiä työkyvyttömyyseläkepääöksiä 10,1 (10,3) prosentissa käsitellyistä tapauksista. Vastaava luku koko yksityisen sektorin osalta oli 10,3 (9,4) prosenttia.

Vastuu varmalaisista

Varma huolehtii henkilöstönsä työkyvystä, osaamisesta sekä tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta koh-

telusta. Varman HR-käytännöissä ja ohjeistuksissa kuvataan johtamista, henkilöstösuunnittelua ja rekrytointia, palkkausta ja palkitsemista, osaamista ja kehittämistä, monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä työturvallisuutta, työkykyä ja yhteistoimintaa.

Varma panostaa henkilöstönsä työkyvyn ylläpitämiseen ja työsuojeluun. Työkyvyttömyysriskien tunnistamisen prosessia hallitaan työsuojelutoiminnalla ja -organisaatiolla, kattavalla työterveyshuollolla sekä esihenkilöiden ja HR:n yhteistyöllä. Työsuojelussa painottuvat johtaminen, työilmapiiri sekä työn hallinta ja muutokseen sopeutuminen henkistä kuormitusta ennaltaehkäisevillä toimilla. Varmalaisten työkykyindeksi oli vuoden 2023 henkilöstötutkimuksessa 83,7 (80,1) asteikolla 1–100.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja kokemusta mitataan Varmassa kahden vuoden välein tehtävässä kyselyssä, jonka pohjalta tunnistetaan mahdolliset kehityskohteet. Loppuvuonna 2022 tehdyn kyselyn tulokset olivat erinomaiset, ja kokemus tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta oli parantunut kauttaaltaan. Eniten positiivista kehitystä on sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisessa palkkauksen, uralla etenemisen sekä koulutus- ja opiskelumahdollisuuksien suhteen. Myös aktiivinen ja jatkuva työ tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden eteen tehty työ sai erityistä kiitosta, samoin kuin Pride-yhteistyö sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien edistäminen. Silti kehitettävääkin on edelleen, esimerkiksi eri ikäisten ja erilaisissa perhetilanteissa olevien yhdenvertaisuuden huomioimisessa. Kyselyn tulosten pohjalta laadittiin uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023–2024.

Suunnitelmassa kerrotaan, miten Varma omassa toiminnassaan edistää yhdenvertaisuutta, kehittää monimuotoisuutta sekä ehkäisee ja puuttuu syrjintään. Vuonna 2023 Varmassa otettiin jo aiemmin kokeiltu anonyymi rekrytointi kattavasti käyttöön ja henkilöstöetuja uudistettiin yhdenvertaisemmiksi.

Vuosittain toteutettavassa henkilöstökyselyssä varmalaisen työtyytyväisyyttä ja omistautuneisuutta mittaava PeoplePower-indeksi oli 79,2 (78,5) vuonna 2023. Tulos oli mittaushistorian paras, ja se nosti Varman kuudetta kertaa peräkkäin mukaan Suomen innostavimmat työpaikat -listalle.

Arvoketjun vastuullisuuden hallinta

Toimitusketjun vastuullisuuden varmistamiseksi Varma edellyttää kumppaneiltaan sitoutumista Varman toimittajien eettisiin toimintaperiaatteisiin, Supplier Code of Conductiin. Toimintaperiaatteet liitetään sopimuksiin. Suora palveluntarjoaja on vastuussa omasta hankintaketjustaan ja velvollinen varmistamaan omassa toiminnassaan Varman periaatteiden toteutumisen.

Toimittajien eettisissä toimintaperiaateissa käsitellään toiminnan määräystenmukaisuutta, ihmisoikeuksia ja työntekijän oikeuksia, työturvallisuutta ja -terveyttä sekä ympäristön kunnioittamista. Ohjeisiin on myös kirjattu ilmoitusvelvollisuus rikkomuksista ja lupa auditointeihin.

Varmassa on käytössä yhtenäinen sopimushallintajärjestelmä, jonka avulla varmistetaan, että toimittajien eettiset toimintaperiaatteet on huomioitu sopimuksissa.

Vuonna 2023 Varma toteutti ihmisoikeuksien ja ympäristövastuun kyselyn toimittajilleen. Kysely

lähetettiin suurimmille toimittajille pois lukien rakennuttamisen toiminta. Kyselyyn vastasi 59 toimittajaa, joista suurin osa oli ICT-palveluja toimittavia yrityksiä. Vastaajista 78 prosenttia ilmoitti sitoutuneensa noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen periaatteita. Kyselyssä selvitettiin myös, millaisia ihmisoikeuksien huolellisuuskäytäntöjä toimittajilla on, miten terveys ja turvallisuus sekä työntekijöiden työelämän oikeudet oli huomioitu toiminnassa sekä miten yritykset huolehtivat oman toimitusketjunsä hallinnasta. Ympäristövastuun osalta kyselyssä selvisi, että 77 prosentilla vastaajista oli ympäristövastuun kattava politiikka.

Sijoituksissa rahanpesun estäminen ja kauppapakotteiden noudattaminen ovat merkittävä osa toimitusketjun vastuullisuutta. Rahanpesun estämisestä ja kansainvälisten kauppapakotteiden noudattamisesta on kirjattu menettelytavat Varman rahanpesun riskiarvioon. Liiketoiminnalle järjestetään aiheesta säännöllisesti koulutusta. Pääoma-, hedge-, infrastruktuuri- ja kiinteistörahastosijoituksissa rahanpesun estäminen käydään läpi juridisessa due diligence -prosessissa ja tarvittaessa varmennetaan sopimuksilla. Lisäksi rahanpesuun liittyvien havaintojen jatkuva seuranta on osa markkinaseurantaa. Suorissa kiinteistösijoituksissa rahapesun estämisen keskeisimmät keinot liittyvät vuokralaisten ja vuokralaisyhtiöiden tosiasiallisen edunsaajan tunnistamiseen, tietojen hankkimiseen vuokralaisten toiminnasta, epäilyttävien toimien ilmoittamiseen keskusrikospoliisille, rahanpesun riskiarvioon sekä henkilöstön koulutukseen ja tietojen säilyttämiseen.

Sijoituskohteiden vastuullisuuden ja kestävyysarviointi

Vastuullisuus sijoitustoiminnassa tarkoittaa sitä, että sijoituspäätöksiä tehtäessä arvioidaan tuotto-odotuksien lisäksi sijoituskohteen vastuullisuuteen ja kestävyteen liittyviä näkökulmia, kuten ympäristövaikutuksia, yhteiskunnallisia ja sosiaalisia asioita sekä hyvää hallinnointitapaa.

Sijoittajan näkökulmasta vastuullisuuden huomioiminen ei ole ristiriidassa tuotto-odotuksen kanssa. Vastuullisuus on Varmalle tapa turvata sijoitusten tuotto pitkällä aikavälillä ja samalla keino varmistaa, että riskit ja mahdollisuudet huomioidaan laajasti sijoituspäätöksissä. Varman vastuullisen sijoittamisen periaatteet kattavat kaikki omaisuusluokat, ja soveltaminen vaihtelee omaisuusluokasta ja sijoitustavasta riippuen. Vastuullisuuden analysoinnissa Varma keskittyy omaisuuslajien ja toimialojen olennaisimpiin vastuullisuusnäkökulmiin.

Varma edellyttää sijoituskohteiltaan, että ne noudattavat kansallisen lainsäädännön lisäksi kansainvälisiä normeja ja sopimuksia, kuten YK:n Global Compact -yritysvastuualoitteen periaatteita ja ihmisoikeuksien kunnioittamista.

Varma sulkee eettisin perustein pois suorista sijoituksistaan yhtiöt, jotka keskittyvät tupakan valmistukseen, ja yritykset, jotka valmistavat kiistanalaisia aseita, kuten ydinaseita, jalkaväkimiinoja, rypälepommeja ja kemiallisia sekä biologisia aseita. Muissa kuin suorissa sijoituksissa, esimerkiksi indeksirahastoissa, Varma joko edellyttää tai pyrkii vaikuttamaan, ettei näissä olisi yrityksiä kyseisiltä toimialoilta. Ilmastotavoitteissaan Varma on pois sulkenut yritykset, joiden liikevaihdosta, tuotan-

nosta tai tuotantokapasiteetista yli 10 prosenttia tulee kivi- tai ruskohiileen perustuvasta toiminnasta.

Lisäksi Varma on tunnistanut toimialoja, joilla on korostunut tarve huolellisuuteen eli suurempi riski ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyville riskeille. Huolellisuusprosessi koskee mm. aseoteollisuutta, alkoholi- ja uhkapelitoimialoja sekä ilmasto- ja luontoriskeille altistuvia toimialoja.

Varma vaikuttaa omistamiensa yhtiöiden toimintaan myös muun muassa osallistumalla nimitystoimikuntatyöskentelyyn ja yhtiökokouksiin.

Varman omistajaohjauksen periaatteissa kuvataan Varman toimintaa osakkeenomistajana sekä Suomessa että ulkomailla. Periaatteissa Varma kannustaa läpinäkyvään palkitsemiseen sekä tarkoituksenmukaisiin palkitsemisjärjestelmiin. Näiden lisäksi Varma kannustaa raportointiin palkitsemisen mittareista siten, että niistä selviää mihin palkitsemisen perustuu. Varma odottaa myös, että eri mittareiden keskinäiset painoarvot raportoidaan. Varma näkee hyvänä kehityksenä myös sen, että käyttöön otetaan olennaisia ja mitattavissa olevia vastuullisuuskriteereitä. Periaatteissa hallituksen hallittua uusiutumista ja jatkuvuuden suunnittelua pidetään tärkeänä. Seuraajasuunnittelu on erityisen tärkeää puheenjohtajan kohdalla. Hallituskauden normaali suositeltu pituus on kuudesta kymmeneen vuotta. Varma edellyttää, että kooltaan merkittävät, yleiseen käyttöön haettavat osakeantivaltuutukset eivät pääsääntöisesti sisällä valtuutusta suunnattuun osakeantiin ilman tarkempaa määrittelyä suunnatun annin käyttötarkoituksesta. Osakeantivaltuutus on merkittävä, jos se kattaa yli 10 prosenttia yhtiön osakepääomasta. Varman kanta on, että osakeantivaltuutus ei saisi ylittää 10:tä prosenttia ilman perusteltua syytä.

Varman työntekijöitä oli vuonna 2023 mukana 31 yhtiön nimitystoimikunnassa, ja Varma osallistui 101 suomalaiseen ja 325 ulkomaiseen yhtiökokoukseen.

Vuonna 2023 Varma jatkoi sijoituskohteisiin liittyvien kestävyysriskien tunnistamisen ja seurannan systemaattista kehittämistä. Mahdolliset ja todennäköiset kestävyysriskit kirjataan riskienhallintajärjestelmään. Sijoituskohteiden osalta riskit liittyivät mahdollisiin ja todennäköisiin sijoituskohteen arvoon vaikuttaviin tekijöihin. Ilmastonmuutos, luontokato ja ihmisoikeudet muodostavat merkittäviä kestävyysriskejä, joihin sijoittajien on varauduttava. Kestävyysriskejä seurataan läpivalaisemalla sijoitussalkkua haitallisten liiketoimintasadonnaisuuden sekä kansainvälisten sopimusten ja normien rikkomisen tunnistamiseksi.

Ympäristövastuu

Ympäristöön liittyvä vastuullisuus on yksi Varman keskeisimmistä vastuullisuuden osa-alueista. Ympäristövastuullisuus kattaa koko Varman toiminnan, keskeisimpinä osa-alueinaan ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen sekä luontokadon ehkäisy.

Varman vaikutusmahdollisuuksia ympäristöön voidaan tarkastella yhtiön omassa toiminnassa (Varman toimitalo ja siellä tehtävän työn vaikutus ympäristöön), Varman arvoketjussa sekä Varman sijoituskohteissa. Suurin vaikutusmahdollisuus syntyy Varman sijoitustoiminnan kautta, ja toisaalta sijoituskohteiden ympäristöriskit voivat heijastua myös Varman sijoitustuottoihin.

Vuonna 2023 Varma aloitti ympäristöpolitiikan laatimisen. Ympäristöpolitiikka määrittelee, mitä ympä-

ristöasioihin liittyvä vastuullisuus tarkoittaa Varmalle. Vuonna 2024 julkaistavassa politiikassa tunnistetaan ja kuvataan keinoja, joilla Varma hallitsee oman toimintansa, sijoituskohteiden ja toimitusketjun ympäristöstä aiheutuvia riskejä ja mahdollisuuksia.

Ilmastotavoitteet

Vuonna 2023 Varma sai hyväksynnän tieteeseen perustuville Science Based Targets (SBTi)-päästövähennystavoitteille ensimmäisenä eläkeyhtiönä Suomessa ja kolmantena eläkeyhtiönä maailmassa. Kansainväliseen SBT-yhteisaloitteeseen liittyneet yritykset sitoutuvat vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään Pariisin ilmasto-sopimuksen mukaisesti. Varman SBTi-päästövähennystavoitteina on vähentää omaan toimintaan liittyviä Scope 1 ja 2 -kasvihuonekaasupäästöjä 60 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 2021 tasosta ja kasvattaa epäsuorien kasvihuonekaasupäästöjen osalta (Scope 3) SBT-yhteisaloitteeseen sitoutuneiden yritysten osuutta 51 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä osakeissa, listatuissa korkosijoituksissa ja kiinteistörahastoissa.

Sijoitussalkun päätavoitteena on leikata absoluuttisia kasvihuonekaasupäästöjä neljänneksellä vuoteen 2025 mennessä ja puolittaa päästöt vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi tavoitteena on vähentää noteerattujen osake- ja yritysainasijoitusten hiili-intensiteettiä eli kasvihuonekaasupäästöjen suhdetta liikevaihtoon vuoden 2016 tasosta 30 prosenttia vuoteen 2023 mennessä, 40 prosenttia vuoteen 2025 mennessä ja 50 prosenttia vuoteen 2027 mennessä.

Ilmastonmuutos suo sijoittajalle myös tuotto- mahdollisuuksia. Varma kokoaa eri omaisuuslajien

sijoituksista ilmastoystävällisen sijoituskokonaisuuden, johon valitaan sellaisia sijoituskohteita, joiden liiketoiminta hyötyy ilmastonmuutoksen hillinnän toimista, joiden toiminnasta ei aiheudu merkittävästi kasvihuonepäästöjä, joilla on selkeä strateginen ja tieteellisesti vahvistettu tavoite vähentää kasvihuonepäästöjä ja joiden toiminta tarjoaa hiilinieluja tai hiilen talteenottoa. Vuoden 2023 lopussa allokaation osuus koko sijoitussalkusta oli 37 (24,2) prosenttia.

Varman ilmastovaikutusten kokonaiskuva

Vuonna 2023 Varmassa tehtiin kolmatta kertaa päästöjen Scope 3 -laskenta eli arvioitiin arvoketjusta koituvia päästöjä, ja samalla muodostettiin kokonaiskuva päästöistä.

Scope 3 -laskenta tehtiin Greenhouse Gas (GHG) -protokollan mukaisesti, ja se kattaa vuodet 2022 ja 2023.

Varman omiin suoriin Scope 1 -päästöihin lukeutuvat työsuhteautojen polttoaineet sekä kiinteistöjen lämmitykseen käytetyt polttoaineet. Scope 2 -päästöihin puolestaan kuuluu Varman hallintomien kiinteistöjen energiankulutus sekä työsuhteajoneuvojen sähkönkulutus eli ostetun energian epäsuorat päästöt, jotka muodostavat 0,5 prosenttia Varman kokonaispäästöistä. Laskennassa ilmeni, että Varman kasvihuonekaasupäästöistä 99,5 prosenttia tulee arvoketjusta eli Scope 3 -päästöistä. Varman fossiiliset Scope 3 -päästöt olivat vuonna 2023 noin 3 632 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia (ktCO₂e).

Laskennassa huomioituja Varman Scope 3 -päästöjä dominoi kategoria 15 eli sijoitussalkun päästöt, jolloin muiden päästökategorioiden painoarvo jäi kokonaisuudessaan pieneksi, 3 prosenttiin. Scope

3 -päästöistä 97,3 prosenttia aiheutui sijoituskohdeiden päästöistä. Sijoituskohteiden osalta laskennassa olivat mukana Varman noteeratut osakkeet, noteeratut yritysainasijoitukset, pääoma- ja infra-sijoitukset, hedgerahastot, kiinteistörahastot sekä noteeraamattomat yritysainat. Suorat kiinteistö-sijoitukset on raportoitu osana Varman Scope 1 ja 2 -päästöjä.

Ilmatoriskien hallinta ja raportointi

Varmassa analysoidaan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia taloudellisia riskejä ja mahdollisuuksia sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Sijoitusten kasvihuonekaasupäästöjen laskenta ja raportointi on toteutettu PCAF:n (Partnership for Carbon Accounting Financials) standardien mukaisesti.

Vuonna 2023 sijoitusten hiilijalanjäljen laskennan piirissä olivat kaikki omaisuuslajit valtionlainoja ja johdannaisia lukuun ottamatta, kattaen 89 prosenttia salkun markkina-arvosta.

Vuoden 2023 lopussa sijoitussalkun absoluuttiset päästöt olivat pienentyneet 32 prosenttia verrattuna vuoteen 2022. Muutos on erittäin merkittävä vuoteen 2022 verrattuna, mutta pienenemisen ajureina ovat toimineet pääsääntöisesti päästöjen arviointimenetelmien kehittyminen, joka on parantanut datan laatua. Todellisten päästöjen pienenemiset yhtiöissä, joissa Varman omistusosuus on pysynyt muuttumattomana vuoteen 2022 verrattuna, ovat ainoastaan 5 prosenttia kokonaisuutuksesta. Merkittävin tekijä listattujen osakkeiden hiilijalanjäljen pienenemisessä on ollut edellisestä vuodesta salkussa säilyneiden yhtiöiden raportoimien päästöjen pieneneminen. Salkusta myydyt yhtiöt pienensivät hiilijalanjälkeä, mutta salkun uusien sijoitusten vai-

kutus ylitti salkusta myytyjen yhtiöiden vaikutuksen. Merkittävä tekijä pääoma- ja infrastruktuurisijoitusten hiilijalanjäljen pienenemiseen on ollut vanhojen pitkäaikaisten sijoitusten luonnollinen poistuma, jota on korvattu vähähiilisemmällä sijoituksilla.

Noteerattujen osakesijoitusten hiili-intensiteetti oli pienentynyt vuoden 2016 tasosta 42 prosenttia. Varman osakesalkun painotettu hiili-intensiteetti oli vuoden 2023 lopussa myös pienempi kuin globaalin osakemarkkinan. Noteeratuissa yritysainoissa hiili-intensiteetti on laskenut 18 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna.

Varma edellyttää sijoituskohteiltaan suunnitelmaa päästöjen vähentämiseksi ja kannustaa raportoimaan, miten ilmastonmuutos sisällytetään yhtiön hallintointiin, strategiaan ja riskienhallintaan, etenkin päästöintensiivisillä aloilla.

Käytössämme on huolellisuusprosessi ilmatoriskeille merkittävästi altistuvilla toimialoilla, kuten öljy- ja kaasuteollisuus, sähkön- ja lämmöntuotanto sekä auto-, kaivos-, rakennusmateriaali-, kemian-, kuljetus- metsä-, lääke-, sekä ruokateollisuus ja tekstiilien, vaatteiden sekä ylellisyystavaroiden valmistus. Huolellisuusprosessi koskee myös yrityksiä, joiden liikevaihdosta, tuotantokapasiteetista tai tuotannosta 5–10 prosenttia tulee kivi- tai ruskohiileen perustuvasta toiminnasta.

Ilmastotavoitteissaan Varma sitoutuu poistumaan kaikista hiilisijoituksista vuoteen 2025 mennessä. Emme tee uusia sijoituksia yhtiöihin, joiden liikevaihdosta, tuotannosta tai tuotantokapasiteetista yli 10 prosenttia perustuu kivihiileen. Poikkeuksena tähän yleissääntöön ovat yhtiöt, joilla on tieteellisesti vahvistettu päästövähennystavoite, jolla maapallon lämpeneminen rajoittuisi 1,5 asteeseen.

Lisäksi Varma sitoutuu sulkemaan pois sijoituksistaan öljynporauksen vuoteen 2030 mennessä. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen nimissä Varma on jo vuodesta 2015 lähtien poissulkenut suorista sijoituksista yritykset, joiden liikevaihdosta, tuotantokapasiteetista tai tuotannosta yli 30 prosenttia tulee kivi- tai ruskohiileen perustuvasta toiminnasta. Varma ei tee uusia suoria sijoituksia yhtiöihin, joiden liikevaihdosta, tuotantokapasiteetista tai tuotannosta yli 10 prosenttia tulee kivi- tai ruskohiileen perustuvasta toiminnasta. Varman noteeratuissa sijoituksissa oli vuoden 2023 lopussa 1,2 prosenttia yhtiöissä, joilla yli 5 prosenttia liiketoiminnasta perustuu hiileen. Öljynporaustoimialan sijoituksia oli pieni osuus, 1,2 prosenttia, mukaan lukien rahastosijoitukset.

Varma on valmistautunut myös poissulkemaan fossiilisia polttoaineita rahoittavia välittäjiä. Tämä tarkoittaa, että Varma seuraa sitä, kuinka paljon kaupankäynnin välittäjinä toimivat pankit rahoittavat kivihiiltä, öljyä tai kaasua hyödyntäviä yhtiöitä. Seurannalla ja mahdollisella poissulkemisella tavoitteena on saada pankit luopumaan saastuttavien energiamuotojen rahoituksesta.

EU:n kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmä eli taksonomia ja transitiotoimialojen seuranta

Täyttääkseen vuoden 2050 hiilineutraaliustavoitteen Euroopan komissio on kehittänyt kestävä rahoitusta koskevaa sääntelyä. Lakikokonaisuuden tarkoituksena on ohjata pääomavirtoja kohti kestäviä investointeja ja samalla hallita ympäristöstä koituvia taloudellisia riskejä sekä sosiaalisia ja hallintoon liittyviä kysymyksiä. Sääntelyn ytimessä on EU:n taksonomia-asetus eli sijoitusten kestävyysluokittelu.

Lain edellyttämä raportointi sijoitusten kestävydestä

Varma on yleisen edun kannalta merkittävä suuri yhteisö ja antaa siksi toimintakertomuksessa selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Selvityksessä esitetään myös EU:n kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmän mukaiset tiedot. Työeläkevakuuttajana Varma kuuluu taksonomia-asetuksen mukaisessa luokittelussa muu kuin rahoitusalan yrityskategoriaan, sillä työeläkeyhtiöt eivät ole Solvenssi II -direktiivin 18 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneita vakuutusyrityksiä. Varma on edellä kuvatun säännösten perusteella tunnistanut luokitusjärjestelmäkelpoiseksi toiminnaksi kiinteistösijoittamisen. Luokitusjärjestelmäkelpoisen liikevaihdon osuus koko liikevaihdosta oli 2 (2) prosenttia. Luokitusjärjestelmäkelpoisten aktivointien eli kiinteistösijoitusten nettoinvestointien osuus kaikista aktivoinneista, joihin luetaan lisäksi lisäykset ja vähennykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, oli 100 (100) prosenttia. Luokitusjärjestelmäkelpoisten kulujen osuus kaikista liikekuluista (toimintamenoista) oli 2 (1) prosenttia.

Työeläkeyhtiöt antavat luokitusjärjestelmään liittyvän tiedon taulukkomuodossa. Varman luokitusjärjestelmämukaisuuden raportointi kattaa tekniset kiinteistöjen energiatodistuksiin nojaavat merkittävän edistämisen arviointikriteerit koskien ilmastomuutoksen hillintää, mikä ei riitä näytöksi luokitusjärjestelmämukaisuudesta. Varma laajentaa seuraavina vuosina arviointia suojaimenpiteiden täyttymiseen ja tekee osaan kiinteistöistä ilmasto-riskitarkastelun.

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta – vuotta 2023 koskevat tiedot

Tilikausi 2023	2023	Merkittävän edistämisen kriteerit										Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH, Does not Significantly Harm)								Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmä- kelpoisten (A.2.) osuus liikevaihdosta, vuosi 2022 (18)	Luokka mahdol- listava toiminta (19)	Luokka siirtymä- toiminta (20)
Taloudelliset toiminnot (1)	Koodit (2)	Liikevaihto (3) milj. euroa	Osuus liike- vaihdosta 2023 (4) %	Ilmaston- muutoksen hillintä (5) %	Ilmaston- muutokseen sopeutumi- nen (6) %	Vesi (7) %	Ympäristön pilaantumi- nen (8) %	Kiertotalous (9) %	Biologinen monimuotoisuus (10) %	Ilmaston- muutoksen hillintä (11) K/E	Ilmaston- muutokseen sopeutumi- nen (12) K/E	Vesi (13) K/E	Ympäristön pilaantumi- nen (14) K/E	Kiertotalous (15) K/E	Biologinen moni- muotoisuus (16) K/E	Vähimmäis- tason suoja- toimet (17) K/E		M	S			
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																						
A.1 Ympäristön kannalta kestävä (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																						
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	0	0 %							E									0 %			
Ympäristön kannalta kestävästä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	E	E	E	E	E	E	E			0 %			
Josta mahdollistavat toiminnot		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	E	E	E	E	E	E	E			0 %			
Josta siirtymätoiminnot		0	0 %	0 %						E	E	E	E	E	E	E			0 %			
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, muttei ympäristön kannalta kestävä (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																						
				KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL													
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	137	2 %																2 %			
Luokitusjärjestelmäkelpoisista, muttei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin luokitte- lujärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)	CCM 7.7	137	2 %																2 %			
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1 + A.2)		137	2 %																			
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																						
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto	CCM 7.7	8 353	98 %																			
YHTEENSÄ	CCM 7.7	8 490	100 %																			

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista – vuotta 2023 koskevat tiedot

Tilikausi 2023	2023	Merkittävän edistämisen kriteerit										Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH, Does not Significantly Harm)							Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmä- kelpoisten (A.2.) osuus pääomamenoista, vuosi 2022 (18)	Luokka mahdol- listava toiminta (19)	Luokka siirtymä- toiminta (20)
Taloudelliset toiminnot (1)	Koodit (2)	Pääoma- menot (3) milj. euroa	Osuus pääoma- menoista 2023 (4) %	Ilmaston- muutoksen hillintä (5) %	Ilmaston- muutokseen sopeutumi- nen (6) %	Vesi (7) %	Ympäristön pilaantumi- nen (8) %	Kiertotalous (9) %	Biologinen monimuotoisuus (10) %	Ilmaston- muutoksen hillintä (11) K/E	Ilmaston- muutokseen sopeutumi- nen (12) K/E	Vesi (13) K/E	Ympäristön pilaantumi- nen (14) K/E	Kiertotalous (15) K/E	Biologinen moni- muotoisuus (16) K/E	Vähimmäis- tason suoja- toimet (17) K/E	%	M	S		
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																					
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																					
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	0	0 %							E									0 %		
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	E	E	E	E	E	E	E			0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	E	E	E	E	E	E	E			0 %		
Josta siirtymätoiminnot		0	0 %	0 %						E	E	E	E	E	E	E			0 %		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																					
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	152	100 %																100 %		
Luokitusjärjestelmäkelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)	CCM 7.7	152	100 %																100 %		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1 + A.2)		152	100 %																		
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																					
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot	CCM 7.7	0	0 %																		
YHTEENSÄ	CCM 7.7	152	100 %																		

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista – vuoden 2023 tiedot

Tilikausi 2023	2023	Merkittävän edistämisen kriteerit										Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH, Does not Significantly Harm)								Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmä- kelpoisten (A.2.) osuus toimintamenoista, vuosi 2022 (18)	Luokka mahdol- listava toiminta (19)	Luokka siirtymä- toiminta (20)
Taloudelliset toiminnot (1)	Koodit (2)	Toiminta- menot (3) milj. euroa	Osuus toiminta- menoista 2023 (4) %	Ilmaston- muutoksen hillintä (5) %	Ilmaston- muutokseen sopeutumi- nen (6) %	Vesi (7) %	Ympäristön pilaantumi- nen (8) %	Kiertotalous (9) %	Biologinen monimuotoisuus (10) %	Ilmaston- muutoksen hillintä (11) K/E	Ilmaston- muutokseen sopeutumi- nen (12) K/E	Vesi (13) K/E	Ympäristön pilaantumi- nen (14) K/E	Kiertotalous (15) K/E	Biologinen moni- muotoisuus (16) K/E	Vähimmäis- tason suoja- toimet (17) K/E		M	S			
A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																						
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																						
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	0	0 %							E									0 %			
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1)		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	E	E	E	E	E	E	E			0 %			
Josta mahdollistavat toiminnot		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	E	E	E	E	E	E	E			0 %			
Josta siirtymätoiminnot		0	0 %	0 %						E	E	E	E	E	E	E			0 %			
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset, muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																						
				KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL	KEL;E/KEL													
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	86	2 %																1 %			
Luokitusjärjestelmäkelpoisten, muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2)	CCM 7.7	86	2 %																1 %			
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot (A.1 + A.2)		86	2 %																			
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																						
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot	CCM 7.7	5 103	98 %																			
YHTEENSÄ	CCM 7.7	5 189	100 %																			

Skenaarioanalyysit osana sijoitusten riskienhallintaa

Varma hyödyntää skenaarioanalyysijä ilmastonmuutokseen liittyvien riskien ja mahdollisuuksien hallinnassa. Ilmastonmuutos on yksi luontokadon ajureista, joten ilmastonmuutoksen skenaarioanalyysit vaikuttavat välillisesti myös luontokadon huomioimiseen sijoituksissa.

Vuonna 2023 Varma mallinsi osana kiinteistöjen SBTi-päästövähennystavoitteiden asettamista tavoitepolut sekä asuin- että liikekiinteistöjen absoluuttisille päästöille ja päästöintensiteetille. Tässä yhteydessä kiinteistökannan kasvihuonekaasupäästöjen kehittymistä selvitettiin analyysissä, jossa olivat mukana Varman omistamien toimitilojen ja asuntojen lämmityksestä ja sähköstä koituvat hiilidioksidipäästöt. Skenaarioissa lämmöntarpeen oletettiin vähenevän noin 1 prosentin vuosivauhdilla ilmaston lämpenemisen ja kiinteistöjen energiatehokkuuden parantumisen myötä.

Analyysin mukaan Varman kiinteistökannan päästöt ovat perusurassakin linjassa 1,5 asteen tavoitteen kanssa ja Varmalla on hyvät edellytykset saavuttaa päästövähennystavoitteen Scope 1 ja 2 -päästöjen osalta vuoteen 2030 mennessä. Lyhyellä aikavälillä kiinteistösalkun päästöjä saadaan vähennettyä ostamalla hiilidioksidipäästötöntä kaukolämpöä ja hyödyntämällä hiilidioksidipäästötöntä sähköä.

Varman omistamille kiinteistöille on aiemmin tehty analyysijä sekä ilmastonmuutoksesta aiheutuvien siirtymäriskien että fyysisten riskien näkökulmasta. Varman omistamista kiinteistöistä valtaosa on pääkaupunkiseudulla, ja niistä käytännössä kaikki sijaitsevat noin 10 kilometrin säteellä meren-

rannasta, jolloin niihin kohdistuu tavanomaista suurempi ilmastorasite. Tämä tarkoittaa meritulvariskin lisäksi sitä, että viistosade ja voimakkaat tuulet voivat tuoda haasteita kosteudenhallintaan. Tämä otetaan huomioon kiinteistöjen kuntokartoituksissa ja uudisrakennusten julkisivuratkaisuissa. Kiinteistösalkulle tehtiin myös meritulvariskikartointus, jonka mukaan meritulvariskit ovat Varman kiinteistöissä vähäiset. Varma huomioi meritulvariskin erityisesti uusia kohteita rakennuttaessaan ja niitä hankkiessaan.

Noteerattujen osake- ja yrityslainasijoitusten ilmatoriskien analyysissä käytetään työkalua, jonka avulla arvioidaan sijoituslajikohtaisesti ilmastonmuutoksesta aiheutuvia transitiokustannuksia ja -mahdollisuuksia sekä fyysisiä riskejä. Työkalun avulla on pyritty selvittämään, mikä on lämpötilaskenaarion potentiaalinen vaikutus sijoituksen markkina-arvoon.

Varman noteerattuihin osakesijoituksiin kohdistunut analyysi kertoo, että negatiiviset sekä positiiviset potentiaaliset vaikutukset ovat suurimmat skenaarioissa, joissa siirtymä on voimakkain. Globaaliin osakemarkkinaan verrattuna suurin suhteellinen ero muodostuu 1,5 asteen skenaariossa (Hiilineutraalius 2050), jossa vaikutukset Varman osakesijoituksiin olisivat merkittävästi pienemmät verrattuna globaaliin osakemarkkinaan. Kaikissa skenaarioissa potentiaaliset kokonaisvaikutukset Varman listatuissa osakesijoituksissa ovat pienemmät verrattuna globaaliin osakemarkkinaan.

Varma on myös hyödyntänyt eteenpäin katsovaa dataa analysoimalla noteerattujen osakesijoitusten arvioituja tulevaisuuden Scope 1, 2 ja 3 -päästöjä. Lisäksi on analysoitu, kuinka paljon yhtiöillä

on varaa päästää hiilidioksidia vuosina 2020–2070, jotta lämpötilan nousu rajautuu alle kahteen asteeseen esiteolliseen aikaan verrattuna vuoteen 2100 mennessä. Analyysin perusteella Varman noteeratut osakesijoitukset ovat linjassa 2,1 asteen lämpenemisen kanssa.

Varma on sitoutunut sähköntuotannon vähähiiliseen tiekarttaan. Tämä tarkoittaa, että fossiiliin polttoaineisiin perustuvan sähköntuotannon kapasiteetti pienenee sijoitussalkussa 10 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä NGFS:n (Network for Greening the Financial System) Net-Zero 2050 -skenaarion mukaisesti. Vuonna 2023 painotettu uusiutuvan energian osuus salkussa oli 53 prosenttia, fossiilisten polttoaineiden osuus 16 prosenttia ja muiden, kuten ydinvoiman, osuus 31 prosenttia.

Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen sijoituksissa

Luontokato eli luonnon monimuotoisuuden hupeneminen muodostaa merkittäviä riskejä taloudelle, yritysten toiminnalle ja sijoittajille. Sijoittajalle biodiversiteetin muutosten vaikutusten mittaaminen on monimutkaisempaa kuin ilmastonmuutoksen vaikutusten. Biodiversiteettiin liittyvien taloudellisten riskien ja mahdollisuuksien sekä positiivisten vaikutusten analysointia on vaikeuttanut yhteismittalisten ja useisiin sijoituskohteisiin sopivien mittareiden vähyyys ja puuttuminen. Biodiversiteetin riskien arvioinnissa voidaan käyttää ilmatoriskien arvioinnista tuttua kehikkoa fyysisistä ja siirtymäriskistä. Lisäksi luontokadolla on ilmastonmuutoksen tavoin laajempia systeemiriskejä.

Lähes kaikki toimialat kohtaavat riskejä luonnon monimuotoisuuden hupenemisesta. Luontokadon

aiheuttamat riskit voidaan jaotella fyysisiin, lainsäädännöllisiin, siirtymä- ja systeemiriskeihin. Merkittävimmät riskit suhteessa luonnon monimuotoisuuden vaikutustensa ja riippuvuuksiensa perusteella on öljy- ja kaasuteollisuudella, sähkön- ja lämmöntuotannolla sekä auto-, kaivos-, rakennusmateriaali-, kuljetus-, metsä- sekä kemianteollisuudella.

Vuonna 2023 julkistettiin uusi TNFD-viitekehys (Taskforce for Nature-related Financial Disclosures), jonka avulla sijoittajat voivat tunnistaa, hallita ja raportoida liiketoimintansa luontovaikutuksia ja -riippuvuuksia, riskejä sekä luontoon liittyviä mahdollisuuksia. Varmassa on tunnistettu olennaisuusarvioinnin kautta, että luonnon monimuotoisuus on sijoituksissa olennainen ympäristövastuun teema, mutta omassa toiminnassa ei. Tämän takia TNFD-raportissa keskitytään sijoitustoimintaan. Varma raportoi vuodesta 2023 TNFD-viitekehysten suosituksia mukaillen osana vastuullisuusraporttia.

Vuonna 2023 Varmassa päivitettiin vuonna 2022 julkaistua biodiversiteetin tiekarttaa vastaamaan päivitettyjä ohjeistuksia ja vaatimuksia. Tiekartta luo kehykset sijoittamisen vastuullisuusvaatimuksille, -linjauksille ja -tavoitteille, jotka ehkäisevät luonnon monimuotoisuuden häviämistä. Varman tavoitteena on, että biodiversiteetti- ja ilmastotavoitteet ovat tasavertaisia ja yhdessä edistävät ympäristövastuullisuutta. Ilmasto- ja biodiversiteettityön soveltaminen vaihtelee omaisuuslajista ja sijoitustavasta riippuen.

Vuonna 2023 Varmassa toteutettiin riskitoimialojen biodiversiteettiselvitys. Kartoituksessa selvitettiin sijoituskohteina olevien yritysten suhtautumista ja varautumista biodiversiteetin hupenemiseen liittyviin riskeihin. Kartoituksessa oli mukana 282

riskitoimialoilla toimivaa yritystä ympäri maailmaa. Selvitys kattoi Varman listatut osakesijoitukset. Kartoituksen perusteella yrityksistä 27 prosenttia oli asettanut tavoitteita luontokadon ehkäisyn huomioimiseksi toiminnassaan. Hieman yli puolet yhtiöistä (51 prosenttia), oli ilmaissut aikomuksensa ryhtyä toimiin luonnon monimuotoisuuden huomioonottamiseksi tai kompensoimiseksi. Konkreettinen toimintasuunnitelma oli kuitenkin vain viidellä prosentilla kaikista yhtiöistä. Reilu viidennes (22 prosenttia) yrityksistä ei ollut huomionnut julkisissa linjauksissaan biodiversiteettiasioita lainkaan. Toimialoista metsäteollisuuden yhtiöt, rakennusmateriaalien valmistajat ja sähköntuottajat olivat pisimmällä biodiversiteettityössään. Varman tavoitteena on seurata riskitoimialoilla toimivien sijoituskohteiden biodiversiteettityön kehitystä ja toteutumista osana omaa riskienhallintaa.

Tilinpäätös 31.12.2023

Tuloslaskelma

1.1.–31.12., milj. €	Liite	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutustekninen laskelma					
Vakuutusmaksutulo	1	6 466,4	6 118,6	6 466,4	6 118,6
Sijoitustoiminnan tuotot	3	7 283,0	8 552,1	7 267,6	8 526,1
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	-6 816,0	-6 275,2	-6 816,0	-6 275,2
Korvausvastuun kokonaismuutos		-768,8	-2 898,1	-768,8	-2 898,1
Vastuunsiirrot		0,0	206,8	0,0	206,8
		-7 584,8	-8 966,4	-7 584,8	-8 966,4
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-824,8	2 771,9	-824,8	2 771,9
Vastuunsiirrot		0,0	233,4	0,0	233,4
		-824,8	3 005,3	-824,8	3 005,3
Liikekulut	4	-66,6	-68,9	-66,6	-68,9
Sijoitustoiminnan kulut	3	-5 263,7	-8 627,8	-5 255,6	-8 600,2
Vakuutustekninen tulos		9,6	12,8	2,3	14,4
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Vakuutustekninen tulos		9,6	12,8	2,3	14,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta				8,6	-4,4
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden verot		-2,3	-4,4	-2,3	-4,4
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta verojen jälkeen		7,2	8,4	8,5	5,6
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta				0,0	0,0
Tilikauden voitto/tappio		7,2	8,4	8,5	5,6

Tase

31.12., milj. €	Liite	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut aineettomat hyödykkeet	17	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset					
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	14	1 924,4	1 886,8	2 388,9	2 363,6
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	14	514,8	522,9		
		2 439,2	2 409,7	2 388,9	2 363,6
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	13	4,3	4,3	0,3	0,4
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	13	29,8	35,9	35,4	34,7
		34,0	40,2	35,7	35,1
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	16	36 970,1	32 185,8	36 984,0	32 200,0
Rahoitusmarkkinavälineet		4 514,9	5 357,4	4 514,9	5 357,4
Kiinnelainasaamiset		18,5	159,2	18,5	159,2
Muut lainasaamiset	18	1 408,7	1 564,5	1 408,7	1 564,5
		42 912,2	39 267,0	42 926,2	39 281,1
		45 385,4	41 716,9	45 350,7	41 679,9
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta		745,4	690,3	745,4	690,3
Muut saamiset					
Muut saamiset		893,6	1 677,4	619,2	942,7
		1 639,1	2 367,6	1 364,7	1 633,0
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	17	1,2	1,5	1,2	1,5
Muut aineelliset hyödykkeet	17	0,9	0,9	0,9	0,9
		2,0	2,4	2,0	2,4
Rahat ja pankkisaamiset		1 164,3	2 479,7	1 439,4	3 217,5
		1 166,4	2 482,1	1 441,4	3 219,8
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat		59,1	60,5	58,1	59,3
Muut siirtosaamiset		15,0	52,9	16,0	54,1
		74,0	113,4	74,1	113,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ		48 264,9	46 680,0	48 230,9	46 646,2

Tase

31.12., milj. €	Liite	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Pohjarahasto		11,9	11,9	11,9	11,9
Muut rahastot		126,8	120,8	126,8	120,8
Edellisten tilikausien voitto/tappio		6,3	3,9	-71,5	-71,1
Tilikauden voitto/tappio		7,2	8,4	8,5	5,6
	26	152,2	145,0	75,8	67,2
Vähemmistöosuus					
				12,4	12,4
Vakuutustekninen vastuovelka					
Vakuutusmaksuvastuu	23	23 180,7	22 355,9	23 180,7	22 355,9
Korvausvastuu	23	23 785,5	23 016,8	23 785,5	23 016,8
		46 966,2	45 372,7	46 966,2	45 372,7
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta		47,4	34,4	47,4	34,4
Muut velat		864,4	900,0	894,3	931,2
		911,8	934,4	941,7	965,6
Siirtovelat					
		234,6	227,9	234,7	228,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		48 264,9	46 680,0	48 230,9	46 646,2

Rahoituslaskelma

1.1.–31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta	9,6	12,8	2,3	14,4
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuelan muutos	1 593,6	147,7	1 593,6	147,7
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	525,2	1 633,1	497,6	1 621,9
Suunnitelman mukaiset poistot	14,2	17,0	104,3	80,9
Myyntivoitot ja -tappiot	-1 016,6	-504,4	-1 016,6	-514,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 125,9	1 306,2	1 181,2	1 350,1
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	768,0	-145,8	307,7	594,1
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (-)/ vähennys (+)	-15,9	561,9	-17,3	587,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen veroja	1 877,9	1 722,3	1 471,6	2 531,5
Maksetut välittömät verot	-2,3	-4,4	-2,3	-4,4
Liiketoiminnan rahavirta	1 875,6	1 717,9	1 469,3	2 527,1
Investointien rahavirta				
Nettosijoitukset ja luovutustulot	-3 191,0	-1 401,0	-3 247,3	-1 472,8
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot	0,0	0,0	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-3 191,0	-1 401,0	-3 247,3	-1 472,9
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut takuupääoman korot ja muu voitonjako				
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos	-1 315,4	316,9	-1 778,1	1 054,3
Rahavarat tilikauden alussa	2 479,7	2 162,8	3 217,5	2 163,2
Rahavarat tilikauden lopussa	1 164,3	2 479,7	1 439,4	3 217,5

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös laaditaan hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Laatimisessa noudatetaan voimassa olevaa Varmaa koskevaa lainsäädäntöä ja Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätös on laadittu niin, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Varman toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä (määräysvalta).

Emoyhtiöllä on tilinpäätöshetkellä 107 (103) tytäryhtiötä. Konserniin kuuluvat yhtiöt esitetään liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätös laaditaan emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa eliminoidaan yhtiöiden väliset liiketapahtumat sekä keskinäinen osakeomistus. Tieto Esy Oy, jonka osakkeista Varma omistaa 14,4 prosenttia, mutta jonka kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Varma omistaa yli puolet, yhdistellään pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin sisäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankinnasta syntynyt

konserniaktiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen suhteessa ja sitä poistetaan näiden omaisuuserien poistosuunnitelmien mukaan. Vähemmistöosakkaiden osuus tilikauden tuloksesta ja konsernin omasta pääomasta kirjataan vähemmistöosuutena.

Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien. Vuoden aikana myydyt tytäryhtiöt yhdistellään tulokseen myyntihetkeen saakka. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan omaksi eräkseen. Konserniyhtiöiden osakkeisiin tehty arvonnkorotukset merkitään konsernitaseessa tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonnkorotukseksi.

Olennaiset osakkuusyhtykset, joissa konsernin osuus on 20–50 prosenttia kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Kun osakkuusyhtiö laatii tilinpäätöksensä käyvin arvoin, käytetään yhdistelyssä näitä arvoja. Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei käsitellä osakkuusyhtyksinä. Yhdistelemättä jättämisen merkitys konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen, sillä näiden yhtiöiden kulut katetaan osakkailta perittävällä yhtiövastikkeella.

Keskinäistä Vakuutusyhtiötä Kalevaa, jonka takuupääomasta Varma-konserni omistaa 50 prosenttia ja äänimäärästä 25 prosenttia, ei yhdistellä konserni-

tilinpäätökseen määräysvaltaa ja varojenjakoja koskevien rajoitusten johdosta.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös konserniyritysten omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhtykset voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhtykset esitetään liitetiedoissa.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat merkitään taseeseen poistoilla vähennettyyn hankintamenuon tai sitä alempan käypään arvoon. Kiinteistöjen arvoja on aiempina vuosina korotettu arvonnkorotuksilla. Suunnitelmanmukaiset poistot vähennetään myös rakennuksiin tuloutetuista arvonnkorotuksista. Tilikaudella 2023 kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin ei tehty arvonnkorotuksia.

Osakkeet ja osuudet arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempan käypään arvoon. Hankintamenu lasketaan lajikohtaisesti keskihinnasta.

Rahoitusmarkkinavälineet merkitään taseeseen hankintamenuon tai sitä alempan käypään arvoon. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvonnmuutoksia ei kuitenkaan kirjata. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenuon erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Hankintamenuon lisäykseksi tai vähennykseksi kirjattu jaksotusten vastaerä ilmoitetaan taseen liitetiedoissa. Hankintamenu on keskihinta, joka lasketaan rahoitusmarkkinavälinekohtaisesti.

Lainasaamiset ja muut saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempan todennäköiseen arvoon.

Sijoituksista aikaisempina tilikausina tehty arvonnalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenuon käyvän arvonn nousua vastaavalta osuudelta.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alempan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimukset

Suojaamistarkoituksessa tehty johdannaissopimukset arvostetaan kokonaisuutena suojattavan tase-erän kanssa. Jos suojattavasta tase-erästä ei kirjata arvonnmuutosta, ei myöskään suojavasta sopimuksesta tehdä tulosvaikutteista kirjausta tilinpäätökseen, ellei sen negatiivinen arvonnmuutos ylitä suojattavan tase-erän positiivista arvonnmuutosta.

Muiden kuin suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten toteutunut ja laskennallinen arvonnmuutos kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tilikauden aikana tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Korkojohdannaisten tuotot ja kulut kirjataan korkotuottoihin.

Suunnitelman mukaiset poistot

Rakennusten hankintamenu, mukaan lukien rakennusten ainesosat, irtaimisto ja pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan. Myös rakennusten tuloutettu arvonnkorotus poistetaan suunnitelman mukaan. Poistosuunnitelmana käytetään joko meno- ja jäänös- tai tasa-

poistomenetelmää käyttäen seuraavia arvioituja taloudellisia vaikutusaikoja:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset, hotellit	40–60 vuotta
Teollisuus- ja varistorakennukset	25–50 vuotta
Rakennusten ainesosat	10 vuotta

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet poistetaan suunnitelman mukaan tasapoistomenetelmällä käyttäen seuraavia arvioituja taloudellisia vaikutusaikoja:

Koneet ja kalusto	7–10 vuotta
IT-laitteet	3 vuotta
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	5–10 vuotta

Sijoitusten käyvät arvot

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot määritetään kohteittain Finanssivalvonnan määräysten edellyttämällä tavalla perustuen yhtiön omien ja ulkopuolisten asiantuntijoiden laskelmiin ja lausuntoihin.

Noteerattujen arvopapereiden käypinä arvoina käytetään tilinpäätöspäivän viimeistä saatavilla olevaa ostokurssia tai sen puuttuessa viimeistä kaupankäyntikurssia. Kuitenkin pörssinoteerattujen rahasto-osuuksien (ETF) käypänä arvona käytetään viimeistä kaupankäyntikurssia, koska on havaittu, että osto- ja myyntinoteerausten väli suurenee lähellä pörssin sulkeutumista markkinatakaajien toimen johdosta, eikä ostokurssia voida pitää todellisen markkina-arvon kannalta luotettavana.

Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona käyte-

tään viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön laskemaa rahasto-osuuden arvoa.

Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona käytetään hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa tai tasesubstanssiin pohjautuvaa arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo perustuu ensisijaisesti markkinahintoihin. Mikäli markkinahintaa ei ole saatavilla, eikä sijoituksen arvo ole luotettavasti määritettävissä, käytetään ulkopuolisen tahon arvostuksia tai yleisesti hyväksytyjä laskentamalleja käyvän arvon määrittämiseksi tai käypänä arvona käytetään hankintamenoa.

Saamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

Johdannaissopimuksien käyvät arvot ja niihin liittyvät vastuut ja vakuudet

Johdannaissopimuksien käypien arvojen määrittäminen sekä vastuut ja johdannaiskaupan selvittämisen vakuudeksi saadut ja annetut vakuudet esitetään liitetiedoissa kohdassa Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut.

Lainaksi annetut arvopaperit

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa kohdassa Vakuudet ja vastuusitoumukset Arvopaperilainaus.

Tilikauden voitto ja oma pääoma

Työeläkevakuutusyhtiössä tilikauden voitto emoyhtiön tuloslaskelmassa määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Liitetiedoissa eritellään emoyhtiön oma pääoma.

Vakuutustekninen vastuovelka

Vastuovelkaa laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita. Vakuutustekninen vastuovelka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuovelka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia, alalle yhteisiä laskuperusteita noudattaen.

Vakuutusmaksuvastuu muodostuu tulevia eläketapahtumia varten varatusta vastuusta, ositetusta lisävakuutusvastuusta ja osaketuottosidonnaisesta lisävakuutusvastuusta. Ositettu lisävakuutusvastuu sisältää vakuutuksenottajille annettavat asiakashyvityksiin varatut määrät. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä riippuu eläkelaitosten keskimääräisestä osakesijoitustuotosta.

Korvausvastuu muodostuu alkaneiden eläkkeiden korvausvastuusta, joka pitää sisällään eläkeyhtiön rahastoimien alkaneiden eläkkeiden vastuut mukaan lukien tuntemattomien varauksen sekä tasausjärjestelmän puskurirahastona toimivan eläkelaitoskohtaisen tasausvastuun. Tuntemattomien varaus tehdään niiden eläkkeiden varalle, joissa työkyvyttömyys on alkanut, mutta ei tullut vielä eläkelaitoksen tietoon.

Vakavaraisuuspääoma

Vakavaraisuuden keskeisin mittari, vakavaraisuuspääoma, lasketaan käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja velkojen erotuksena. Vakavaraisuuspääoma koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, arvostuseroista ja osittamattomasta lisävakuutusvastuusta. Vakavaraisuuspääomasta vähennetään taseen aineettomat hyödykkeet ja taseen ulkopuoliset leasing- ja eläkevastuut.

Vähimmäispääomavaatimus on yksi kolmasosa vakavaraisuusraja. Vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti ottaen huomioon sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin sekä niiden keskinäiset korrelaatiot lainsäädännössä esitetyllä tavalla. Rajaa laskettaessa sijoitukset luokitellaan niiden riskin mukaan.

Vakavaraisuusasemalla tarkoitetaan vakavaraisuuspääoman suhdetta vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusaste lasketaan vakavaraisuuspääoman suhteena vastuovelkaan, johon ei lueta osittamattomaa lisävakuutusvastuuta.

Vakavaraisuuspääoma ja vakavaraisuusraja esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Verot

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suoriteperusteiset verot.

Laskennallista verovelkaa tai -saatavaa ei lasketa väliaikaisista eroista tuloslaskelman erien ja verotuksessa hyväksytyjen tulojen ja menojen välillä, kuten vahvistetuista tappioista tai veronhyvityssaatavista, koska yhtiön nettotulos määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Myöskään konsernin omistamissa keskinäisissä kiinteistöyhtiöissä ei lasketa laskennallista verovelkaa tai -saatavaa, koska ne eivät ole kyseisten yhtiöiden tai konsernin kannalta olennaisia.

Ulkomaanrahanmääräiset erät

Ulkomaanrahanmääräiset erät merkitään taseeseen hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän valuuttakurssia käyttäen. Sijoitusten kirjanpitoarvoa määriteltäessä huomioidaan sijoit-

tuksen markkinahinnan ja valuuttakurssin muutos kokonaisuutena. Valuuttakurssierot kohdistetaan tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei voida kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, kirjataan sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi. Käypiä arvoja laskettaessa käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia tilinpäätöspäivän keskikursseja.

Toimintokohtaiset liikemenot ja poistot

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvaustoiminnan ja työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet hoitokulut sisältyvät tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin, sijoitusten hoitamiseen liittyvät kulut sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Rakennusten suunnitelmanmukaiset poistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

Eläkejärjestelyt ja palkkioselvitys

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksin. Sitä on täydennetty vapaaehtoisilla lisäeläkevakuutuksilla. Toimitusjohtajan eläkejärjestelyt on selostettu liitetiedossa. Suomen lista-yhtiöiden hallinnointikoodiin perustuva palkka- ja palkkioselvitys on julkaistu yhtiön verkkosivuilla.

Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin

Liitetiedoissa on säännösten edellyttämän laajuuden lisäksi esitetty emoyhtiön tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin muodossa, jonka tarkoituksena on

lisätä työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätösinformaation läpinäkyvyyttä.

Työeläkevakuutusyhtiön tilinpäätös laaditaan hyvän kirjanpitoavan mukaisesti noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita.

Työeläkejärjestelmä on osittain rahastoiva järjestelmä. Työeläkevakuutusyhtiön taseessa näkyvä vastuuvulka on määrältään noin neljännes tilinpäätöshetken mennessä karttuneiden eläkkeiden nykyarvosta. Lisäksi lakisääteisessä eläkevakuutuksessa on yhteistakuujärjestelmä, jonka mukaan eläkelaitoksen joutuessa maksukyvyttömäksi työeläkejärjestelmä vastaa yhteisesti siitä, että vakuutettujen etuudet tulevat turvatuiksi.

Yhtiön toiminnan liikekulut on jaettu tuloslaskelmassa ja tunnusluvuissa useille riveille. Käypien arvojen vaikutus yhtiön sijoituksiin ja niiden tuloksiin esitetään liitetiedossa tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin.

Yhtiön tulosanalyysissä esitetty kokonaistulos – sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin, hoitokustannustulos, vakuutusliikkeen tulos ja muu tulos yhteenlaskettuna – vastaa loppusummaltaan liitetiedon tuloslaskelman kokonaistulosta käyvin arvoin. Liitetiedossa sijoitustoiminnan nettotulos on esitetty käyvin arvoin. Kokonaistulokseen käyvin arvoin vaikuttavat lisäksi vakuutusmaksutulo, maksetut korvaukset, vastuuvulcan muutos, kokonaisliikekulut, muu tulos ja verot. Käyvin arvoin laaditun tuloslaskelman kokonaistulos poikkeaa säännösten mukaisesti laaditun tuloslaskelman esittämästä sosiaali- ja terveystieteiden etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaan lasketusta tilikauden tuloksesta olennaisesti.

Tilinpäätöksen liitetiedossa Varman tase ja

tuloslaskelma käyvin arvoin esitetään tase, jossa omaisuuserät esitetään käyvin arvoin. Liitetiedossa arvostuserolla tarkoitetaan sijoitusten käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotusta.

Taseessa vakavaraisuutta mittaavan erikseen esitetävän vakavaraisuuspääoman pääkomponentit ovat oma pääoma, osittamaton lisävakuutusvastuu ja sijoitusten arvostuserot. Asiakashyvityksiin varattu ositettu lisävakuutusvastuu ja osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu näytetään omilla riveillään. Sijoitukset ja sijoitusten nettotuotto esitetään käyvin arvoin. Vastuuvulalle hyvitetävä korko sisältyy vastuuvulcan muutokseen.

Sijoitukset riskin mukaisesti ryhmiteltynä

Liitetietoihin on sisällytetty sijoitukset ja niiden tuottoprosentit ryhmiteltynä riskin mukaan. Tuottoprosenttien laskennassa noudatetaan samoja Finanssivalvonnan määräyksiä kuin tunnuslukuja laskettaessa. Tapa kuvataan kohdassa Tunnusluvut ja analyysit.

Tunnusluvut ja analyysit

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on laskettu ja esitetty Finanssivalvonnan liitetietoja koskevien määräysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esitetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan on laskettu sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassa- tai suoritevirrat.

Kauden tuotto on laskettu ns. mukautettua

Dietzin kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma on laskettu lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat (kassavirta/suoritevirta = ostot – myynnit – tuotot + kulut) painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä kauden loppuun.

Muu kuin taloudellinen tieto

Toimintakertomukseen on sisällytetty muuta kuin taloudellista tietoa sisältävää informaatiota, ja tarkempi GRI-säännösten mukaan laadittu raportti julkaistaan yhtiön verkkosivuilla vuosi- ja vastuullisuusraportissa.

Lain edellyttämä raportointi sijoitusten kestävydestä

Varma on yleisen edun kannalta merkittävä suuri yhteisö ja antaa siksi toimintakertomuksessa selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Selvityksessä esitetään myös EU:n kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmän mukaiset tiedot. Työeläkevakuuttajana Varma kuuluu taksonomia-asetuksen mukaisessa luokittelussa muu kuin rahoitusalan yritys -kategoriaan, sillä työeläkeyhtiöt eivät ole Solvenssi II -direktiivin 18 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneita vakuutusyrityksiä. Varma on edellä kuvatun säännösten perusteella tunnistanut luokitusjärjestelmäkelpoiseksi toiminnaksi kiinteistö-sijoittamisen.

Komission asetuksen 2021/2178 mukainen Pääomamenoihin (CapEx) liittyvä keskeinen tulosindikaattori (CapEx-indikaattori) on esitetty toimintakertomuksessa termillä Luokittelukelpoisten aktivointien osuus kaikista aktivoinneista. Tunnus-

luku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: (Kiinteistösijoitusten lisäykset - kiinteistösijoitusten vähennykset pois lukien kiinteistöosakkeiden nettoaktivoinnit) / (Kiinteistösijoitusten lisäykset - kiinteistösijoitusten vähennykset pois lukien kiinteistöosakkeiden nettoaktivoinnit + aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset - aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden vähennykset).

Komission asetuksen 2021/2178 mukainen Liikevaihtoon liittyvä keskeinen tulosindikaattori (liikevaihtoindikaattori) on esitetty toimintakertomuksessa termillä Luokitusjärjestelmäkelpoisten liikevaihdon osuus koko liikevaihdosta. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: (Tuotot kiinteistösijoituksista - Kulut kiinteistösijoituksista) / (Sijoitustoiminnan nettotuotto + Vakuutusmaksutulo + Muut tuotot).

Komission asetuksen 2021/2178 mukainen Toimintamenoihin (OpEx) liittyvä keskeinen tulosindikaattori (OpEx-indikaattori) on esitetty toimintakertomuksessa termillä Luokitusjärjestelmäkelpoisten kulujen osuus kaikista liikekuluista. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: Kulut kiinteistösijoituksista / (Sijoitustoiminnan kulut + Liikekulut).

Konserniyhtiöt 31.12.2023

Konserniin sisältyy neljä uutta tytäryhtiötä:

Asunto Oy Espoon Vuoritontuntie 2-4

Kiinteistö Oy Espoon Keilalahdentie 1

Kiinteistö Oy Ilmailunkatu 9

Kiinteistö Oy Sarankulmankatu 22

Konserniin sisältyvät seuraavat 103 tytäryhtiötä:

As. Oy Espoon Amiraali

As Oy Lahden Vilhon Vaakuna

As. Oy Helsingin Pitäjänmäen Asunnot

As. Oy Jyväskylän Spinetti

As. Oy Näkinkuja 4

As. Oy Vantaan Tellervo

Asunto Oy Espoon Keijumäki

Asunto Oy Espoon Kilonlemmikki

Asunto Oy Espoon Niittysillankulma 2 E-F

Asunto Oy Espoon Pyölinpuisto

Asunto Oy Haukikoto

Asunto Oy Helsingin Arabiankatu 4

Asunto Oy Helsingin Arabiankatu 8

Asunto Oy Helsingin Haukilahdenkuja 13

Asunto Oy Helsingin Hiihtäjätien Huippu

Asunto Oy Helsingin Hiihtäjätien Kaarre

Asunto Oy Helsingin Hiihtäjätien Laakso

Asunto Oy Helsingin Klaneettitie

Asunto Oy Helsingin Kruunuvuorenkatu 2

Asunto Oy Helsingin Kutomotie 7

Asunto Oy Helsingin Näyttelijäntie 22

Asunto Oy Helsingin Pitskun Ateljee

Asunto Oy Helsingin Päijänteentie 4-6

Asunto Oy Helsingin Roihuvuorentie 20

Asunto Oy Helsingin Roihuvuorentie 30

Asunto Oy Helsingin Tyynenmerenkatu 5

Asunto Oy Järvenpään Bjarnenkuja 6

Asunto Oy Keravan Terhikintie 1

Asunto Oy Korkeavuorenkatu 2 a

Asunto Oy Lahden Massinhovi

Asunto Oy Lahden Massinpoiju

Asunto Oy Tampereen Konttilukinkatu 7

Asunto Oy Tampereen Nahkakuja 9

Asunto Oy Tampereen Nahkakuja 13

Asunto Oy Tampereen Näsijärvenkatu 3

Asunto Oy Tampereen Palatsinraitti 1

Asunto Oy Tampereen Satakunnankatu 22

Asunto Oy Tervahovinkatu 12

Asunto Oy Turun Itäinen Rantakatu 64

Asunto Oy Turun Itäinen Rantakatu 70

Asunto Oy Turun Laivurinkatu 2

Asunto Oy Turun Vilhonkatu 15

Asunto Oy Vantaan Neilikkatie 4 A-F

Asunto Oy Vantaan Neilikkatie 4 G-H

Asunto Oy Vantaan Topaasikuja 9

Asunto Oy Vantaan Unikkotie 8

Asunto Oy Vantaan Vernissakatu 5

Kiint. Oy Helsingin Tapulikaupungintie 13

Kiint. Oy Jyväskylän maalaiskunnan Kotikeskus

Kiinteistö Oy Arabian Parkki

Kiinteistö Oy Avia Prima

Kiinteistö Oy Eerikinkatu 24

Kiinteistö Oy Espoon Komentajan-Varma

Kiinteistö Oy Fredrikinkatu 42

Kiinteistö Oy Hatsinanpuisto AB

Kiinteistö Oy Hatsinanpuiston pysäköinti AB

Kiinteistö Oy Helsingin Hiilipiha

Kiinteistö Oy Helsingin Hiiliranta

Kiinteistö Oy Helsingin Itämerenkatu 9

Kiinteistö Oy Helsingin Itämerenkatu 11-13

Kiinteistö Oy Helsingin Lönnrotinkatu 18

Kiinteistö Oy Helsingin Malminkatu 28

Kiinteistö Oy Helsingin Ratavartijankatu 5

Kiinteistö Oy Helsingin Valimopolku 4

Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 9-11

Kiinteistö Oy Helsingin Yrjönkatu 17

Kiinteistö Oy Hotelli Tori

Kiinteistö Oy Hyvinkään Hämeenkatu 9

Kiinteistö Oy Hämeentie 135

Kiinteistö Oy Ilmailunkatu 7

Kiinteistö Oy John Stenbergin ranta 2

Kiinteistö Oy Jyväskylän Kylmälahdentie 6

Kiinteistö Oy Jyväskylän Mattilanniemi

Kiinteistö Oy Jyväskylän Saarijärventie 50-52

Kiinteistö Oy Jyväskylän Sorastajantie 1

Kiinteistö Oy Keskustahotelli

Kiinteistö Oy Kotkan Jumalniementie 8

Kiinteistö Oy Lappeenrannan Patria

Kiinteistö Oy Lönnrotinkatu 12

Kiinteistö Oy Nokian Nuijamiestentie 5

Kiinteistö Oy Ornant

Konserniyhtiöt 31.12.2023

Kiinteistö Oy Partolan Kauppajätti

Kiinteistö Oy Pirkkalan Myllyhaantie

Kiinteistö Oy Porin Itsenäisyydenkatu 5

Kiinteistö Oy Rajalla

Kiinteistö Oy Rajasampaanranta 2

Kiinteistö Oy Salmisaaren Liikuntakeskus

Kiinteistö Oy Sompasaaren Tukoeka

Kiinteistö Oy Tampereen Harjuntausta 7

Kiinteistö Oy Tampereen Kalevanpaasi

Kiinteistö Oy Tampereen Sarankulmankatu 20 A

Kiinteistö Oy Tampereen Sarankulmankatu 20 B

Kiinteistö Oy Vaasan Sampotalo

Kiinteistö Oy Varmantalo

Kiinteistöosakeyhtiö Varma

Old Mill Oy

Osakevarma Oy

P-Turkuparkki Oy

Saimaan Kylpyläkiinteistöt Oy

Tampereen Kiinteistö Invest Oy

Tieto Esy Oy

Konserniin sisältyy lisäksi seuraavat 16 osakkuusyhtiötä:

Alcobendas Investments SL

Aros Bostad III AB

Aros Sundbyberg Holding AB

Herding Yard Properties GP Oy

Kiinteistö Oy Pynikin Parkki

Kiinteistö Oy Selloparkki

Kiinteistö Oy Suursuon Ostoskeskus

Leineläntien pysäköintikiinteistö Oy

NV Kiinteistösijoitus Oy

Näkin Pihapuistikko II Oy

Ruohoparkki Oy

Salmiparkki Oy

Spektri Kiinteistöt GP Oy

Vaasan Toripysäköinti Oy

Vantaan Valo GP Oy

WT Kiinteistösijoitus Oy

Konsernista poistui yksi osakkuusyhtiö:

CMCV Kungens Kurva Holdco AB

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Vakuutusmaksutulo

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Ensivakuutus				
TyEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	4 356,6	4 116,8	4 356,6	4 116,8
Työntekijän osuus	1 899,0	1 804,6	1 899,0	1 804,6
	6 255,6	5 921,4	6 255,6	5 921,4
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	212,8	199,2	212,8	199,2
	6 468,4	6 120,6	6 468,4	6 120,6
Valtion Eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	6 466,4	6 118,6	6 466,4	6 118,6
Vakuutusmaksutulo ¹⁾	6 466,4	6 118,6	6 466,4	6 118,6
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TyEL	9,1	8,2	9,1	8,2
YEL	2,0	1,9	2,0	1,9
	11,1	10,2	11,1	10,2

¹⁾ Luottotappioilla vähennettynä

2. Maksetut korvaukset

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TyEL:n mukainen perusvakuutus	6 649,1	6 095,5	6 649,1	6 095,5
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	82,4	80,9	82,4	80,9
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	341,1	314,7	341,1	314,7
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	0,8	0,7	0,8	0,7
	7 073,4	6 491,9	7 073,4	6 491,9
Maksettu/saatu kustannustenjakokorvauksia ¹⁾				
TyEL-eläkkeet	-22,4	8,8	-22,4	8,8
YEL-eläkkeet	7,4	13,0	7,4	13,0
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-152,8	-153,7	-152,8	-153,7
YEL:n valtion osuus	-128,1	-120,4	-128,1	-120,4
VEKL:n valtion korvaus	-2,4	-2,0	-2,4	-2,0
	-298,3	-254,2	-298,3	-254,2
	6 775,1	6 237,6	6 775,1	6 237,6
Korvaustoiminnon hoitokulut	32,8	30,0	32,8	30,0
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet hoitokulut ²⁾	8,1	7,5	8,1	7,5
Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta	6 816,0	6 275,2	6 816,0	6 275,2
Maksetut korvaukset yhteensä	6 816,0	6 275,2	6 816,0	6 275,2

¹⁾ Maksettuihin/saatuihin kustannustenjakokorvauksiin ei sisällytetä osuutta työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta, palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta, osuutta YEL:n valtion osuudesta eikä VEKL:n korvausta.

²⁾ Vuonna 2023 hallintaosat olivat 7,9 miljoonaa euroa ja siirto korvauskuluihin oli 7,9 miljoonaa euroa.

3. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	0,3	0,3		
	0,3	0,3		
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöihin				
Osinkotuotot	5,1	8,5		
	5,1	8,5		
Tuotot kiinteistöinvestoinneista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	21,0	20,9		
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä			0,1	0,2
Muut tuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	220,5	197,2	222,7	201,6
	241,5	218,1	222,8	201,8
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	1 294,7	1 439,8	1 303,4	1 439,9
Korkotuotot	337,8	340,6	337,8	340,6
Muut tuotot	1 624,1	2 524,2	1 624,1	2 524,2
	3 256,6	4 304,6	3 265,3	4 304,8
	3 503,5	4 531,5	3 488,1	4 506,6
Arvon alentumisten palautukset	330,0	115,0	330,0	112,8
Myyntivoitot	3 449,5	3 905,6	3 449,5	3 906,7
Yhteensä	7 283,0	8 552,1	7 267,6	8 526,1
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistöinvestoinneista				
	-156,8	-147,6	-86,1	-78,8
Kulut muista sijoituksista				
	-1 714,7	-3 049,5	-1 714,7	-3 049,5
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
	-90,2	-264,8	-90,2	-264,8
	-1 961,7	-3 461,9	-1 891,0	-3 393,1
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset				
	-855,3	-1 748,1	-827,7	-1 734,7
Rakennusten suunnitelmapoistot				
	-13,8	-16,7	-104,0	-80,5
	-869,1	-1 764,7	-931,7	-1 815,3
Myyntitappiot				
	-2 432,9	-3 401,2	-2 432,9	-3 391,8
Yhteensä	-5 263,7	-8 627,8	-5 255,6	-8 600,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	2 019,3	-75,7	2 012,1	-74,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa sisältää muita sijoitustoiminnan kurssivoittoja ja -tappioita	-153,7	-669,0	-153,7	-669,0

4. Tuloslaskelman erä Liikekulut

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	2,6	2,0	2,6	2,0
Muut vakuutusten hankintamenot	11,6	11,9	11,6	11,9
	14,3	13,8	14,3	13,8
Vakuutusten hoitokulut				
	26,4	26,0	26,4	26,0
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	9,2	8,7	9,2	8,7
Oikeushallintomaksu	0,9	0,8	0,9	0,8
Finanssivalvonnan valvontamaksu	1,1	1,0	1,1	1,0
	11,3	10,6	11,3	10,6
Muut hallintokulut				
	14,6	18,4	14,6	18,4
	66,6	68,9	66,6	68,9

5. Kokonaisliikekulut toiminnoittain

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	32,8	30,0	32,8	30,0
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	8,1	7,5	8,1	7,5
	40,9	37,6	40,9	37,6
Liikekulut	66,6	68,9	66,6	68,9
Sijoitustoiminnan hoitokulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	7,1	7,6	7,1	7,6
Kulut muista sijoituksista	22,8	22,3	22,8	22,3
	29,9	29,9	29,9	29,9
Kokonaisliikekulut yhteensä	137,5	136,4	137,5	136,4

6. Henkilöstökulut

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Palkat ja palkkiot	49,3	46,3	50,6	48,1
Eläkekulut	8,4	8,2	8,6	8,5
Muut henkilösivukulut	2,7	2,3	2,7	2,3
Yhteensä	60,4	56,8	61,8	58,9

7. Johdon palkat ja palkkiot

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Toimitusjohtaja	0,9	0,9	0,9	0,9
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	0,5	0,5	0,5	0,5
Hallintoneuvoston jäsenet	0,2	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	1,6	1,6	1,6	1,6
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	564	531	584	559

Toimitusjohtaja Risto Murron palkka ja luontaisedut olivat 917 012,37 euroa. Toimitusjohtaja Murron eläkeikä on 65 vuotta.

8. Tilintarkastajien palkkiot

1.1.-31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Ernst & Young Oy				
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,3	0,3	0,3
Veroneuvonta	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut yhteisöt				
Veroneuvonta	0,4	0,6	0,4	0,6
Muut palkkiot	0,4	0,2	0,4	0,2

9. Tuloverot

Laskennallista verovelkaa tai -saatavaa tilinpäätössiirtojen kertymästä tai muista väliaikaisista eroista kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välillä ei ole merkitty taseeseen, koska näiden laskennallisten verovelkojen tai -saamisten realisoitumista ei voida pitää lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

Taseen liitetiedot

10. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö

31.12., milj. €	Jäljellä oleva hankintameno 2023	Kirjanpito-arvo 2023	Käypä arvo 2023	Jäljellä oleva hankintameno 2022	Kirjanpito-arvo 2022	Käypä arvo 2022
Kiinteistösisjoitukset						
Kiinteistöt	601,9	612,0	746,0	574,3	584,4	756,7
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	1 305,1	1 305,1	1 769,0	1 295,0	1 295,0	1 897,3
Muut kiinteistöosakkeet	7,3	7,3	7,3	7,5	7,5	7,5
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	425,7	425,7	425,7	445,7	445,7	445,7
Saamiset kiinteistöyhtiöiltä	89,1	89,1	89,1	77,2	77,2	77,2
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	29,8	29,8	30,2	35,9	35,9	35,9
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	36 970,1	36 970,1	49 186,5	32 185,8	32 185,8	42 880,7
Rahoitusmarkkinavälineet	4 514,9	4 514,9	4 480,5	5 357,4	5 357,4	5 297,3
Kiinnelainasaamiset	18,5	18,5	18,5	159,2	159,2	159,2
Muut lainasaamiset	1 408,7	1 408,7	1 409,4	1 564,5	1 564,5	1 565,4
	45 375,3	45 385,4	58 166,5	41 706,8	41 716,9	53 127,2
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno erotusta	-17,4			-37,7		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonorotuksia		10,1			10,1	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			12 781,1			11 410,3
Ei-suojaavat johdannaiset						
Arvostusero (käyvän ja kirjanpitoarvon erotus)		-171,1	22,7		-205,0	13,2
			193,7			218,2

11. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni

31.12., milj. €	Jäljellä oleva hankintameno 2023	Kirjanpito-arvo 2023	Käypä arvo 2023	Jäljellä oleva hankintameno 2022	Kirjanpito-arvo 2022	Käypä arvo 2022
Kiinteistösisjoitukset						
Kiinteistöt	2 371,5	2 381,6	3 019,1	2 346,0	2 356,2	3 166,0
Muut kiinteistöosakkeet	7,3	7,3	7,3	7,5	7,5	7,5
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	0,3	0,3	0,9	0,4	0,4	0,9
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	35,4	35,4	30,2	34,7	34,7	35,9
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	36 984,0	36 984,0	49 200,6	32 200,0	32 200,0	42 894,9
Rahoitusmarkkinavälineet	4 514,9	4 514,9	4 480,5	5 357,4	5 357,4	5 297,3
Kiinnelainasaamiset	18,5	18,5	18,5	159,2	159,2	159,2
Muut lainasaamiset	1 408,7	1 408,7	1 409,4	1 564,5	1 564,5	1 565,4
	45 340,6	45 350,7	58 166,5	41 669,8	41 679,9	53 127,2
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno erotusta	-17,4			-37,7		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonorotuksia		10,1			10,1	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			12 815,7			11 447,3
Ei-suojaavat johdannaiset						
Arvostusero (käyvän ja kirjanpitoarvon erotus)		-171,1	22,7		-205,0	13,2
			193,7			218,2

12. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä, emoyhtiö

31.12.2023, milj. €

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	
Hankintameno 1.1.	4,3
Hankintameno 31.12.	4,3
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	
Hankintameno 1.1.	35,9
Lisäykset	0,0
Vähennykset	-6,1
Hankintameno 31.12.	29,8

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä

31.12.2023	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Tieto Esy Oy	Helsinki	14,36 %	50,10 %	0,9
Osakevarma Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %	3,3
				4,3
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				1 305,1

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä

31.12.2023	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Alcobendas Investments SL	Madrid	50,00 %	50,00 %	28,7
Aros Bostad III AB	Tukholma	35,09 %	35,09 %	0,0
Aros Sundbyberg Holding AB	Tukholma	48,40 %	48,40 %	1,0
Herding Yard Properties GP Oy	Helsinki	31,00 %	31,00 %	0,0
NV Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,00 %	45,00 %	0,0
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	24,70 %	24,70 %	0,0
Vantaan Valo GP Oy	Helsinki	50,00 %	50,00 %	0,0
VVT Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,00 %	45,00 %	0,0
				29,8
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				4,9

13. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä, konserni

31.12.2023, milj. €

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	
Hankintameno 1.1.	0,4
Lisäykset	0,0
Vähennykset	-0,1
Hankintameno 31.12.	0,3
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	
Hankintameno 1.1.	34,7
Lisäykset	11,1
Vähennykset	-10,4
Hankintameno 31.12.	35,4

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä

31.12.2023	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Tieto Esy Oy	Helsinki	14,36 %	50,10 %	0,3
				0,3

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä

31.12.2023	Kotipaikka	Osuus kaikista osakkeista	Osuus kaikista äänistä	Kirjanpitoarvo milj. €
Alcobendas Investments SL	Madrid	50,00 %	50,0 %	20,2
Aros Bostad III AB	Tukholma	35,09 %	35,1 %	14,7
Aros Sundbyberg Holding AB	Tukholma	48,40 %	48,4 %	0,5
Herding Yard Properties GP Oy	Helsinki	31,00 %	31,0 %	0,0
NV Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,00 %	45,0 %	0,0
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	24,70 %	24,0 %	0,0
Vantaan Valo GP Oy	Helsinki	50,00 %	50,0 %	0,0
VVT Kiinteistösijoitus Oy	Helsinki	45,00 %	40,0 %	0,0
				35,4
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				10,4

14. Kiinteistösijoitusten muutokset

31.12.2023, milj. €	Emoyhtiö Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Emoyhtiö Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Konserni Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet
Hankintameno 1.1.	2 351,0	522,9	3 556,0
Lisäykset	150,8	46,2	200,5
Vähennykset	-44,3	-54,2	-48,8
Hankintameno 31.12.	2 457,6	514,8	3 707,6
Kertyneet poistot 1.1.	-224,0		-979,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0		-0,7
Tilikauden poistot	-13,6		-71,0
Kertyneet poistot 31.12.	-237,6		-1 050,7
Arvonalentumiset 1.1.	-250,3		-223,4
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset			
Tilikauden arvonalentumiset	-55,8		-55,2
Arvonalentumisten palautukset	0,4		0,3
Arvonalentumiset 31.12.	-305,7		-278,2
Arvonkorotukset 1.1.	10,1		10,1
Arvonkorotukset 31.12.	10,1		10,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 924,4	514,8	2 388,9

15. Omassa käytössä olevat kiinteistösijoitukset

31.12.2023, milj. €	Emoyhtiö	Konserni
Jäljellä oleva hankintameno	57,9	57,9
Kirjanpitoarvo	57,9	57,9
Käypä arvo	62,9	62,9

16. Emoyhtiön muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Noteeratut osakkeet			
Kotimaiset			
Administer Oyj	2,4	0,8	0,8
Aktia Oyj	1,6	6,7	11,1
Alma Media Oyj	6,8	26,0	53,8
Anora Group Oyj	3,0	8,9	8,9
Aspo Oyj	4,5	6,0	8,5
Atria Oyj	1,9	5,5	5,5
Bittium Oyj	3,8	6,5	6,5
CapMan Oyj	2,3	8,4	8,4
Cargotec Oyj	1,0	25,8	34,1
Componenta Oyj	4,3	1,0	1,0
Consti Oyj	2,2	1,6	2,0
Detection Technology Oyj	3,5	2,7	7,1
Digia Oyj	4,6	4,8	6,7
Digital Workforce Services Oyj	2,8	1,0	1,0
Duell Oyj	4,6	1,0	1,5
Elisa Oyj	1,9	39,2	129,5
Enento Group Oyj	1,4	6,7	6,7
Etteplan Oyj	3,9	3,3	13,5
Faron Pharmaceuticals Oy	4,1	6,4	10,6
Finnair Oyj	2,9	23,1	23,1
Fiskars Oyj Abp	2,0	12,4	29,5
Fortum Oyj	1,7	204,9	204,9
Glaston Oyj Abp	7,5	4,6	4,6
Gofore Oyj	3,3	3,3	11,6
Harvia Oyj	0,4	2,2	2,2
HKScan Oyj	1,6	1,3	1,3
Honkarakenne Oyj	3,6	0,6	0,7
Huhtamaki Oyj	3,8	139,5	150,5
Kemira Oyj	3,4	73,3	89,3
Kempower Oyj	4,3	21,4	75,3
Kesko Oyj	1,5	62,1	107,1
Kesla Oyj	4,4	0,6	0,6
Kojamo Oyj	7,8	21,1	230,4

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Konecranes Oyj	2,6	58,9	85,0
KONE Oyj	1,2	285,0	285,0
Koskisen Oyj	3,5	4,9	4,9
Kreate Group Oyj	4,0	2,6	2,6
Lamor Corporation Oyj	1,7	1,2	1,2
Lassila & Tikanoja Oyj	1,9	7,2	7,2
Leaddesk Oyj	3,1	1,2	1,2
Lifeline SPAC 1 Oyj	7,2	8,7	8,7
Mandatum Holding Oy	4,4	15,7	90,7
Marimekko Oyj	4,7	3,4	25,6
Merus Power Oyj	4,8	1,4	1,4
Metso Oyj	2,9	153,3	221,3
Metsä Board Oyj	4,9	41,1	124,8
Modulight Oy	7,7	3,8	3,8
Musti Group Oyj	6,1	33,8	53,7
Nanoform Finland Oyj	3,9	4,9	4,9
Neste Oyj	1,7	389,5	422,3
NoHo Partners Oyj	1,3	1,2	2,4
Nokian Renkaat Oyj	3,1	34,9	34,9
Nokia Oyj	1,4	245,0	245,0
Nordea Bank Abp	1,1	349,4	448,9
Olvi Oyj	4,0	17,6	23,2
Oma Säästöpankki Oyj	0,6	1,4	4,3
Oriola Oyj	4,2	8,4	8,4
Orion Oyj	3,3	181,4	181,4
Orthex Oyj	3,6	3,4	3,4
Outokumpu Oyj	4,8	98,3	98,3
Ponsse Oyj	1,4	1,6	8,8
Purmo Group Oyj	2,3	6,7	6,7
Raisio Oyj	3,3	10,3	10,3
Raute Oyj	1,2	0,7	0,7
Remedy Entertainment Oyj	1,1	3,8	3,8
Revenio Group Oyj	0,9	5,2	6,3
Robit Oyj	9,7	3,1	3,1
Sampo Oyj	4,4	159,3	879,8

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Sanoma Oyj	3,4	38,4	38,4
Siili Solutions Oyj	4,0	2,8	3,1
Sitowise Group Oyj	1,8	2,0	2,0
Solteq Oyj	8,0	1,2	1,2
Solwers Oyj	4,3	2,0	2,0
Spinnova Oyj	1,0	1,2	1,2
SRV Group Oyj	2,8	2,0	2,0
SSH Communications Security Oyj	1,9	1,0	1,0
Stockmann Oyj Abp	8,4	38,4	38,4
Stora Enso Oyj	0,8	72,0	78,5
Suominen Oyj	2,9	3,8	4,6
Teleste Oyj	2,8	1,4	1,4
Terveystalo Oyj	17,4	171,5	171,5
TietoEVRY Oyj	0,5	12,0	12,0
Tokmanni Group Oyj	4,2	20,0	35,8
UPM-Kymmene Oyj	1,6	252,0	292,6
Valmet Oyj	4,2	172,9	202,9
Verkkokauppa.com Oyj	8,5	9,9	9,9
Viafin Service Oyj	3,9	1,1	1,8
Vincit Oyj	6,0	3,3	3,3
Wärtsilä Oyj Abp	5,4	151,1	416,3
WithSecure Oyj	2,3	4,1	4,1
YIT Oyj	5,7	23,7	23,7
Muut		1,3	55,7
Kotimaiset yhteensä		3 870,0	5 965,6
Ulkomaiset			
Alankomaat			
Akzo Nobel NV	0,0	1,9	1,9
ASML Holding NV	0,0	18,4	21,1
Ferrari NV	0,0	4,5	4,5
Heineken NV	0,0	3,9	4,3
ING Groep NV	0,0	2,2	2,4
Koninklijke Ahold Delhaize NV	0,0	3,4	3,4
NXP Semiconductors	0,0	4,8	5,8

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Prosus N.V.	0,0	3,7	3,7
Stellantis NV	0,0	5,0	5,8
STMicroelectronics NV	0,0	3,6	4,1
Wolters Kluwer NV	0,0	3,7	3,7
Australia			
ANZ Group Holdings Limited	0,0	12,0	12,9
Brambles	0,0	3,4	3,6
Commonwealth Bank of Australia	0,0	17,7	20,1
CSL Ltd	0,0	6,9	7,3
Dexus	0,0	1,7	2,0
Fortescue Ltd	0,0	2,3	2,3
Goodman Group	0,0	2,0	2,4
Macquarie Group Limited	0,0	11,6	13,7
National Australia Bank Ltd	0,0	13,4	14,7
Rio Tinto Limited	0,0	2,3	2,6
Telstra Corp Ltd	0,0	2,3	2,3
Transurban Group	0,0	6,1	6,9
Wesfarmers Limited	0,0	4,7	5,3
Westpac Banking Corporation	0,0	10,1	11,3
Woodside Energy Group Ltd	0,0	2,2	2,2
Woolworths Group Limited	0,0	4,2	4,5
Belgia			
Anheuser-Busch InBev SA/NV	0,0	5,8	6,2
Groupe Bruxelles Lambert SA	0,0	2,3	2,4
Bermuda			
Arch Capital Group Ltd	0,0	1,5	1,5
Brasilia			
Banco Bradesco S.A.	0,0	1,8	1,9
Itausa S.A.	0,0	2,6	2,8
Itau Unibanco Holding S.A.	0,0	2,3	2,5
Localiza Rent a Car SA	0,0	4,3	4,6
Telefonica Brasil S.A.	0,0	2,0	2,0
Caymansaaret			
Alibaba Group Holding Ltd	0,0	11,7	11,7
Baidu, Inc.	0,0	4,7	5,0

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
China Resources Land Limited	0,0	1,9	2,0
CK Hutchison Holdings Ltd	0,0	4,6	4,7
Meituan	0,0	5,6	5,6
NetEase, Inc.	0,0	4,2	4,2
PDD Holdings Inc.	0,0	5,6	7,1
Tencent Holdings Ltd	0,0	19,0	19,0
Xiaomi Corporation	0,0	4,6	4,6
Curacao			
Schlumberger Limited	0,0	2,8	2,8
Espanja			
Amadeus IT Holding SA	0,0	3,8	3,8
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	0,0	2,2	2,4
Banco Santander SA	0,0	2,5	2,6
Ferrovial SA	0,0	4,1	4,7
Iberdrola SA	0,0	9,7	10,3
Industria de Diseno Textil S.A.	0,0	4,8	5,4
Telefonica SA	0,0	1,9	1,9
Etelä-Afrikka			
Absa Group Limited	0,0	1,8	1,9
FirstRand Limited	0,0	2,2	2,3
Naspers Limited	0,0	3,4	3,5
Etelä-Korea			
Hyundai Motor Company	0,0	4,4	4,8
Samsung Electronics Co., Ltd.	0,0	20,6	22,1
Samsung SDI Co Ltd	0,0	1,3	1,4
SK hynix Inc.	0,0	4,8	5,3
Woori Financial Group Inc	0,0	1,8	1,8
Hong Kong			
AIA Group Limited	0,0	15,1	15,1
Hong Kong Exchanges and Clearing Ltd	0,0	9,3	9,3
Link Real Estate Investment Trust	0,0	2,1	2,2
Irlanti			
Accenture PLC	0,0	13,7	15,7
Aon Public Limited Company	0,0	2,6	2,6
Eaton Corporation PLC	0,0	6,8	8,4

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Johnson Controls Inc	0,0	3,9	4,3
Linde Plc	0,0	6,9	7,1
Medtronic PLC	0,0	7,4	7,9
Trane Technologies plc	0,0	4,4	5,4
Iso-Britannia			
Anglo American PLC	0,0	2,7	2,7
AstraZeneca PLC	0,0	14,9	15,4
Aviva PLC	0,0	1,9	2,1
BP PLC	0,0	4,1	4,1
British Land Co PLC	0,0	1,8	1,8
Compass Group PLC	0,0	5,8	6,0
Diageo PLC	0,0	7,3	7,4
GlaxoSmithKline PLC	0,0	6,0	6,0
HSBC Holdings PLC	0,0	5,1	5,4
Informa PLC	0,0	4,0	4,3
Legal & General Group PLC	0,0	2,0	2,0
Lloyds Banking Group PLC	0,0	2,0	2,4
London Stock Exchange Group PLC	0,0	2,4	2,7
Reckitt Benckiser Group PLC	0,0	5,0	5,0
Relx PLC	0,0	5,5	5,9
Rio Tinto PLC	0,0	4,0	4,4
Sage Group PLC/The	0,0	1,9	1,9
Segro PLC	0,0	1,7	2,1
Shell PLC	0,0	7,5	7,5
Unilever PLC	0,0	9,9	9,9
Vodafone Group PLC	0,0	3,6	3,6
Italia			
Enel SpA	0,0	6,3	7,0
Intesa Sanpaolo SpA	0,0	2,1	2,3
UniCredit SpA	0,0	1,8	1,8
Japani			
Adeka Corporation	0,2	3,1	3,6
Ajinomoto Co., Inc.	0,0	2,8	2,8
Alfresa Holdings Corporation	0,4	10,8	12,0
Astellas Pharma Inc	0,0	1,5	1,5

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Bridgestone Corporation	0,0	4,9	5,0
Brother Industries Ltd.	0,4	14,4	14,6
Citizen Watch Co. Ltd.	0,3	4,3	4,4
COMSYS Holdings Corporation	0,3	6,3	7,0
Daiichi Sankyo Co Ltd	0,0	4,1	4,1
Daikin Industries Ltd	0,0	4,1	4,3
Dai Nippon Printing Co. Ltd.	0,2	16,0	16,0
Daiwa House Industry Co., Ltd.	0,0	3,0	3,1
DeNA Co. Ltd.	0,3	2,7	2,7
DENSO Corporation	0,0	5,2	5,2
Ezaki Glico Co. Ltd.	0,3	5,1	5,6
FANUC Corp	0,0	3,6	3,8
Fast Retailing Co Ltd	0,0	3,8	3,9
FUJIFILM Holdings Corporation	0,0	4,1	4,2
Hitachi Ltd	0,0	6,2	6,7
Honda Motor Co Ltd	0,0	22,4	24,8
House Foods Group Inc.	0,2	4,5	4,5
Hoya Corporation	0,0	3,4	3,7
Hulic Co Ltd	0,0	1,9	1,9
Ibiden Co Ltd	0,1	5,0	5,0
ITOCHU Corp	0,0	4,8	4,9
Kaken Pharmaceutical Co. Ltd.	0,2	2,4	2,4
Kamigumi Co. Ltd.	0,3	7,2	7,6
KDDI Corporation	0,0	5,3	5,4
Keyence Corporation	0,0	6,3	6,5
Kinden Corporation	0,2	4,3	5,2
KOKUYO Co. Ltd.	0,2	2,9	3,1
Komatsu Ltd	0,0	4,2	4,3
Kyocera Corporation	0,1	20,7	22,3
Lintec Corporation	0,2	2,3	2,7
LY Corporation	0,1	16,5	21,8
Mabuchi Motor Co Ltd	0,3	4,9	5,6
Maruichi Steel Tube Ltd.	0,3	4,9	5,5
Mitsubishi Corporation	0,0	5,1	5,1
Mitsubishi Electric Corp	0,0	4,2	4,4

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Mitsubishi Estate Company, Limited	0,0	2,0	2,1
Mitsubishi UFJ Financial Group, Inc.	0,0	15,3	15,3
Mitsui Fudosan Co Ltd	0,0	2,0	2,2
Mizuho Financial Group Inc	0,0	11,2	11,2
Murata Manufacturing Company Ltd	0,0	5,0	5,5
NEC Corporation	0,1	14,2	18,5
NGK Insulators Ltd.	0,3	9,9	9,9
NHK Spring Co. Ltd.	0,2	3,8	4,2
Nikon Corporation	0,3	9,7	9,7
Nintendo Co., Ltd.	0,0	4,4	5,0
Nippon Kayaku Co. Ltd.	0,2	2,4	2,4
Nippon Telegraph and Telephone Corporation	0,0	4,0	4,0
Obayashi Corporation	0,1	3,7	3,7
OKUMA Corporation	0,2	2,9	2,9
Oriental Land Co., Ltd.	0,0	3,7	3,9
Otsuka Holdings Co Ltd	0,0	3,5	3,5
Recruit Holdings Co Ltd	0,0	4,3	5,2
SECOM Co., Ltd.	0,0	4,1	4,1
Seiko Epson Corporation	0,3	13,2	13,2
Seino Holdings Co. Ltd.	0,3	4,8	6,4
Sekisui House Ltd	0,0	4,4	4,7
Shin-Etsu Chemical Co., Ltd.	0,0	2,4	3,2
SMC Corporation	0,0	3,5	3,7
Socionext Inc	0,2	4,6	4,6
SoftBank Corp.	0,0	5,2	5,5
SoftBank Group Corp	0,0	4,6	4,9
Sojitz Corporation	0,3	13,9	14,7
Sony Group Corporation	0,0	9,3	9,9
Sumitomo Electric Industries Ltd	0,0	4,0	4,2
Sumitomo Mitsui Financial Group, Inc.	0,0	11,2	11,3
Suzuken Co. Ltd.	0,3	6,2	6,9
Taisei Corporation	0,3	15,7	15,7
Takeda Pharmaceutical Co Ltd	0,0	6,2	6,2
TBS Holdings Inc.	0,2	4,5	6,2
Terumo Corporation	0,0	3,1	3,2

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Toagosei Co. Ltd.	0,2	1,9	2,1
Toho Holdings Co. Ltd.	0,3	3,7	4,1
Tokio Marine Holdings, Inc.	0,0	11,2	11,7
Tokyo Electron Limited	0,0	6,4	7,5
Toppan Holdings Inc.	0,3	16,4	21,2
TS Tech Co. Ltd.	0,3	3,7	3,7
Ushio Inc.	0,3	3,7	4,0
Wacoal Holdings Corp.	0,2	2,2	2,6
Yamato Kogyo Co. Ltd.	0,2	4,7	6,0
Yamazaki Baking Co. Ltd.	0,2	5,8	9,1
Zeon Corporation	0,2	3,8	3,8
Jersey C.I.			
Experian PLC	0,0	3,9	5,0
Kanada			
Agnico Eagle Mines Limited	0,0	2,0	2,2
Bank of Montreal	0,0	2,9	3,6
Bank of Nova Scotia	0,0	2,8	3,2
Brookfield Corporation	0,0	2,2	2,8
Canadian Imperial Bank of Commerce	0,0	2,4	2,6
Canadian National Railway Co	0,0	6,8	7,3
Canadian Pacific Railway Ltd	0,0	6,7	7,2
CGI Inc.	0,0	4,4	4,6
Constellation Software Inc.	0,0	4,8	5,4
Enbridge Inc	0,0	3,6	3,9
Hydro One Limited	0,0	4,4	4,8
Manulife Financial Corporation	0,0	2,2	2,6
Nutrien Ltd	0,0	1,4	1,4
Pembina Pipeline Corporation	0,0	2,3	2,4
Restaurant Brands International Inc.	0,0	3,9	4,3
Rogers Communications Inc	0,0	3,3	3,7
Royal Bank of Canada	0,0	4,6	5,5
Shopify Inc	0,0	5,3	7,0
Suncor Energy Inc.	0,0	1,8	1,8
Sun Life Financial Inc.	0,0	2,0	2,1
TC Energy Corp	0,0	1,9	2,0

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Thomson Reuters Corporation	0,0	4,1	4,4
Toronto-Dominion Bank/The	0,0	4,5	4,5
Wheaton Precious Metals Corp.	0,0	2,6	2,8
WSP Global Inc	0,0	3,9	4,0
Kiina			
Bank of China Limited	0,0	6,9	7,1
Byd Co Ltd	0,0	4,2	4,2
China Construction Bank Corporation	0,0	10,1	10,1
China Merchants Bank Co., Ltd.	0,0	5,3	5,3
Industrial and Commercial Bank of China Limited	0,0	8,6	8,6
JD.COM Inc	0,0	4,7	4,9
Ping An Insurance (Group) Company of China, Ltd.	0,0	8,5	8,5
Meksiko			
America Movil, S.A.B. de C.V.	0,0	3,2	3,3
Grupo Financiero Banorte S.A.B. de C.V.	0,0	2,1	2,1
Norja			
Aker BP ASA	0,0	1,7	1,7
Atlantic Sapphire AS	1,7	2,0	2,0
Equinor ASA	0,0	2,2	2,2
Hofseth BioCare ASA	0,6	0,6	0,6
Komplett Group AS	0,9	1,8	1,8
Norwegian Air Shuttle AS	1,6	12,0	14,8
Salmon Evolution ASA	0,5	1,1	1,1
Ranska			
Air Liquide SA	0,0	3,8	4,1
AXA SA	0,0	2,4	2,5
BNP Paribas	0,0	3,0	3,4
Capgemini Se	0,0	4,0	4,5
Carmila SA	0,5	10,5	10,5
Cie de St-Gobain	0,0	3,7	4,8
Compagnie Generale des Etablissements Michelin	0,0	4,0	4,4
Danone SA	0,0	5,0	5,1
Dassault Systemes	0,0	3,3	3,6
EssilorLuxottica	0,0	5,0	5,3

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Hermes International	0,0	6,3	6,5
Kering SA	0,0	4,4	4,4
Legrand SA	0,0	4,6	5,3
L'Oreal SA	0,0	9,0	9,9
LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton SE	0,0	15,7	17,5
Orange SA	0,0	3,9	3,9
Pernod Ricard SA	0,0	4,8	4,8
Sanofi SA	0,0	9,0	9,2
Schneider Electric SA	0,0	8,4	10,4
Vinci SA	0,0	6,6	7,1
Ruotsi			
Assa Abloy AB	0,0	3,9	5,0
Atlas Copco AB	0,0	5,6	7,0
Atrium Ljungberg AB	6,1	82,9	168,3
Fastighets AB Balder	0,4	14,8	30,8
Hexagon AB	0,0	1,0	1,4
Hufvudstaden AB	0,6	10,0	16,3
Investor AB	0,0	2,2	2,7
Sandvik AB	0,0	4,9	4,9
Telia Company AB	0,0	0,9	0,9
Volvo AB	0,0	4,8	6,0
Saksa			
Adidas AG	0,0	3,5	3,5
Allianz SE	0,0	3,7	4,1
BASF SE	0,0	2,3	2,6
Bayerische Motoren Werke AG	0,0	5,8	6,3
Deutsche Boerse AG	0,0	1,6	2,0
Deutsche Post AG	0,0	4,2	5,1
Deutsche Telekom AG	0,0	6,3	6,5
E.ON SE	0,0	4,7	5,1
Infineon Technologies AG	0,0	3,9	4,9
Mercedes-Benz Group AG	0,0	6,4	7,0
Muenchener Rueckversicherungs AG	0,0	2,3	2,3
SAP SE	0,0	11,6	12,3
Siemens AG	0,0	9,0	11,1

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Singapore			
CapitaLand Ascendas REIT	0,0	3,0	3,2
CapitaLand Integrated Commercial Trust	0,0	3,0	3,2
DBS Group Holdings Ltd	0,0	10,2	10,4
Oversea-Chinese Banking Corporation Limited	0,0	6,3	6,3
Singapore Technologies Engineering Ltd	0,0	3,6	3,7
Singapore Telecommunications Limited	0,0	4,4	4,5
United Overseas Bank Limited	0,0	8,7	9,0
Sveitsi			
ABB Ltd	0,0	7,9	9,5
Alcon Inc	0,0	4,1	4,4
Cie Financiere Richemont SA	0,0	6,5	7,1
Givaudan SA	0,0	1,9	2,3
Lonza Group AG	0,0	3,7	4,0
Nestle SA	0,0	20,7	21,3
Novartis AG	0,0	15,1	15,8
Partners Group Holding AG	0,0	1,8	1,8
Roche Holding AG	0,0	13,2	13,6
Sika AG	0,0	2,3	2,9
Swiss Re AG	0,0	1,8	1,8
TE Connectivity Ltd	0,0	4,9	5,1
UBS Group AG	0,0	3,2	4,1
Zurich Financial Services AG	0,0	3,1	3,3
Taiwan			
Ase Technology Holding Co., Ltd.	0,0	3,6	3,8
Cathay Financial Holding Co., Ltd.	0,0	2,9	2,9
Delta Electronics, Inc.	0,0	4,4	4,4
Fubon Financial Holding Co., Ltd.	0,0	2,5	2,5
Hon Hai Precision Industry Co Ltd	0,0	2,9	2,9
MediaTek Inc.	0,0	4,5	4,8
Taishin Financial Holding Co Ltd	0,0	0,8	0,8
Taiwan Semiconductor Manufacturing Company Ltd	0,0	29,6	30,0
United Microelectronics Corp	0,0	3,4	3,6
Yuanta Financial Holding Co., Ltd.	0,0	2,2	2,3

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Tanska			
Coloplast A/S	0,0	1,7	1,7
DSV Miljo Group A/S	0,0	3,9	4,4
Genmab A/S	0,0	1,7	1,7
Novo Nordisk A/S	0,0	21,6	22,8
Zealand Pharma A/S	0,1	1,8	2,5
Unkari			
4iG PLC.	0,7	4,0	4,0
Uusi-Seelanti			
Meridian Energy Limited	0,0	1,6	1,6
Yhdysvallat			
3M Company	0,0	4,8	5,3
Abbott Laboratories	0,0	12,7	13,4
AbbVie Inc	0,0	16,2	19,0
ACE Ltd	0,0	3,3	3,4
Adobe Inc	0,0	13,6	17,5
Advanced Micro Devices Inc	0,0	8,9	15,4
Aflac Incorporated	0,0	2,0	2,0
Agilent Technologies Inc	0,0	3,7	4,6
Airbnb, Inc.	0,0	5,1	5,5
Air Products & Chemicals Inc	0,0	2,4	2,4
Alexandria Real Estate Equities Inc	0,0	2,1	2,1
Alphabet Inc	0,0	179,2	190,7
Amazon.com Inc	0,0	209,6	222,7
American Express Co	0,0	3,1	4,3
American Tower Corp	0,0	3,4	3,9
American Water Works Company, Inc.	0,0	4,8	5,1
Ameriprise Financial, Inc.	0,0	1,8	2,1
AMETEK Inc	0,0	3,7	4,5
Amgen Inc	0,0	9,4	10,7
Amphenol Corporation	0,0	5,5	6,1
Analog Devices Inc	0,0	7,3	8,6
Apollo Global Management Inc	0,0	2,0	2,0
Apple Inc	0,0	260,0	298,9
Applied Materials Inc	0,0	10,0	10,9

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Arista Networks, Inc.	0,0	4,4	4,9
Arthur J. Gallagher & Co.	0,0	2,2	2,2
AT&T Inc	0,0	8,5	8,9
Autodesk Inc	0,0	4,9	5,6
Automatic Data Processing Inc	0,0	7,0	7,2
AutoZone Inc	0,0	4,0	4,0
AvalonBay Communities, Inc.	0,0	2,2	2,4
Baker Hughes Company	0,0	1,8	1,8
Bank of America Corp	0,0	6,6	8,2
Becton Dickinson and Company	0,0	6,1	6,1
Biogen Inc	0,0	3,2	3,3
BioMarin Pharmaceutical Inc	0,0	4,1	4,4
BlackRock Inc	0,0	3,6	4,4
Blackstone Inc.	0,0	2,7	3,6
Block Inc	0,0	1,4	2,2
Booking Holdings Inc.	0,0	8,1	9,4
Boston Scientific Corp	0,0	7,0	8,3
Bristol-Myers Squibb Co	0,0	8,2	8,2
Broadcom Inc	0,0	16,6	30,2
Cadence Design Systems Inc	0,0	4,8	6,1
Capital One Financial Corporation	0,0	2,0	2,4
Carrier Global Corporation	0,0	3,8	4,4
Caterpillar Inc	0,0	8,9	10,6
Cencora, Inc.	0,0	4,0	4,2
Centene Corporation	0,0	3,6	3,7
Charter Communications Inc	0,0	4,4	4,4
Cheniere Energy, Inc.	0,0	1,8	1,8
Chevron Corporation	0,0	9,0	9,0
Chipotle Mexican Grill Inc	0,0	5,3	5,7
Church & Dwight Co., Inc.	0,0	3,5	3,6
Cintas Corporation	0,0	4,2	4,8
Cisco Systems Inc	0,0	16,1	16,1
Citigroup Inc	0,0	3,1	3,9
CME Group Inc.	0,0	2,8	2,8
Coca-Cola Co/The	0,0	17,3	17,5
Cognizant Technology Solutions Corporation	0,0	4,6	5,1

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Coinbase Global Inc	0,0	1,5	1,6
Colgate-Palmolive Co	0,0	5,9	6,1
Comcast Corp	0,0	13,8	14,2
ConocoPhillips	0,0	5,5	5,5
Consolidated Edison, Inc.	0,0	5,2	5,2
Constellation Brands Inc	0,0	3,7	3,7
Copart Inc	0,0	4,3	4,4
Corning Incorporated	0,0	1,9	1,9
Corteva Inc	0,0	2,3	2,3
Costco Wholesale Corporation	0,0	15,7	18,8
CrowdStrike Holdings Inc.	0,0	3,8	5,0
Crown Castle Inc.	0,0	1,8	2,1
CSX Corp	0,0	5,5	6,0
Cummins Inc	0,0	4,9	5,1
CVS Health Corp	0,0	4,7	5,3
Danaher Corp	0,0	12,1	12,9
Deere & Co	0,0	8,0	8,2
Devon Energy Corp	0,0	2,1	2,1
Dexcom Inc	0,0	4,2	5,5
Diamondback Energy Inc	0,0	2,3	2,3
Digital Realty Trust, Inc.	0,0	1,9	2,0
Discover Financial Services	0,0	1,7	2,2
Dover Corporation	0,0	4,8	5,4
DR Horton Inc	0,0	3,6	4,5
DuPont de Nemours Inc	0,0	2,0	2,1
Ecolab Inc	0,0	2,2	2,5
Edison International	0,0	4,4	4,8
Edwards Lifesciences Corp	0,0	5,0	5,4
Elevance Health Inc	0,0	7,5	7,9
Eli Lilly and Company	0,0	17,3	30,6
Emerson Electric Co	0,0	5,5	6,1
EOG Resources Inc	0,0	3,3	3,3
Equifax Inc	0,0	3,9	3,9
Equinix Inc	0,0	3,2	3,4
Equity Residential	0,0	2,0	2,2
Estee Lauder Companies Inc	0,0	4,3	4,6

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Eversource Energy	0,0	5,3	5,8
Exelon Corp	0,0	4,3	4,3
Exxon Mobil Corporation	0,0	12,9	12,9
FedEx Corp	0,0	4,1	4,5
Fidelity National Information Services Inc	0,0	1,5	1,8
Fiserv Inc	0,0	2,9	3,2
Ford Motor Co	0,0	4,2	4,9
Fortinet Inc	0,0	3,6	3,9
Freeport-McMoRan Copper & Gold	0,0	3,4	4,1
F-Secure Corp	2,3	5,1	8,1
General Electric Co	0,0	9,2	10,2
General Mills Inc	0,0	5,0	5,1
General Motors Company	0,0	4,5	5,5
Gilead Sciences Inc	0,0	8,3	8,3
Halliburton Co	0,0	2,2	2,2
HCA Holdings Inc	0,0	4,2	4,4
Healthpeak Properties, Inc.	0,0	2,3	2,6
Heico Corporation	0,0	3,8	4,0
Hess Corp	0,0	2,4	2,4
Hilton Worldwide Holdings Inc	0,0	6,1	6,7
Home Depot Inc/The	0,0	21,1	23,3
Howmet Aerospace Inc	0,0	3,2	3,8
Humana Inc	0,0	4,6	4,6
Idexx Laboratories Inc	0,0	3,7	4,6
Illinois Tool Works Inc	0,0	6,0	6,4
Ingersoll-Rand Inc	0,0	4,3	4,4
Intel Corp	0,0	9,8	13,6
Intercontinental Exchange, Inc.	0,0	2,6	3,0
International Business Machines Corp	0,0	9,5	10,1
Intuit Inc	0,0	10,1	13,3
Intuitive Surgical Inc	0,0	6,9	9,0
IQVIA Holdings Inc	0,0	3,8	4,2
Johnson & Johnson	0,0	25,3	25,5
JPMorgan Chase & Co	0,0	11,9	15,5
Kellanova	0,0	3,6	3,8
Kenvue Inc	0,0	3,7	3,7

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Keurig Dr Pepper Inc	0,0	4,4	4,5
Keysight Technologies Inc	0,0	1,5	1,7
Kimberly-Clark Corporation	0,0	4,7	4,7
Kimco Realty Corporation	0,0	1,9	2,2
Kinder Morgan Inc	0,0	2,0	2,0
KKR & Co. Inc.	0,0	1,6	2,3
KLA Corporation	0,0	5,3	6,7
L3Harris Technologies, Inc.	0,0	5,1	5,7
Lam Research Corporation	0,0	7,1	9,2
Lennar Corp	0,0	3,8	3,9
Lowe's Companies Inc	0,0	8,5	9,4
Lululemon Athletica Inc	0,0	3,9	5,4
Marathon Oil Corporation	0,0	1,7	1,7
Marathon Petroleum Corp	0,0	2,5	2,5
Marriott International Inc/DE	0,0	4,2	5,4
Marsh & McLennan Cos Inc	0,0	3,4	3,4
Marvell Technology Inc	0,0	4,5	5,1
Mastercard Incorporated	0,0	10,0	11,6
McDonald's Corp	0,0	15,1	16,1
McKesson Corp	0,0	5,0	5,7
MercadoLibre Inc	0,0	5,0	5,5
Merck & Co Inc	0,0	16,6	19,3
Meta Platforms Inc	0,0	119,9	131,3
MetLife Inc	0,0	1,9	2,0
MetroPCS Communications Inc	0,0	7,1	7,6
Mettler-Toledo International Inc.	0,0	3,3	3,7
Microchip Technology Inc	0,0	4,3	4,8
Micron Technology Inc	0,0	5,3	6,6
Microsoft Corp	0,0	230,4	275,5
Mondelez International Inc	0,0	8,2	8,4
Monster Energy Company	0,0	3,4	3,7
Moody's Corporation	0,0	2,7	3,3
Morgan Stanley	0,0	3,4	4,6
Motorola Solutions Inc	0,0	3,7	4,0
Nasdaq, Inc.	0,0	1,6	1,8
Netflix Inc	0,0	10,5	13,8

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Newmont Corporation	0,0	3,7	3,9
NextEra Energy Inc	0,0	9,9	9,9
Nike Inc	0,0	10,4	10,5
Norfolk Southern Corp	0,0	4,6	5,2
Nucor Corporation	0,0	1,8	2,0
NVIDIA Corporation	0,0	54,2	77,0
ONEOK, Inc.	0,0	2,0	2,0
Oracle Corp	0,0	10,5	11,5
O'Reilly Automotive Inc	0,0	4,4	4,9
Otis Worldwide Corporation	0,0	3,7	4,0
PACCAR Inc	0,0	4,9	5,9
Palantir Technologies Inc	0,0	1,5	1,5
Palo Alto Networks Inc	0,0	4,3	6,7
Parker-Hannifin Corp	0,0	5,1	6,5
Paychex Inc	0,0	3,7	3,7
PayPal Holdings Inc	0,0	2,7	2,7
Pepsico Inc	0,0	17,0	17,0
Pfizer Inc	0,0	11,4	11,4
PG&E Corp	0,0	3,8	3,9
Phillips 66	0,0	2,1	2,3
Pioneer Natural Resources Co	0,0	2,7	2,7
PPG Industries, Inc.	0,0	2,0	2,3
Procter & Gamble Co/The	0,0	23,4	23,4
Prologis Inc	0,0	4,1	5,3
Prudential Financial Inc	0,0	1,7	2,4
Public Storage	0,0	1,9	2,2
Qualcomm Inc	0,0	10,7	10,7
Realty Income Corporation	0,0	2,5	2,7
Regeneron Pharmaceuticals Inc	0,0	6,0	7,2
Republic Services Inc	0,0	4,1	4,3
ResMed Inc	0,0	1,4	1,6
Roper Technologies Inc	0,0	5,0	5,2
Ross Stores Inc	0,0	3,8	4,3
Salesforce Inc	0,0	12,4	16,5
ServiceNow Inc	0,0	7,9	10,5
Sherwin-Williams Co/The	0,0	2,4	3,0

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Simon Property Group, Inc.	0,0	2,2	2,7
Snowflake Inc	0,0	3,8	4,8
S&P Global Inc	0,0	5,1	6,1
Starbucks Corporation	0,0	9,0	9,0
Stryker Corp	0,0	7,1	7,8
Synopsys Inc	0,0	5,6	6,7
Sysco Corporation	0,0	3,8	3,9
Target Corp	0,0	4,6	5,3
Tesla Inc	0,0	45,4	45,4
Texas Instruments Inc	0,0	10,6	11,3
The Bank of New York Mellon Corporation	0,0	1,9	2,2
The Charles Schwab Corporation	0,0	3,0	3,8
The Cigna Group	0,0	5,9	5,9
The Goldman Sachs Group Inc	0,0	3,4	4,7
The Hershey Company	0,0	4,2	4,2
The PNC Financial Services Group, Inc.	0,0	2,3	2,9
The Progressive Corporation	0,0	3,3	3,3
Thermo Fisher Scientific Inc	0,0	14,2	15,3
The TJX Companies Inc	0,0	6,6	8,1
The Trade Desk Inc	0,0	2,1	2,1
The Travelers Companies, Inc.	0,0	1,9	2,1
TransDigm Group Inc	0,0	5,0	5,8
Truist Financial Corporation	0,0	2,1	2,5
Uber Technologies Inc	0,0	6,2	8,1
Union Pacific Corp	0,0	8,7	9,8
UnitedHealth Group Inc	0,0	27,4	30,2
United Parcel Service Inc	0,0	7,4	7,7
United Rentals Inc	0,0	4,3	4,3
United States of America	0,0	2,2	2,4
U.S. Bancorp	0,0	2,2	2,8
Valero Energy Corp	0,0	1,9	1,9
Verisk Analytics Inc	0,0	3,4	3,4
Verizon Communications Inc	0,0	10,9	11,2
Vertex Pharmaceuticals Inc	0,0	6,5	7,9
VICI Properties Inc.	0,0	1,9	2,1
Visa Inc	0,0	11,8	13,5

31.12.2023	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo milj. €	Markkina-arvo milj. €
Vulcan Materials Company	0,0	1,9	1,9
Wal-Mart Stores Inc	0,0	15,5	15,5
Walt Disney Co/The	0,0	11,7	11,7
Waste Management Inc	0,0	6,1	6,3
Wells Fargo & Co	0,0	5,0	6,0
Welltower Inc.	0,0	2,4	2,4
Weyerhaeuser Co	0,0	2,0	2,2
Williams Cos Inc/The	0,0	2,1	2,1
Workday Inc	0,0	2,7	3,9
Yum! Brands Inc	0,0	4,9	5,0
Zimmer Biomet Holdings, Inc.	0,0	4,0	4,4
Zoetis Inc	0,0	5,8	6,8
Muut			
Ulkomaiset yhteensä		4 196,6	4 756,1
Noteeratut osakkeet yhteensä		8 066,7	10 721,6
Noteeraamattomat osakkeet			
Kotimaiset			
eBrands Holdings Oy	5,9	3,1	3,1
Fundu Oy	18,5	4,7	4,7
Haltian Oy	9,9	5,0	5,0
HappySpace Oy	0,0	2,0	22,0
Havator Group Oy	9,6	2,7	2,7
IQM Finland Oy	2,7	10,1	10,1
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	30,0	2,6	2,6
Mehiläinen Konserni Oy	7,8	75,0	155,9
Sponff Oy	15,3	1,9	7,8
Sponhealth Oy	15,4	0,6	0,6
Swappie Oy	1,0	4,0	4,0
Tornator Oyj	16,4	46,0	357,0
Muut		0,1	0,1
Kotimaiset yhteensä		157,8	575,5
Noteeraamattomat osakkeet yhteensä		157,8	575,5

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Hedgerahastosijoitukset		
Caymansaaret		
Aviator Capital End-Of-Life Offshore Feeder Fund L.P.	30,4	41,3
Aviator Capital Fund IV Global Feeder LP	115,9	145,0
Aviator Capital Fund V Global Feeder LP	84,0	94,9
Aviator Capital InfraFund I Global Feeder LP	43,9	46,5
Aviator Capital Mid-Life Offshore Feeder Fund L.P.	50,5	59,7
Axonic Special Opportunities SBL Overseas Fund Ltd	89,7	109,3
Bayview MSR Opportunity Offshore L.P.	154,1	300,2
Bayview Opportunity Offshore VII L.P.	100,2	109,0
Black Diamond Credit Strategies Offshore Ltd	66,9	79,8
Blackstone First Avenue Offshore Fund Ltd	342,2	595,9
CarVal Credit Value Fund B II L.P.	0,7	3,1
Carval Credit Value Fund B IV L.P.	63,3	99,8
Chenavari European Deleveraging Opportunities Fund II L.P.	3,4	6,3
CS Iris V Fund Ltd	2,8	4,3
CVI Credit Value Fund B III L.P.	11,6	30,3
Double Black Diamond Ltd	1,5	7,1
EJF Debt Opportunities Offshore Fund Ltd	150,0	191,6
Elan Feeder Fund Ltd	25,8	129,7
Elliot International B Ltd	148,9	210,7
Kaamanen Fund L.P.	280,8	300,9
Kevo Fund LP	248,5	359,6
Kitka Fund LP	358,9	451,6
Kuttura Fund L.P.	17,9	63,3
Luomus Fund LP	124,6	136,6
Mortality Fund I	11,4	15,5
NWI Emerging Market Currency Fund	32,2	59,6
Raattama Fund LP	134,7	140,3
Soroban Opportunities Cayman Fund Ltd	68,5	157,5
Systematica 73 Fund	150,9	159,7
Teisko LP	59,4	59,4
Third Point Offshore Fund Ltd	44,4	94,1
Tirro Fund	131,6	138,4
Whippoorwill Distressed Opportunity Fund Ltd	2,6	5,2
Zais Opportunity Fund Ltd	15,0	56,8

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Irlanti		
Kirakka ICAV	252,9	252,9
Partakko Fund L.P.	344,0	400,8
Luxemburg		
Kultala Fund	246,4	254,1
Mandatum Life Managed Futures Fund Class X USD	4,6	5,8
Pulju Fund LP	19,0	22,8
Sokosti LP	44,9	48,4
Yhdysvallat		
Bayview Liquid Credit Strategies Domestic L.P.	23,2	39,7
Bayview Opportunity Domestic V L.P.	34,6	103,2
Bayview Opportunity V Oceanview L.P.	167,6	211,3
H/2 Special Opportunities II L.P.	1,6	1,6
H/2 Special Opportunities III L.P.	36,9	51,8
H/2 Special Opportunities IV L.P.	144,2	209,9
H/2 Special Opportunities V	133,3	148,3
H/2 Special Opportunities V Co-Investment Parallel Fund L.P.	82,7	92,3
Inari Fund LP	178,8	247,4
Ivalo Fund L.P.	289,7	733,7
Koitere Fund L.P.	93,8	240,0
Luiro Fund LP	260,6	266,0
Seveti Fund L.P.	770,9	2 016,0
Muut	0,4	6,3
Hedgerahastosijoitukset yhteensä	6 297,7	9 815,4
Kiinteistö pääomarahastot		
Caymansaaret		
Ares Pan-European Logistics Partnership L.P.	48,0	54,4
BentallGreenOak Europe Fund IV LP	12,8	14,8
BGO Europe III Co-Investment, LP	20,3	24,1
Espanja		
Azora European Hotel & Lodging F.C.R.	30,3	40,8
Iso-Britannia		
Benson Elliot Real Estate Partners IV L.P.	21,9	35,9
Benson Elliot Real Estate Partners V L.P.	40,0	41,4
Blackstone Real Estate Partners Europe III L.P.	4,6	4,6

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Clearbell II L.P.	1,2	12,7
Clearbell III L.P.	26,8	35,0
Clearbell Property Partners IV LP	10,3	10,3
Curzon Capital Partners 5 Long-Life L.P.	80,7	81,8
Curzon Capital Partners IV L.P.	16,6	16,6
Moorfield Audley Real Estate Fund B L.P.	19,2	19,2
MREF V B Limited Partnership	33,9	33,9
Retail Centres V (Sweden) Limited Partnership	57,6	57,6
Jersey C.I.		
DRC European Real Estate Debt Fund III L.P.	26,5	26,5
Luxemburg		
Ares European Property Enhancement Partners III SCSp	28,3	31,4
Ares European Real Estate Fund V SCSp	39,5	40,6
Ares Horizon Pan-European Logistics Partnership SCSp	26,2	26,2
AXA Logistics Europe Fund S.C.A. SICAV-RAIF	109,1	114,5
Baumont Real Estate One SCSp	34,2	36,6
Benson Elliot Real Estate Partners VI SCSp	16,1	16,1
BGO Europe IV Tiger Co-investment SCSp	17,0	22,7
Blackstone Real Estate Partners Europe VI SCSp	49,0	57,3
CapMan Hotels II FCP-RAIF	75,0	83,2
CapMan Nordic Real Estate FCP-SIF	4,1	4,2
CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF	33,4	39,0
CBRE GIP Global Alpha Fund FCP-SIF	62,5	67,3
CCP IV SCSp	14,9	14,9
CM III Feeder SCA SICAV-RAIF	23,8	25,1
ECE European Prime Shopping Centre II A SCSp SIF	70,2	79,5
ECE Progressive Income Growth Fund SCA SICAV-RAIF	73,8	73,8
Encore	57,7	57,7
EQT Real Estate II Co-Investment (A) SCSp	19,8	21,0
European Property Investors Special Opportunities 5 SCSp	38,0	44,3
European Property Investors Special Opportunities 6 SCSp	24,4	24,4
GreenOak Europe (Lux) III SCSp	37,5	39,0
Greystar Equity Partners Europe Fund I SCSp	28,2	35,0
KKR Real Estate Partners Europe II (EUR) SCSp	50,7	50,7
Northern Horizon Aged Care IV SCSp SICAV-RAIF	47,4	47,4
Northern Horizon Aged Care SCSp SICAV-SIF	33,2	38,6

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Oreima III	37,1	42,0
Oreima IV	42,2	42,2
Patrizia Living Cities Residential Fund	95,2	95,2
Prologis European Logistics Fund FCP-FIS	125,1	168,2
TS Saltire II Holdings SCSp	12,4	17,6
TT Holdings SCSp	65,0	94,9
Ruotsi		
Aros Bostad III AB	0,6	2,3
Suomi		
Alandsbanken Lunastustontti I Ky	24,0	27,2
Helsingin Lyyra Ky	23,1	23,1
Herding Yard Properties Ky	60,0	62,1
Hyperco Data Center Strategies I Ky	3,8	3,8
ICECAPITAL Housing Fund VI Ky	9,5	9,5
ICECAPITAL Housing Fund V Ky	30,0	33,9
NV Property Fund I Ky	5,4	8,7
Vantaan Valo Ky	281,4	281,4
VVT Project Fund I Ky	18,4	21,2
VVT Property Fund I Ky	31,5	37,5
VVT Property Fund II Ky	11,5	12,3
Yhdysvallat		
EQT Exeter Industrial Value Fund VI, L.P.	7,8	7,8
Muut	0,0	0,2
Kiinteistö pääomarahastot yhteensä	2 348,9	2 591,4
Korkorahastot		
Caymansaaret		
Apollo Total Return Fund (Offshore) Ltd. A-1	215,2	288,5
EJF Funding Offshore L.P.	194,7	296,1
H/2 Targeted Return Strategies II L.P.	133,6	214,3
Irlanti		
Blackrock Global Corporate ESG and Credit Screened Fund	12,3	13,3
BlackRock ICS Euro Liquid Environmentally Aware Fund	3,0	3,0
BlackRock Specialist Strategies Funds-Multi_Stra Credit Fund	27,0	28,1
iShares Global High Yield Corp Bond UCITS ETF	20,8	21,3
iShares Global Inflation Linked Govt Bond UCITS ETF	2,6	2,7
iShares JP Morgan ESG USD EM Bond UCITS ETF	3,7	3,8

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
iShares USD TIPS UCITS ETF	5,2	5,2
iShares USD Treasury Bond 1-3yr UCITS ETF	37,0	37,9
Luxemburg		
BGF Emerging Markets Bond Fund I2 USD	88,0	100,3
Broad Street Teno Partners, SLP	924,0	954,4
Direct Lending Fund II SLP	2,2	2,2
HSBC Global Emerging Markets Corporate Sustainable Bond Fund	97,6	99,0
Pareto Nordic Corporate Bond I NOK SICAV	69,8	76,9
Permira Credit Solutions Muotka SCSp	144,3	149,2
SSGA Emerging Markets ESG Local Ccy Gov Bond Index Fund	86,6	90,1
State Street Sustainable Climate EUR Corporate Bond Fund	116,4	116,4
State Street Sustainable Climate US Corporate Bond Fund	102,6	106,3
Suomi		
Mandatum Life Nordic HY Total return Fund I Eur	50,0	61,6
Mandatum Private Debt III B	0,8	0,8
Mandatum Private Debt IV B	0,7	0,7
Yhdysvallat		
iShares Core UK Gilts UCITS EURD	4,8	5,0
iShares EUR Corp Bond ESG Paris-Aligned Climate UCITS ETF	97,6	100,7
iShares EUR Corp ESG UCITS	146,0	146,0
iShares EUR HY Corp Bond ESG Paris-Aligned-Climatic UCITS ETF	234,9	241,8
iShares JP Morgan EM Local Government Bond UCITS ETF Dist	119,8	119,8
iShares JP Morgan USD EM Bond ETF	214,1	214,1
iShares USD HY Corp Bond ESG Paris-Aligned Climate UCITS ETF	179,3	180,2
OHA Finlandia Credit Fund L.P.	419,6	741,5
VanEck J.P. Morgan EM Local Currency Bond ETF	94,1	94,1
VANGUARD EMERG MKTS GOV BOND ETF	129,8	129,8
Vanguard Intermediate-Term Corporate Bond ETF	198,6	198,6
Vanguard Short-Term Corp Bond ETF	152,6	152,6
Muut	0,5	0,7
Korkorahastot yhteensä	4 329,9	4 997,0
Osakerahastot		
Caymansaaret		
L1 Capital Long Short Offshore Feeder Fund Main Series	81,3	214,6
Irlanti		
iShares Core MSCI World UCITS	3,7	4,3

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
iShares Core MSCI World UCITS ETF	6,7	7,7
iShares Edge MSCI World Minimum Volatility ESG UCITS ETF	2,4	2,6
iShares European Property Yield UCITS ETF	20,2	22,8
iShares Global Clean energy UCITS ETF	5,8	6,1
iShares MSCI EM IMI ESG Screened UCITS ETF EUR	7,2	7,6
iShares MSCI Europe ESG Screened UCITS ETF	18,3	19,3
Ishares MSCI JAPAN ESG SCRND	10,1	11,2
iShares MSCI World Small Cap UCITS ETF	16,0	16,8
iShares Russell 2000 ETF	515,6	523,9
Vanguard Japan Stock Index Fund JPY	101,2	140,8
Iso-Britannia		
L&G Europe ESG Exclusions Paris Aligned	688,4	742,1
L&G US ESG Exclusions Paris Aligned	1 443,3	1 817,2
Japani		
NEXT FUNDS Solactive Japan ESG Core Index ETF	296,0	311,3
NEXT FUNDS TOPIX BANKS ETF	5,1	5,1
Luxemburg		
Handelsbanken Global Index Criteria Fund A1 EUR SE	204,3	345,1
Nordea 1 Global Climate and Environment Fund BI EUR	152,0	287,4
Nordea 1 Global Sustainable Enhanced Eq Fund BI EUR	100,0	149,1
Ossiam Shiller Barclays Cape Europe Sector Value TR	25,4	26,5
Saksa		
iShares MDAX UCITS DE EUR A ETF	148,3	148,3
iShares STOXX 600 Real Estate UCITS ETF	20,0	22,5
iShares STOXX Europe 600 Banks UCITS ETF	70,0	73,8
iShares STOXX Europe 600 Basic Resources UCITS ETF DE	92,7	92,7
iShares STOXX Europe 600 Insurance UCITS ETF	30,0	31,1
iShares STOXX Europe 600 Oil & Gas UCITS ETF	130,0	134,5
iShares STOXX Europe 600 Telecommunications UCITS ETF DE	35,0	35,0
Xtrackers Emerg Mark Carb Re ETF	698,2	698,2
Suomi		
Mandatum European Small & Mid Cap Equity S3 Fund	8,5	8,5
Yhdysvallat		
BlackRock US Carbon Transition Readiness ETF	201,3	228,0
Communication Services Select Sector SPDR Fund	50,1	50,7
Energy Select Sector SPDR ETF	97,9	97,9
Health Care Select Sector SPDR	50,0	50,1

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Invesco QQQ Trust Series 1 ETF	200,1	200,1
iShares ESG Aware MSCI USA ETF	47,8	52,8
iShares Global Infrastructure USD ETF	7,6	7,6
iShares MSCI Canada ETF	137,6	149,4
iShares MSCI Emerging Markets ETF	29,8	30,3
iShares MSCI Hong Kong ETF	14,1	14,1
iShares MSCI India ETF	70,1	70,6
iShares MSCI USA ESG Screened ETF	91,5	116,1
iShares MSCI USA ESG Select Social Index Fund	1 540,6	1 655,8
iShares US Home Construction ETF	100,2	150,0
Real Estate Select Sector SPDR Fund	30,5	33,0
SPDR Financial Select Sector ETF	55,2	56,2
SPDR S&P China ETF	11,3	11,3
Utilities Select Sector SPDR Fund	5,7	5,7
Vanguard Financials ETF	613,7	670,2
Vanguard Information Technology ETF	278,5	287,0
Muut	0,4	0,6
Osakerahastot yhteensä	8 569,8	9 843,6
Pääomarahastot		
Australia		
CPEC 8 TRUST C	7,1	7,1
CPEC 9 Trust B	8,0	8,0
Caymansaaret		
Affinity Asia Pacific Fund V L.P.	20,4	25,1
Auda Asia II L.P.	5,5	5,5
Auda Secondary II Feeder Fund L.P.	1,0	1,0
BCP Braavos Aggregator (Cayman) LP	22,9	29,1
BDCM Offshore Opportunity Fund IV Ltd	50,4	111,4
BDCM Offshore Opportunity Fund V, Ltd.	31,1	41,1
Bellwether Co-Invest L.P.	17,3	20,9
CDH Fund VI L.P.	16,8	24,5
CDH Fund V L.P.	4,6	16,9
Gamut Investment Overseas Fund I L.P.	48,3	86,4
GPE IX TKE Co-Investment Limited Partnership	18,4	25,6
Hamilton Lane Co-Investment Feeder Fund IV L.P.	53,6	92,9
ISQ Apollo Co-invest Fund III, LP.	15,0	18,1

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
ISQ KIO Co-Invest Fund, L.P.	10,2	12,4
I Squared Nautilus Partners L.P.	13,0	18,7
I Squared Transportation Europe L.P.	24,1	50,7
JPW TopCo L.P.	11,8	25,2
KKR CK Co-Invest L.P.	14,7	14,7
KKR Sigma Co-Invest II L.P.	20,0	34,0
K-P Co-Investment L.P.	17,5	30,5
MBK Partners Fund III L.P.	25,7	25,7
MBK Partners Fund IV L.P.	64,2	117,5
MBK Partners Fund V, L.P.	48,7	73,9
Navis Asia Fund VII L.P.	57,7	66,6
Onex Partners V L.P.	74,2	105,6
Onex Richmond Co-Investment L.P.	7,6	7,6
Platinum Equity Luna Co-Investors Offshore (Cayman), L.P.	12,8	24,0
Platinum Equity Olympus Co-Investors (Cayman), L.P.	27,2	48,8
Primavera Capital Fund II L.P.	44,4	86,5
Primavera Capital III L.P.	35,1	53,9
Strategic Value Special Situations Feeder Fund III L.P.	8,3	63,7
Strategic Value Special Situations Feeder Fund IV L.P.	49,3	105,5
Strategic Value Special Situations Feeder Fund V L.P.	35,6	42,6
TA XIII-B L.P.	41,4	78,5
TA XIV-B, L.P.	64,4	64,4
TPG Asia VI L.P.	50,0	86,1
TPG Asia VII (B) L.P.	68,1	96,1
VEPP Co-Invest 1-A, L.P.	22,9	35,3
Vista Equity Partners Fund VI-A L.P.	56,3	104,2
Vista Equity Partners Fund VII-A, L.P.	68,2	95,8
Vista Equity Partners Perennial A, L.P.	69,4	88,5
VMPIC I L.P.	95,4	168,3
Guernsey		
CapMan Buyout IX Fund A L.P.	3,2	3,2
CapMan Buyout X Fund A L.P.	5,2	5,2
Cinven Cullinan L.P.	2,7	13,7
Enak Aggregator Limited Partnership	20,0	24,4
Partners Group Client Access 32, L.P. Inc	29,3	32,6
Partners Group Client Access 33, LP. Inc.	13,8	18,4
Partners Group Client Access 34, L.P. Inc.	15,7	31,9

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Partners Group Client Access 44, L.P. Inc.	13,2	16,0
Permira Europe IV L.P.2	5,1	13,4
Permira Growth Opportunities 1 L.P.	36,7	36,7
Permira VI L.P. 1	70,9	126,2
The Fifth Cinven Fund (No. 1) L.P.	13,0	13,0
The Seventh Cinven Fund (No. 1) L.P.	79,2	99,2
The Sixth Cinven Fund (No. 1) L.P.	43,7	78,9
Iso-Britannia		
EQT Infrastructure II No. 2 L.P.	4,7	4,7
EQT Kiwi Co-Investment L.P.	14,4	17,2
EQT VII No 1 L.P.	42,6	42,6
Equitix MA Thor LP	47,8	49,5
Hg Capital Mercury 2 L.P.	11,1	31,0
Hg Dreamstart Co-Invest L.P.	15,5	22,6
Hg Genesis 9 B L.P.	53,9	74,3
Hg Genesis 10 B L.P.	7,7	9,5
Hg Mercury 3 B L.P.	14,7	20,5
Hg Parity Co-Invest L.P.	5,3	6,4
Hg Saturn 2 B L.P.	39,7	54,2
Hg Saturn 3 B L.P.	13,5	14,1
Hg Saturn B L.P.	33,4	84,1
Hg Vibranium Co-Invest L.P.	19,3	21,2
Hg Vivaldi 2 Co-Invest LP	8,3	28,6
IK VIII Fund No.3 L.P.	21,8	41,0
IK VII L.P.	3,3	3,3
Macquarie European Infrastructure Fund II L.P.	6,7	6,7
NB Crossroads XXII Asset Allocation Offshore LP	33,5	61,3
PAI Europe VI-1 L.P.	32,1	54,8
Jersey C.I.		
CapVest Equity Partners III L.P.	6,1	11,8
NC Aida Co-Invest Alpha, L.P.	17,8	41,4
Kanada		
ISQ Global Infrastructure Fund II (EU) L.P.	98,0	123,2
KKR Azur Co-invest L.P.	10,0	15,0
KKR Charlie Co-Invest L.P.	12,6	12,6
KKR Ear Co-Invest L.P.	15,4	21,2
KKR Gem Co-Invest L.P.	23,8	28,1

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
KKR Planets Co-Invest GBP L.P.	20,4	58,0
KKR Precise Co-Invest (EUR) LP	24,0	82,0
KKR Sprint Co-Invest L.P.	21,9	21,9
KKR Sunrise Co-Invest L.P.	28,9	49,7
Luxemburg		
Advent Global Technology A SCSP	8,1	10,1
Advent Global Technology II A SCSP	8,0	10,2
Advent International GPE IX-A SCSP	44,4	62,9
Advent International GPE X-A SCSP	32,6	33,6
AI co-investment I-A SCSP	13,4	13,4
Alphia Co-Invest SCSP	11,8	11,8
Antin Infrastructure Partners IV-B SCSP	76,9	94,8
Antin Infrastructure Partners V-B SCSP	13,8	13,8
Antin NextGen Infrastructure Fund I-B SCSP	9,3	9,3
Apollo Infrastructure Opportunities Fund II (Lux) SCSP	47,4	52,1
Apollo Overseas Partners (Lux) IX SCSP	63,0	90,5
Apollo Overseas Partners (Lux) X, SCSP	14,0	15,7
Bengal Co-Invest SCSP	16,2	17,6
Blackstone Capital Partners VIII (Lux) SCSP	52,4	66,7
CapMan Buyout XI SCSP	13,8	16,9
CapMan Nordic Infrastructure I SCSP	1,7	2,2
CapVest Equity Partners IV (Feeder) SCSP	27,6	46,0
CapVest Strategic Opportunities 6 SCSP	11,4	12,8
EQT Growth Co-Investment (A) SCSP	10,0	10,0
EQT Growth Co-Investment (E) SCSP	9,4	9,4
EQT Growth (No.1) SCSP	6,1	6,1
EQT Infrastructure Fund III (No.1) SCSP	19,9	24,5
EQT Infrastructure III Co-Investment (A) SCSP	40,0	70,4
EQT Infrastructure IV Co-Investment (D) SCSP	56,6	74,0
EQT Infrastructure IV Co-Investment (F) SCSP	42,9	91,5
EQT Infrastructure IV (EUR) (No.1) SCSP	78,9	115,6
EQT Infrastructure V Co-Investment (B) SCSP	37,9	51,6
EQT Infrastructure V Co-Investment (D) SCSP	21,1	26,7
EQT Infrastructure V Co-Investment (H) SCSP	32,4	42,3
EQT Infrastructure V (No.1) EUR SCSP	102,7	134,1
EQT IX Co-Investment (C) SCSP	7,5	12,3

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
EQT IX Co-Investment (D) SCSP	28,2	28,8
EQT IX Co-Investment (F) SCSP	21,5	27,3
EQT IX (No.1) EUR SCSP	86,3	113,4
EQT Ventures III (No.2) SCSP (Luxembourg)	2,4	2,4
EQT Ventures II (No.1) SCSP	9,1	12,3
EQT VIII Co-Investment (A) SCSP	18,7	25,0
EQT VIII Co-Investment (C) SCSP	8,9	15,3
EQT VIII (No.1) SCSP	89,5	134,9
EQT X (No.1) EUR SCSP	12,7	13,8
Feline SLP (SCSP)	21,6	21,6
Gator Co-invest SCSP	11,4	15,0
Gauss Co-invest SCSP	24,9	35,6
Guarantee Co-Invest SCSP	9,0	9,0
Hygee International S.a.r.l.	15,2	18,8
IK IX Fund No.2 SCSP	45,9	51,7
IK IX Luxco 12 S.à.r.l.	31,1	39,9
IK Small Cap III DC Fund No.2 SCSP	2,9	3,1
IK Small Cap III Fund No.2 SCSP	8,0	8,0
Islay New Group Holding S.A.	40,3	46,9
ISQ Global Infrastructure Fund III (EU) L.P.	38,1	44,0
Kiliwood Co-invest SCSP	14,1	14,1
KKR Asian Fund IV SCSP	30,1	35,1
KKR European Fund VI (EUR) SCSP	8,2	8,2
KKR Global Infrastructure Investors III EEA	77,6	98,1
KKR Global Infrastructure Investors IV (EUR) SCSP	60,5	64,6
KKR Next Generation Technology Growth Fund II SCSP	16,2	22,8
KKR Next Generation Technology Growth Fund III SCSP	2,2	2,2
KKR North America Fund XIII SCSP	29,2	31,6
Mirage Co-Invest SCSP.	11,9	12,6
MTN Infrastructure Co-Invest 1 SCSP	4,6	9,3
Nordic Capital X Alpha SCSP	37,4	52,9
Nordic Capital XI Alpha, SCSP	5,7	5,7
Partners Group Direct Infrastructure 2020	66,8	72,9
Permira Growth Opportunities II SCSP	9,2	9,2
Permira VIII - 1 SCSP	23,6	26,6
Permira VII L.P. 2 SCSP	84,7	103,3

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Refresco 2 Co-Invest SCSP	8,3	9,2
Refresco Co-Invest SCSP	1,8	5,2
Savory Co-Invest SCSP	17,3	17,3
SEB Private Equity Opportunity Fund IV	15,6	18,2
Stonepeak Global Renewables Fund (Lux) SCSP	18,8	21,0
Taaleri SolarWind III SCSP	7,9	8,3
Taaleri SolarWind II SCSP-RAIF	16,8	17,9
Whistler Co-Invest SCSP	9,1	9,9
Ranska		
Ethypharm Co-Invest FPCI	14,6	19,4
PAI Europe VII-1	74,3	114,1
Singapore		
Bellini Synergy Pte LTD	13,1	17,2
Suomi		
Icebreaker Fund I Ky	1,8	3,7
Icebreaker Fund II Ky	5,7	6,8
Icebreaker Opportunity Fund I Ky	4,6	4,6
Inventure IV	2,4	2,4
IPR.VC Fund II Ky	2,7	3,0
Isonvan Tuulipuisto Ky	3,2	7,7
Lifeline Ventures Fund IV Ky	8,1	10,5
Lifeline Ventures Fund V Ky	2,0	2,0
MAKI.VC Fund I Ky	4,2	7,7
MAKI.VC Fund II Ky	4,4	7,6
MAM Growth Equity II Ky	1,1	1,1
MB Equity Fund VI Ky	5,5	6,2
Murtotuulen Tuulipuisto Ky	2,8	7,1
Oltavan Tuulipuisto Holding Ky	1,3	5,9
Power Fund II Ky	4,8	4,8
Power Fund III Ky	8,2	12,9
Sponsor Fund IV Ky	2,9	16,3
Sponsor Fund V Ky	19,7	19,7
Vaaka Partners Buyout Fund III Ky	14,4	19,8
Vaaka Partners Buyout Fund IV Ky	4,8	4,8
Verso Fund III Ky	3,1	3,1

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Yhdysvallat		
ACIP Apex Co-Investment, L.P.	86,1	123,2
ACIP Parallel Fund A, L.P.	77,5	82,8
AIOF II Electra Co-Invest B, L.P.	2,6	2,6
AIOF II Njord Co-Invest, L.P.	34,8	49,3
AIOF II Pomodoro Co-Invest, L.P.	41,2	45,1
AIOF II Vanir Co-Invest B, L.P.	6,5	8,9
AIOF II Woolly Co-Invest, L.P.	9,7	9,7
AP DSB Co-Invest II, L.P.	19,0	34,7
AP IX Connect Co-Invest Holdings, L.P.	11,8	11,9
AP IX Tiger Co-Invest (ML Parent), L.P.	4,7	12,2
Apollo Investment Fund VII Euro Holdings L.P.	0,9	0,9
Apollo Overseas Partners (Delaware) VIII L.P.	23,2	27,5
AP Socrates Co-Invest L.P.	4,2	4,2
Ap Windsor Co-Invest, L.P.	16,7	17,0
Ares Prime DC Co-Invest Fund, L.P.	28,6	28,6
Ares SB Co-Invest, L.P.	56,5	60,9
Biloxi Co-Investment Partners, L.P.	18,5	25,3
Blackstone Capital Partners VI L.P.	37,4	40,0
Blackstone Capital Partners VII L.P.	68,1	92,6
Blackstone TN Partners L.P.	8,5	8,5
Cinven Arrow Limited Partnership	12,5	12,6
Clearlake Capital Partners VI (USTE) L.P.	48,3	81,7
Clearlake Capital Partners VII (USTE) L.P.	30,2	32,7
Cookie Monster Holdings, L.P.	10,5	10,5
Falcon Co-Investment Partners, L.P.	19,6	19,8
Genstar Capital Partners IX BL (EU), L.P.	63,1	117,8
Genstar Capital Partners VII L.P.	24,7	49,2
Genstar Capital Partners VIII BL (EU) L.P.	54,7	151,0
Hamilton Lane Co-Investment Feeder Fund III L.P.	22,1	22,6
Hamilton Lane Co-Investment Fund L.P.	0,7	0,7
Hamilton Lane Co-Investment Fund II L.P.	11,4	12,2
Hamilton Lane Equity Opportunities Fund V-B LP	29,2	34,1
Hamilton Lane Parallel Investors L.P.	99,0	132,5
Hg Isaac Co-Invest L.P.	17,5	23,1
Infinite Co-Invest, L.P.	17,7	29,2

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
IRI-NPD Co-Invest Aggregator II, L.P.	30,6	35,6
K5 Private Investors L.P.	21,3	26,3
Kelso Investment Associates IX L.P.	24,9	49,6
Kelso Investment Associates X, L.P.	61,9	123,3
Kelso Investment Associates XI, L.P.	23,1	29,8
Kelso XI Tailwind Co-Investment (DE), L.P.	12,9	15,2
Kelso X Pie Co-Investment, L.P.	17,1	22,1
Kelso X RSC Co-Investment, L.P.	16,5	44,0
KKR Banff Co-Invest L.P.	31,0	65,4
KKR Cavalry Co-Invest Blocker Parent L.P.	38,5	45,6
KKR Neon Co-Invest L.P.	55,2	67,5
KKR Phoenix 1 Co Invest L.P.	13,6	13,6
MHR Institutional Partners IV L.P.	77,3	115,8
Moelis Capital Partners Opportunity Fund I-B L.P.	1,1	3,0
New Mountain Partners IV L.P.	17,9	24,9
New Mountain Partners V L.P.	56,4	115,9
New Mountain Partners VI L.P.	65,9	82,0
NexPhase Capital Partners IV L.P.	40,0	56,8
NM Polaris Co-Invest L.P.	14,1	18,6
NM Z Topco L.L.C.	6,2	6,2
NP Clearway Holdings LP	13,5	31,0
NPC/TT Holdings, L.P.	9,8	9,8
NP/MCM Holdings, L.P.	12,4	16,6
NP/OWC Holdings, L.P.	9,9	14,1
Onex Partners III L.P.	15,4	15,4
Onex Partners IV L.P.	54,9	54,9
Pelican Co-Invest Holdings L.P.	26,9	46,5
Platinum Equity Capital Partners II L.P.	5,1	5,1
Platinum Equity Capital Partners III L.P.	9,6	9,6
Platinum Equity Capital Partners IV L.P.	62,9	95,6
Platinum Equity Capital Partners V L.P.	89,8	139,7
Platinum Equity Capital Partners VI, L.P.	32,6	34,4
Platinum Equity Imola Co-Investors Holdings, L.P.	8,4	23,3
Platinum Equity SCRS Co-Investors L.L.C.	8,5	11,1
Platinum Equity Small Cap Fund L.P.	23,4	39,8
RCM Co-Investment Blocker Corp.	7,6	19,3

31.12.2023	Kirjanpitoarvo milj. €	Käypä arvo milj. €
Saw Mill Capital Partners L.P.	1,5	1,5
Surgent NPC Holdco, LP	12,0	29,3
TA XII-B L.P.	12,1	49,9
TPG Growth III (B) L.P.	26,8	29,5
TPG GROWTH IV L.P.	35,7	50,7
VEPF VII Co-Invest 5-A, L.P.	23,8	24,1
VISTA CO-INVEST FUND 2022-2, L.P.	27,5	28,6
Vista Equity Partners Fund VIII-A, L.P.	10,1	13,3
Warburg Pincus China L.P.	23,9	38,9
Warburg Pincus China-Southeast Asia II-E L.P.	21,4	22,3
Warburg Pincus Energy L.P.	26,8	38,0
Warburg Pincus Global Growth 14-E, L.P.	32,7	32,7
Warburg Pincus Global Growth-E, L.P.	89,3	136,8
Warburg Pincus Private Equity XII-E L.P.	39,2	81,6
Warburg Pincus Private Equity XI L.P.	15,4	37,8
Muut	3,3	143,6
Pääomarahastot yhteensä	7 197,4	10 565,5
Muut rahastot		
Yhdysvallat		
iShares GSCI Commodity Dynamic Roll Strategy ETF	1,9	1,9
Muut rahastot yhteensä	1,9	1,9
Rahastot yhteensä	28 745,6	37 814,9
Osakkeisiin ja osuuksiin kohdistettu valuuttasuojaja		74,5
Emoyhtiö yhteensä	36 970,1	49 186,5
Konsernin osakeomistus poikkeaa emoyhtiöstä seuraavissa yhteisöissä:		
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kalevan takuupääoma	3,3	3,3
Ruohoparkki Oy	4,8	4,8
Vaasan Toripysäköinti Oy	2,2	2,2
Muut	3,7	3,7
Konserni yhteensä	36 984,0	49 200,6

17. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, emoyhtiö

31.12.2023, milj. €	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
	Muut aineettomat hyödykkeet	Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.	0,3	3,4	0,9	4,6
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-0,2	0,0	0,0	-0,3
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	0,1	3,4	0,9	4,3
Kertyneet poistot 1.1.	-0,3	-1,9	0,0	-2,2
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,2	0,0	0,0	0,3
Tilikauden poistot	0,0	-0,3	0,0	-0,4
Kertyneet poistot 31.12.	-0,1	-2,2	0,0	-2,3
Kirjanpitoarvo 31.12.20223	0,0	1,2	0,9	2,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	0,0	1,5	0,9	2,4

Konsernin luvut ovat samat kuin emoyhtiöllä.

18. Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Pankkitakaus	40,6	46,1	40,6	46,1
Takausvakuus	67,2	106,6	67,2	106,6
Muu vakuus	21,0	18,9	21,0	18,9
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	128,8	171,5	128,8	171,5
Ei-vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 280,1	1 393,0	1 280,1	1 393,0

19. Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Kiinnelainasaamiset	0,0	136,5	0,0	136,5
Muut lainasaamiset	95,8	137,4	95,8	137,4
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	95,8	274,0	95,8	274,0

20. Lähipiirilainat

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022
Konserniin kuuluville yhtiöille myönnettyt lainat	425,7	445,7

Laina-aika on pääsääntöisesti enintään 15 vuotta.
Lainojen korko on sidottu pääsääntöisesti kiinteään korkoon tai perustekorkoon.

21. Johdannaiset

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Muut saamiset				
Ennakkomaksut optiosopimuksista	70,6	56,0	70,6	56,0
Muut velat				
Ennakkomaksut optiosopimuksista	-82,2	67,5	-82,2	67,5
Johdannaisten arvonmuutokset	-171,1	-205,0	-171,1	-205,0
Siirtovelat				
Nettokorkovelat johdannaisista	-194,2	-138,9	-194,2	-138,9

22. Velat saman konsernin yrityksille, muut velat

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Muut velat	0,1	0,2	0,1	0,2

23. Vakuutustekninen vastuuvelka

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
Vakuutusmaksuvastuu				
Vastaiset eläkkeet	22 163,3	21 559,8	22 163,3	21 559,8
Osittamaton lisävakuutusvastuu	892,1	1 572,5	892,1	1 572,5
Ositettu lisävakuutusvastuu	142,0	173,8	142,0	173,8
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-16,8	-950,2	-16,8	-950,2
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	23 180,7	22 355,9	23 180,7	22 355,9
Korvausvastuu				
Alkaneet eläkkeet	23 785,5	23 016,8	23 785,5	23 016,8
Korvausvastuu yhteensä	23 785,5	23 016,8	23 785,5	23 016,8
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	46 966,2	45 372,7	46 966,2	45 372,7

24. Vakavaraisuuspääoma

31.12., milj. €	2023	2022
Oma pääoma	152,2	145,0
Omaisuu den käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	12 974,8	11 628,5
Osittamaton lisävakuutusvastuu	892,1	1 572,5
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	-1,7	-1,5
TyEL:n hoitokustannusliijäämä	-7,4	
Aineettomat hyödykkeet	0,0	0,0
	14 010,0	13 344,4
Työeläkevakuutusyhtiö lain 17 §:n vähimmäispääomavaatimus	2 871,4	2 494,1

25. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudet ¹⁾	274,4	737,3
Saadut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudet ²⁾	402,6	441,7
Arvopaperilainojen vakuudet	1 234,3	1 133,9
Tytäryhtiön rakennushankkeeseen liittyvän annetun tilipanttauksen johdosta saatu vastavakuus	3,0	

¹⁾ Johdannais sopimusten selvittämisen edellyttämiä annettuja käteisvakuuksia 274,39 milj. euroa sisältyy taseen muut saamiset erään.

²⁾ Johdannais sopimusten selvittämisen edellyttämiä saatuja käteisvakuuksia 402,60 milj. euroa sisältyy taseen muut velat erään.

26. Oma pääoma

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023	Konserni 2023
Pohjarahasto 1.1.	11,9	11,9
Pohjarahasto 31.12.	11,9	11,9
Muut rahastot 1.1.	120,8	120,8
Siirto vuoden 2022 voitosta	6,0	6,0
Muut rahastot 31.12.	126,8	126,8
Edellisten tilikausien voitto/tappio	12,3	-65,5
Siirto varmuusrahastoon	-6,0	-6,0
	6,3	-71,5
Tilikauden voitto/tappio	7,2	8,5
Oma pääoma yhteensä	152,2	75,8

27. Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023
Vakuutusosittajien osuus	152,2
Yhteensä	152,2

28. Voitonjakokelpoiset varat

31.12., milj. €	Emoyhtiö 2023
Tilikauden voitto	7,2
Muu oma pääoma	
Muut rahastot	126,8
Edellisten tilikausien voitto	6,3
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	140,3

29. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	2023	2022
Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut		
Johdannaissopimukset		
Suojaustarkoituksessa hankitut johdannaiset		
Valuuttajohdannaiset		
Terminisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	1 552,1	4 656,1
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	124,5	-2 468,0
sopimusten käypä arvo	13,1	41,8
Valuutanvaihtosopimukset		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	18 554,7	21 724,1
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-16 966,9	-15 695,6
sopimusten käypä arvo	-83,4	-303,3
josta		
CTM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	20 106,8	26 380,3
käypä arvo	-70,3	-261,6
Muut kuin suojaustarkoituksessa hankitut johdannaiset		
Korkojohdannaiset		
Termini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	4 643,7	100,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-3 173,8	132,9
sopimusten käypä arvo	15,1	-6,1
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	11 300,0	1 950,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	2 654,1	1 288,8
sopimusten käypä arvo	-97,9	-167,9
Asetetut		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	21 662,0	2 800,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-2 222,0	-693,3
sopimusten käypä arvo	84,0	134,7
Koronvaihtosopimukset		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	1 438,6	1 089,3
kohde-etuuden arvo	-71,9	-421,2
sopimusten käypä arvo	31,9	31,7
josta		
STM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	33 955,7	300,0
päivittäisen suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	16,3	-8,3
CTM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	5 088,6	5 639,3
käypä arvo	16,7	0,7

31.12., milj. €	2023	2022
Valuuttajohdannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	352,5	0,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-193,8	0,0
sopimusten käypä arvo	6,1	0,0
Asetetut		
kohde-etuuden nimellisarvo itseisarvona	599,1	0,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	93,4	0,0
sopimusten käypä arvo	-2,1	0,0
Termini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	1 049,4	822,6
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	189,1	8,2
sopimusten käypä arvo	-5,2	6,5
Valuutanvaihtosopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	1 365,1	520,1
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	274,4	0,0
sopimusten käypä arvo	0,1	-0,6
josta		
STM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	0,0	0,0
päivittäisen suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	0,0	0,0
CTM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	3 366,1	1 342,8
käypä arvo	-1,0	5,9
Osakejohdannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	1 940,6	296,2
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-5,1	62,2
sopimusten käypä arvo	-8,2	7,8
Asetetut		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	2 104,5	440,6
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	4,4	29,5
sopimusten käypä arvo	-2,2	10,2
Termini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	37,3	0,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-17,6	0,0
sopimusten käypä arvo	-0,2	0,0
Osakevaihtosopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	42,0	0,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-0,2	0,0
sopimusten käypä arvo	-0,1	0,0

31.12., milj. €	2023	2022
josta		
STM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	4 082,4	736,8
päivittäisen suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-10,6	18,0
CTM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	42,0	0,0
käypä arvo	-0,1	0,0
Muut johdannaiset		
Termini- ja futuurisopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	8,7	0,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-1,4	0,0
sopimusten käypä arvo	0,0	0,0
Vaihtosopimukset		
kohde-etuuden arvo itseisarvona	69,4	0,0
kohde-etuuden riskikorjattu arvo	69,4	0,0
sopimusten käypä arvo	-0,2	0,0
joista		
STM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	8,7	0,0
päivittäisen suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	0,0	0,0
CTM-johdannaiset		
kohde-etuuden arvo	69,4	0,0
käypä arvo	-0,2	0,0
Yhteensä		
Kohde-etuuden arvo itseisarvona	66 719,7	34 399,1
Kohde-etuuden riskikorjattu arvo	-19 243,6	-17 756,6
Sopimusten käypä arvo	-49,1	-245,2

STM-johdannaisilla tarkoitetaan johdannaisia, joissa johdannaisen määrittely ja selvitys tehdään keskusvastapuolen avulla, ja se perustuu pääsääntöisesti keskusvastapuolen säännöissä määritettävään Settled to Market (STM)-käytäntöön. CTM-johdannaisilla tarkoitetaan kahdenvälisiä johdannaisia, joissa selvitys ja vakuudenvaihto pohjautuu Collateralized to Market (CTM)-käytäntöön. Noteerattujen johdannaisien käyvät arvot on laskettu käyttäen pörssissä noteerattua hintaa. Muiden johdannaisien käyvät arvot perustuvat vastaavanlaisten noteerattujen sopimusten markkinahintoihin tai ulkopuolisten tahojen antamiin arvioihin käyvistä arvoista. Pääosa johdannaisopimuksista eräännyy vuonna 2024. Vaihtosopimukset ovat kestoltaan pitempiä ja eräännyvät 2024–2030.

Valuuttasuojaus

Valuuttasuojauksen tavoitteena on suojautua euron vahvistumisesta johtuvan valuuttamääraisten sijoitusten arvon heikkenemistä vastaan. Varma suojaa avoimen valuuttakurssiriskinsä kaikissa muissa omaisuusluokissa paitsi osakesijoituksissa. Suojauslaskentamallina käytetään käyvän arvon suojausta. Suojattava riski on valuuttariski. Varma suojaa valuuttamääraistä sijoituspositiota ja position määrä vaihtelee sijoitus päätösten ja markkinatilanteen mukaisesti. Suojaavat instrumentit ovat valuuttatermiinejä, valuutanvaihtosopimuksia ja valuuttaoptioita, joilla on myyty sellaista valuuttariskiä, joka löytyy Varman sijoitussalkusta. Noin kaksi kolmasosaa valuuttariskiltä suojaavista rahoitusinstrumenteista eräännyy vuonna 2023. Muut ovat kestoltaan maksimissaan viisi vuotta.

Suojattavan riskin ja suojausinstrumentin välillä voidaan katsoa olevan käänteinen yhteneväisyys suojattavan määrän suhteen ja valuutan suhteen. Suojauksen tehokkuutta arvioidaan päivä- ja valuuttatasolla suojauslaskelman avulla. Suojauslaskelmassa osoitetaan suojattavan ja suojaavan sijoituksen välinen negatiivinen korrelaatio. Suojauksen tehokkuuden (negatiivinen korrelaatio) tulee olla 80–125 prosenttia.

Kirjanpidollinen käsittely on KPL 5.2. mukainen. Suojaustarkoituksessa tehtyjä johdannaisopimuksia käsitellään taseen ulkopuolisina erinä silloin, kun johdannaisopimuksen käypä arvo on positiivinen tilinpäätöshetkellä. Suojaustarkoituksessa tehtyjä johdannaisopimuksia, joiden käypä arvo on negatiivinen, käsitellään taseen ulkopuolisina erinä silloin, kun niiden volyyymi kunakin hetkenä alittaa johdannaispolitiikassa määritellyn suojausasteen enimmäismäärän.

Varma tarkastelee johdannaisopimusten tehokkuutta jatkuvasti taaksepäin. Lisäksi Varma kalibroii valuuttasuojan dynaamisesti uudelleen tarvittaessa päivittäin osana riskienhallintaa.

Valuutat, jotka muodostivat merkittävän osan sijoitusten valuuttajakaumasta 31.12.:

31.12., milj. €	USD 2023	JPY 2023	GBP 2023	USD 2022	JPY 2022	GBP 2022
Valuuttamääräiset sijoitukset	30 434,4	1 035,3	822,8	26 792,6	1 009,4	904,3
josta valuuttariskiltä suojaamatta jätettävät sijoitukset	14 466,9	1 028,9	433,9	9 907,5	1 009,4	618,7
josta valuuttariskiltä suojattavat sijoitukset	15 967,6	6,4	388,9	16 885,1	0,0	285,7
Suojaavat valuuttajohdannaiset	-16 044,3	-7,9	-394,7	-17 479,3	0,0	-298,9
Ei-suojaavat valuuttajohdannaiset	121,3	244,1	0,0	-34,9	0,0	0,0
Avoin valuuttapositio	14 511,4	1 271,4	428,1	9 278,4	1 009,4	605,4
Suojauspolitiikan mukainen suojaussuhde	100 %	123 %	101 %	104 %	100 %	105 %

Johdannaisopimusten käyttämisessä sovelletut periaatteet ja johdannaisien riskienhallintastrategia on kuvattu riskienhallintaliitteessä.

30. Vakuudet ja vastuusitoumukset, emoyhtiö

31.12., milj. €	2023	2022
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	3 459,7	3 915,6
Muut rahastot	3 959,3	3 255,2
Eläkevastuut		
Yhtiön vastuulla olevat eläkesitoumukset (kirjattu velaksi)	0,9	0,9
Muut yhtiön vastuulla olevat eläkesitoumukset	0,3	0,4
Leasing- ja vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	0,6	0,6
Myöhemminä vuosina erääntyvät	0,7	0,6
Muut vastuusitoumukset		
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman arvonlisäverovelvollisuusryhmään kuuluvat Eläkevakuutusyhtiö Veritas (31.12.2022 saakka), Tieto Esy Oy ja edellä mainittujen yhtiöiden omistamat kiinteistöyhtiöt.		
Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittävästä arvonlisäverosta, saaminen 2023.	-1,2	2,7
Kiinteistösijoitusten arvonlisäverovähennysten tarkistusvastuu	62,6	83,6
Tytäryhtiön rakennushankkeeseen liittyvä annettu tilipanttaus	3,0	
Osakassopimusehtojen täyttämisen vakuudet	10,0	10,0
Arvopaperilainaus		
Joukkovelkakirjalainat		
Nimellisarvo	971,5	1 081,2
Jäljellä oleva hankintameno	943,5	1 058,7
Käypä arvo	929,8	1 007,5
Osakkeet		
Jäljellä oleva hankintameno	230,3	78,7
Käypä arvo	230,3	78,9

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Lainaustoiminnan vastapuolena on säilytyspankki, Northern Trust Co London, jolle lainaksiottajat asettavat vakuudet. Lainojen vakuutena on arvopapereita. Lainat ovat keskeytettävissä milloin tahansa.

31. Tase ja tuloslaskelma käyvin arvoin, emoyhtiö

Tase käyvin arvoin, emoyhtiö

31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
VASTAAVAA					
Sijoitukset	59 078	56 204	59 024	50 157	48 709
Saamiset	1 339	1 235	1 173	1 130	1 161
Kalusto	2	2	3	3	4
	60 419	57 441	60 200	51 289	49 873
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	152	145	137	130	136
Arvostuserot	12 975	11 628	14 416	9 995	10 721
Osittamaton lisävakuutusvastuu	892	1 573	2 339	1 393	790
Taseen ulkopuoliset velat ja muut vähennykset	-9	-2	-1	-1	-1
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	14 010	13 344	16 890	11 517	11 646
Ositettu lisävakuutusvastuu (hyvityksiin)	142	174	222	54	171
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-17	-950	2 434	775	1 424
Varsinainen vastuuvélka	45 949	44 577	40 230	38 503	36 223
Yhteensä	45 932	43 626	42 664	39 278	37 647
Muut velat	335	297	423	440	409
	60 419	57 441	60 200	51 289	49 873

Tuloslaskelma käyvin arvoin, emoyhtiö

1.1.-31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
Vakuutusmaksutulo	6 466	6 119	5 635	4 931	5 286
Maksetut korvaukset	-6 775	-6 238	-5 980	-5 702	-5 623
Vastuuvélan muutos	-2 134	-390	-3 222	-749	-2 610
Sijoitustoiminnan nettotulos	3 396	-2 833	9 290	1 395	5 268
Kokonaisliikekulut	-137	-136	-130	-110	-124
Muu tulos	2	16	-1	7	8
Verot	-2	-4	-6	-3	-7
Kokonaistulos ¹⁾	815	-3 466	5 587	-231	2 197

¹⁾ Tulos käyvin arvoin ennen lisävakuutusvastuiden ja tasoitusmäärän muutosta

Riskienhallinta

Riskienhallinta osana sisäistä valvontaa

Sisäinen valvonta on prosessi, jonka avulla Varmassa pyritään varmistamaan

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen,
- voimavarojen taloudellinen, tehokas ja tulokellinen käyttö,
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta,
- raportoinnin sekä muun johtamisinformaation luotettavuus,
- hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sillä tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja valvontaa. Riskienhallinnassa otetaan huomioon kaikki merkittävät yhtiön toimintaan vaikuttavat sisäiset ja ulkoiset riskit. Sisäisellä valvonnalla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan.

Riskienhallinnan organisointi, vastuut, valvonta ja raportointi

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa Varman hallintoa. Valvontatehtävänsä hoitamiseksi hallintoneuvosto on asettanut valvontatoimen, jonka kokouksissa käsitellään Varman tehtävän ja hallinnon hoitamisen kannalta merkittäviä asioita.

Hallitus hyväksyy vuosittain koko toiminnan kattavan riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet, sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja jatkuvuus suunnitelman sekä arvioi, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty yhtiössä. Hallitus laatii yhdessä johdon kanssa riski- ja vakavaraisuusarvion.

Hallituksen tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta erityisesti sisäiseen valvontaan, taloudellisen raportoinnin seurantaan ja tilintarkastukseen liittyvissä kysymyksissä ja raportoi työstään hallitukselle. Lisäksi tarkastusvaliokunnalla on keskeinen rooli hallituksen tukemisessa kestävyysraportoinnissa ja siihen valmistautumisessa raportoinnin seuraamisen kautta. Tarkastusvaliokunta raportoi hallitukselle tulokset kestävyysraportin varmentamisesta sekä siitä, miten varmentaminen lisää kestävyysraportissa esitettyjen tietojen luotettavuutta.

Toimitusjohtaja valvoo yhtiön riskejä hallituksen vahvistamien riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteita sekä sijoitus- ja jatkuvuus suunnitelmien periaatteita noudattaen.

Johtoryhmä seuraa riskienhallintaa sekä ylläpitää ja kehittää riskienhallinnan sekä jatkuvuus suunnittelun periaatteita.

Compliance-toiminta varmistaa, että säädöksiä, viranomais määräyksiä, hallintoelinten päätöksiä ja sisäisiä ohjeita sekä työeläkevakuutusyhtiön soveltuvien osin hyvän hallinnon suositusta noudatetaan. Compliance officer raportoi toiminnastaan hallitukselle.

Hallitukselle raportoidaan olennaisista toteutuneista riskeistä neljännesvuosittain sekä viipymättä, jos riskit ovat merkittävästi muuttuneet.

Yhtiön tilintarkastajat sekä sisäisen tarkastuksen johtaja osallistuvat tarkastusvaliokunnan kokouksiin tarvittaessa.

Linjaohjajat ja muut esihenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja hyvän hallinnon järjestämisestä vastuualueellaan, yhtiötasoisien toimintaperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen hyväksymiä suunnitelmia ja periaatteita täydentävät yksityiskohdalliset liiketoimintokohtaiset suunnitelmat ja ohjeet. Jokaisen toiminnon vastuulla on riskinoton rajojen ja käytettävien mittareiden määrittäminen sekä niiden seuranta. Jokainen toiminto vastaa toimintasuunnitelmien ja budjettien toteuttamisesta, toiminnan tehokkuudesta, ulkoistettujen toimintojen valvonnasta ja häiriötilanteisiin varautumisesta. IT toimii asiantuntijana liiketoimintojen vastuulla olevien järjestelmien kehittämisessä, ylläpidossa, projektihallinnassa, infrastruktuurissa sekä tietoturvan toteuttamisessa ja riskienhallinnassa. Tietoturvallisuuden hallinnoinnin tavoitteet, vastuut ja keinot on määritelty Varman hallituksen hyväksymässä tietoturva politiikassa. IT ylläpitää omaa, tietotekniikan häiriötilanteisiin liittyvää toipumissuunnitelmaa.

Sijoituspäätöksiä valmisteleva ja toteuttava toiminto (sijoitustoiminto) sekä valvova ja raportoiva toiminto (taloushallinto ja aktuaaritoimi) on eriytetty toisistaan. Sijoitustoiminnan päätösvaltuudet ja sijoitusten erilaiset enimmäisrajat esitetään erillisinä riskirajoina sijoitussuunnitelmassa. Sijoitustoiminnasta riippumattoman riskienvalvonnan vastuulla on hallituksen asettamien rajojen mukainen limiittityyppinen sijoitusriskien seuranta mukaan lukien rahoitus- ja riskiteoreettinen sijoitusriskien arviointi sekä

tulosraportointi. Riippumaton riskienvalvonta osallistuu sijoitussuunnitelman muutoksien läpikäyntiin, uusien sijoitustuotteiden käyttöönottoprosessiin, tarkastaa pistokokein instrumenttien hinnoittelua, vastaa vakavaraisuusrajan laskennasta sekä raportoi johdannaisten vaikutuksesta vakavaraisuusasemaan. Riippumattoman riskienhallinnan tehtävänä on lisäksi lausua hallitukselle tehtävissä sijoitusesityksissä riskeihin liittyvät huomionsa.

Talousjohtaja vastaa riippumattomasta sijoituspositioiden ja -riskien seurannasta sekä operatiivisten, talous- ja sijoitus- sekä strategisten riskien valvonnasta. Taloushallinto raportoi hallitukselle kuukausittain sijoitusriskien hallintaan liittyvistä havainnoista. Merkittävistä havainnoista raportoidaan viipymättä johdolle.

Vakuutusyhtiölain mukaan yhtiön vastuullisen matemaatikon on tehtävä riskienhallintaa ja sijoitustoiminnan järjestämistä varten yhtiön hallitukselle selvitys vastuuelan luonteen ja tuottovaateen sekä vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpidon asettamista vaatimuksista sekä yhtiön vakuutusteknisten riskien hallinnan asianmukaisuudesta ottaen huomioon yhtiön toiminnan laatu ja laajuus. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaan yhtiön vakuutusmatemaatikon on annettava kirjallinen lausunto siitä, täyttääkö laadittu sijoitussuunnitelma vastuuelan luonteen yhtiön sijoitustoiminnalle asettamat vaatimukset. Aktuaaritoiminnossa sijaitsevan sijoitusriskienhallinnan tehtävinä on mm. sijoitusten sisältämien riskien tunnistaminen, riskitason mittaaminen ja siitä raportointi. Aktuaaritoiminnon sijoitusriskienhallintapäällikkö raportoi kuukausittain sijoitustoimikunnalle.

Kuukausittaisessa aktuaaritoimen sijoitusriskienhallintapäällikön laatimassa raportissa seurataan

sijoitusriskejä ja niiden mahdollisen realisoitumisen vaikutuksia Varman riskinkantokykyyn. Aktuaari-toimi tekee myös selvityksiä hallitukselle Varman riskitasosta suhteessa työeläkejärjestelmän riskitasoon.

Sijoituskannan hoidon ja sijoitusten operatiivisen riskienhallinnan järjestäminen on sijoitusjohdon vastuulla. Sijoitustoiminnon riskienhallintatoiminto seuraa ja raportoi päivittäin sijoitussalkun position kehitystä suhteessa sijoitussuunnitelmassa määriteltyihin riskirajoihin sekä perusallokaatioon. Päätösvaltuuksien ja allokation noudattamista sekä sijoitustoimeksiantoja seurataan sijoitustoiminnossa päivittäin.

Taloushallinnossa koordinoidaan liiketoimintojen operatiivisten ja strategisten sekä talous- ja sijoitusriskien tunnistamista ja hallintakeinoja. Taloushallinto laatii yhteenvedon liiketoiminnoissa laadittavista riskikartoituksista.

Väärinkäytösriskien hallitsemiseksi korostetaan eettisten toimintaperiaatteiden jatkuvaa huomioon ottamista ja väärinkäytösriskeiltä suojautumiseksi on käytössä erilaisia kontrolleja. Vastuu väärinkäytösriskien hallinnasta on kussakin liiketoiminnossa. Varmalla on erillinen ohjeistus rahanpesun ja terrorismin estämistä varten. Compliance officer raportoi Varman sisäpiiriohjeen noudattamisesta hallitukselle.

Varma noudattaa soveltuvin osin Suomen lista-yhtiöiden hallinnointikoodia.

Tavoitteet ja riskienhallinnan yleiset periaatteet

Riskienhallinnan tavoitteena on eläkkeensaajien ja vakuutusnottajien oikeuksien turvaaminen. Yhtiön toimintaan liittyviä riskejä tunnistetaan,

arvioidaan, mitataan, rajoitetaan ja valvotaan pitkäjänteisellä tavalla. Riskienhallinnalla varmistetaan, etteivät riskit toteutuessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita, vaarana yhtiön asiakas- tai muuta palvelutoimintaa, toiminnan jatkuvuutta, yhtiön toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista tai yhtiöön kohdistuvaa luottamusta. Yhtiössä ja sen yhteistyötahojen kanssa sovelletaan tehokkaita ja toimintavarmoja prosesseja.

Varmalla on ulkoistamisen osalta lakisääteisiä rajoitteita. Ulkoistamista rajoittaa myös vaatimus riittävästä ja toimivasta hallintojärjestelmästä. Ulkoistamisen ehdoista sovittaessa otetaan huomioon Varman vastuu ulkoistetuista toiminnoista, kuten esimerkiksi säännösten noudattaminen, liiketoiminnan jatkuvuus sekä häiriöttömyys ja varautumissuunnittelu. Ulkoistetuista tehtävistä vastuussa olevan toiminnon tulee ottaa huomioon selkeät sopimukset ja prosessit, ulkoistetun toiminnan valvonta ja ulkoistukseen liittyvät riskit.

Varma noudattaa hyvän vakuutustavan mukaisia periaatteita. Vakuutuksenottajia käsitellään tasapuolisesti. Liiketoimet vakuutuksenottajien kanssa tehdään markkinaehdoin. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketoimiin, jotka koskevat vakuutuksenottajan toiminnan rahoittamista, kiinteistö- ja muita kauppoja sekä vuokrasopimuksia.

Hallituksen laatima selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys julkaitaan Varman verkkosivuilla.

Riski- ja vakavaraisuusarvio

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 12 k §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiön hallituksen ja toimivan johdon tulee tehdä strategisen päätöksen ja riskienhallinnan osana riski- ja vaka-

varaisuusarvio, jossa arvioidaan oleellisten riskien vaikutus työeläkevakuutusyhtiön toimintaan ja ne toimenpiteet, jotka ovat aiheellisia arvioinnissa esiin nousseiden riskien hallitsemiseksi.

Varma on päivittänyt riski- ja vakavaraisuusarvion joulukuussa 2023.

Olellaiset riskit

Yhtiön ydinprosessit ovat työntekijöiden ja yrittäjien vakuuttaminen, työkyvyttömyysriskin hallinta, eläkkeiden turvaaminen sekä eläkkeelle siirtyminen. Varman olennaisimmat riskit liittyvät sijoitustoimintaan, maineen hallintaan, arkaluontoisten tietojen käsittelyyn ja asiakkaiden tietoturvaan, eläkejärjestelmän voimakkaasti verkottuneeseen toimintatapaan sekä alan lisääntyvään digitalisoitumiseen, ohjausjärjestelmän ja toimintamallien sopeuttamiseen nopeasti muuttuvaan taloustilanteeseen sekä lainsäädäntömuutosten tehokkaaseen soveltamiseen. Kestävyysraportoinnin kautta olennaisiksi riskeiksi nousevat muiden ESG-riskien ohella myös arvoketjuihin liittyvät kestävyysriskit.

Toiminnallisesti keskeistä on hoitaa eläkekorvaukset ja vakuutuksiin liittyvät tapahtumat ajallaan ja oikein. Taloudellisesti merkittävimpiä ovat sijoitustoimintaan liittyvät riskit. Vuodesta 2023 lähtien yhtiön on katettava liikekulunsa itse määrittelemällä ja STM:n vahvistamalla hoitokustannusosalla, jolloin tämän riittävyttä voidaan pitää myös liiketoimintariskinä. Tämän vaikutus on kuitenkin pienehkö, koska hoitokustannusosan ali- tai ylijäämä otetaan huomioon seuraavien vuosien hoitokustannusosaa määriteltäessä.

Eläkejärjestelmään kohdistuu myös sen rakentamiseen, toimivuuteen ja kansantalouden kehitty-

seen liittyviä riskejä. Näitä on käsitelty tarkemmin kohdassa Strategiset riskit.

Vakuutusriskit

Työeläkejärjestelmä on työntekijän eläkelain (TyEL) osalta osittain rahastoiva. Vuosittain maksettavista eläkkeistä on ennalta rahastoitua osaa keskimäärin noin viidennes ja loppuosa tasausosaa, joka kustannetaan vuosittain kerättävällä vakuutusmaksulla. Eläkkeen rahastoidut osat ovat yksittäisten eläkelaitosten vastuulla ja tasausosat eläkelaitosten yhteisellä vastuulla.

Eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevan vakuutusliikkeen puskurina toimii vastuuelkaan sisältyvä tasausvastuu. Työeläkejärjestelmän tasolla tasausvastuun arvioidaan vastaavan suuruudeltaan noin 76 prosenttia seuraavan vuoden tasauseläkemestosta. Tasausjärjestelmä eliminoi ne vaikutukset, jotka aiheutuvat eri eläkelaitoksissa vakuutettujen työntekijöiden lukumäärän ja ikärakenteen erilaisesta kehityksestä. Näin eläkkeiden tasausosien kustantamisesta ei aiheudu riskejä yksittäiselle eläkelaitokselle.

Yrittäjän eläkelain (YEL:n) mukaiset eläkkeet rahoitetaan kokonaan jakojärjestelmän mukaisesti vuosittain kerätyillä vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella, eikä niistä aiheudu riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle.

Työeläketurvan taso on etuusperusteinen, eikä se siten perustu suoraan rahastoitujen eläkevarojen tuottoon. Työeläke-etuudet on turvattu vakuuteuille ja eläkkeensaajille kaikkia työeläkelaitoksia koskevalla lakisääteisellä konkurssiyhteisvastuulla. Eläketurvan kustannuksista vastaavat työnantajat ja työntekijät yhteisesti. Sosiaali- ja terveystieteiden

vahvistaa vuosittain työeläkeyhtiöille pääosin yhteiset vakuutusmaksun ja vastuuvelan laskentaa koskevat laskuperusteet. Laskuperusteisiin sisältyvät muun muassa vastuuvelan laskennassa käytettävät vakuutusmatemaattiset oletukset, kuten kuolevuus ja työkyvyttömyyden alkaminen. TyEL:n mukaan laskuperusteet on mitoitettava turvaavasti, ja vastuuvelan perusteiden osoittautuessa kaikilla työeläkelaitoksilla riittämättömäksi voidaan vastuuvelan täydentämiseen käyttää tasausjärjestelmää. Kunkin työeläkevakuutusyhtiön omissa TyEL-laskuperusteissa on ollut vuodesta 2018 lähtien asiakas-
hyvitysten jako ja vuodesta 2023 lähtien vakuutusmaksun hoitokustannusosa.

Varman vakuutusliikkeen riskit liittyvät kerättyjen vakuutusmaksujen ja niistä kertyneen vastuuvelan riittävyteen suhteessa yhtiön vastuulla oleviin

eläkkeisiin. Koska yhteisiä laskuperusteita voidaan muuttaa vuosittain ja tasausjärjestelmä toimii puskurina kaikkia työeläkelaitoksia koskevien vakuutusriskien suhteen, jää yksittäisen eläkelaitoksen riskiksi näiltä osin poikkeaminen eläkejärjestelmän keskiarvosta. Vakuutusriskit kannetaan vakavaraisuuspääomaan kuuluvalla osittamattomalla lisävakuutusvastuulla, ja ne otetaan huomioon myös vakavaraisuusrajan laskennassa.

Vastuuelka lasketaan henkilö- ja vakuutustasolla tilikauden jälkeen. Eläketurvakeskus tekee tasausjärjestelmän vuotuisen selvittelyn vasta tilikauden päättymisen jälkeisenä vuonna, jolloin loputkin vastuuvelan osat voidaan laskea.

Varman vastuuvelan rakenne oli 31.12.2023 seuraava:

Vastuuelka 31.12.2023	milj. €	%
TyEL-perusvakuutus		
Vakuutusmaksuvastuu:		
Vastaisten eläkkeiden vastuu	22 136,5	47,1 %
Osittamaton lisävakuutusvastuu	892,1	1,9 %
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-16,8	0,0 %
Ositettu lisävakuutusvastuu	142,0	0,3 %
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	23 153,9	49,3 %
Korvausvastuu		
Alkaneiden eläkkeiden vastuu	23 393,7	49,8 %
Korvausvastuu yhteensä	23 393,7	49,8 %
TyEL-perusvakuutus yhteensä	46 547,6	99,1 %
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus yhteensä	391,9	0,8 %
YEL-perusvakuutus yhteensä	26,8	0,1 %
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus yhteensä	0,0	0,0 %
Vastuuelka yhteensä	46 966,2	100,0 %

Varmassa vakuutettujen työntekijöiden ikärakenne tai työnantajien toimialarakenne eivät poikkea merkittävästi työeläkelaitosten keskimääräisestä. Varmalla ei siten ole juurikaan poikkeavaan vakuutuskantaan liittyvää riskiä varsinaisen vakuutusliikkeen osalta.

Vakuutusliikkeen riskienhallinnassa käytetään vakuusteknisiä analyysijä. Vakuutusriskejä analysoidaan muun muassa riskiperusteanalyysillä (kuolevuus, työkyvyttömyysintensiiviteetti), tilinpäätös- ja liiketulosanalyysillä (vakuustekniikka, vastuunjako) sekä maksutappioiden ja työkyvyttömyyseläkemenon tilastoinnilla.

Vastuuelkaan ja sen katteeseen sisältyviin riskeihin eli vakuutus- ja sijoitusriskeihin varaudutaan vakavaraisuuspääomalla. Vakavaraisuuspääoman määrää seurataan suhteessa vastuuelkaan ja sijoitusjakauman perusteella laskettuun vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusrajan laskennassa huomioidaan myös vakuutusriski. Vakavaraisuuspääomalla varaudutaan siis erityisesti vuosiin, joina vastuuvelan katteena oleville varoille saatava tuotto alittaa vastuuelalle hyvitetävän koron.

Osa vastuuelalle hyvitetävästä korosta määräytyy eläkelaitosten toteutuneiden osaketuottojen perusteella jälkikäteen. Tähän osuuteen, joka on 20 prosenttia, liittyvää riskiä kannetaan työeläkejärjestelmätasolla osaketuottosidonnaisella lisävakuutusvastuulla, jonka koko voi vaihdella välillä -20 prosenttia – +1 prosenttia vastuuelasta. Yksittäinen eläkelaitos kantaa riskin vakavaraisuuspääomallaan siltä osin kuin sen osaketuotot eroavat keskimääräisestä. Tätä keskimääräistä osaketuottoa laskettaessa rajoitetaan suurimpien eläkelaitosten paino-osuuksia.

Sijoitusriskit

Sijoitusriskien määritelmästä

Varman sijoitusriskejä kuvataan seuraavasti.

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteiden arvon heilahtelua. Markkinariskeistä suurin on osakkeiden markkinariski. Muita markkinariskejä ovat korkoriski, valuuttariski ja kiinteistöjen arvonmuutosriski. Korkoriski voi toteutua hintariskinä tai pääoman takaisinmaksun ennenaikaisena uudelleen-sijoitusriskinä.

Inflaatoriskillä tarkoitetaan omaisuuden reaaliarvon tai -tuoton alenemista.

Luottoriskillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu vastapuolen kyvyttömyydestä vastata sitoumuksestaan.

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan kassavirran toteutumista erisuuruisena kuin on odotettu. Riskin muodostavat myös sijoitukset, jotka eivät ole joko lainkaan tai vain huomattavalla tappiolla rahaksi muutettavissa.

Kestävyysriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon tosiasiallinen tai mahdollinen kielteinen olennainen vaikutus.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan markkina-, luotto- ja likviditeettiriskin lisääntymistä salkun riittämättömän hajautuksen vaikutuksesta.

Malliriskillä tarkoitetaan riskimittauksiin liittyviä riskejä. Mittauksessa joudutaan tekemään laskentamenetelmistä sekä laskenta-aineistosta oletuksia ja yksinkertaistuksia, jotka voivat poiketa todellisuudesta. Myös sijoitusten arvonmääritykseen voi liittyä riskejä ja osittain sijoitusten arvot ovat saata- vissa viipeellä.

Sijoitusten riskienhallinnan yleiset periaatteet

Sijoitusten riskienhallintaan kuuluu hyväksyttävän riskitason määrittely eri sijoituslajeille hallituksen vahvistamissa puitteissa sekä riskien jatkuva mit- taaminen valituilla menetelmillä hyväksyttävään tasoon, vertailu ja raportointi. Riskienhallintaan kuuluu myös sijoitussalkun sopeuttaminen oikean riski- ja tuottosuhteen ylläpitämiseksi. Vastuuvelan luonne ja sen tuottovaatimus otetaan huomioon sijoitusten aikajänteen ja rahaksi muutettavuuden suunnittelussa.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritellään mm.

- sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuus- tavoitteet,
- sijoitustoiminnan suuntaamisen yleiset periaatteet,
- sijoitusten tuotto-, hajautus- ja likviditeetti- tavoitteet,
- johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet sekä
- valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet.

Hallitus arvioi vähintään kerran vuodessa yhtiön toimintaympäristön tilan ja kehitysnäkymät, sekä

yhtiön sijoituksiin sisältyvät riskit arvonmuutoksen, odotetun tuoton, turvaavuuden ja valuuttaliikkeen suhteen. Lisäksi hallitus arvioi vastuuvelan luon- teen asettamat vaatimukset sijoitusten tuoton ja likvidisyyden sekä valuuttaliikkeen suhteen. Myös yhtiön riskinkantokyky lyhyellä ja pitkällä aikavälillä mukaan lukien arvio vakavaraisuusaseman kehi- tyksestä arvioidaan hallituksessa vähintään kerran vuodessa.

Hallituksen vahvistamassa sijoitussuunnitelmassa määritelty sijoitussalkun perusallokaatio määrittää perustason sijoitussalkun kokonaisriskille. Sijoitus- salkku voi poiketa perusallokaatiosta sijoitussuun- nitelmassa erikseen määriteltyjen allokaatorajojen puitteissa.

Sijoitusten tuotto-odotus pyritään maksimoimaan valitulla kokonaisriskitasolla, jolloin sijoitukset ovat mahdollisimman tuottavia siinä määrin kuin yhtiön riskinkantokyky sallii. Sijoitussalkun toteutuneita markkinariskejä sekä sijoitustoiminnan tuottoja seu- rataan ja raportoidaan säännöllisesti sijoitustoimin- non sisällä.

Lisäksi otetaan huomioon sijoitusten suuntaami- sen yhteiskuntavastuulliset periaatteet, omistajaoh- jauksen sekä vastuullisen sijoittamisen periaatteet, joissa otamme huomioon ympäristöön, yhteiskun- taan ja sosiaaliin asioihin sekä hallintotapaan liitty- vät olennaiset tekijät sijoituspäätöksissä.

Varman sijoituskannan riskirakenteesta

Varman sijoituskannan rakenne omaisuusluokittain sekä eri omaisuusluokkien tuotot vuodelta 2023 on esitetty liitetiedoissa.

Noteeratut osakesijoitukset jakautuivat alueellisesti seuraavasti:

	Riskijakauma 31.12.2023 milj. €	%	Riskijakauma 31.12.2022 milj. €	%
Amerikkalaiset osakkeet	9 619	46,6	5 965	34,4
Eurooppalaiset osakkeet	2 240	10,9	2 078	12,0
Muiden alueiden osakkeet	2 695	13,1	3 172	18,3
Suomalaiset osakkeet	6 072	29,4	6 127	35,3
Noteeratut osakkeet	20 626	100,0	17 342	100,0

Suorat kiinteistösijoitukset jakautuivat käyttötarkoituksittain seuraavasti:

	Riskijakauma 31.12.2023 milj. €	%	Riskijakauma 31.12.2022 milj. €	%
Asunto	877	29,0	968	30,5
Liiketila	326	10,8	327	10,3
Muu toimitila	671	22,2	652	20,6
Teollisuus ja varasto	14	0,5	11	0,4
Toimisto	1 133	37,5	1 212	38,2
Suorat kiinteistösijoitukset	3 021	100,0	3 171	100,0

Toimitilakannan vajaakäyttöaste oli 9,9 (8,1) prosenttia.

Joukkovelkakirjalainat jakautuivat luottoluokittain seuraavasti:

	Perusjakauma (pl. johdannaiset) 31.12.2023 milj. €	%	Perusjakauma (pl. johdannaiset) 31.12.2022 milj. €	%
AAA	192	2,3	190	2,2
AA	2 088	25,2	2 953	34,5
A	1 046	12,6	723	8,4
BBB+ – BBB-	1 594	19,3	1 581	18,5
BB+ tai huonompi	2 699	32,6	2 302	26,9
Ei luokiteltu	651	7,9	821	9,6
	8 269	100,0	8 570	100,0

Lainakanta vakuuksittain käy ilmi liitetietojen kohdasta Lainasaamiset.

Varmalla on valuuttamääräisiä sijoituksia 33 575 (29 584) miljoonaa euroa, mikä on 57 (53) prosenttia sijoituksista. Sijoituksiin liittyvä valuuttariski on osin suojattu valuuttajohdannaisilla. Avoin valuuttapositio 31.12.2023 oli 17 088 (11 428) miljoonaa euroa.

Varman suurin yksittäinen yritysrisikopositio on Sampo Oyj:ssä, tilinpäätöshetken markkina-arvoltaan 889 (1 098) miljoonaa euroa.

Alla oleva taulukko kuvaa, miten tilinpäätöksen tuotto ja vakavaraisuusluvut muuttuisivat osakekurssien ja kiinteistöjen arvojen laskiessa ja korkotason noustessa.

Vakavaraisuusrajan laskentaan liittyen hallitus päättää välillisten sijoituksen riskien huomioon ottamista koskevat perusteet, muiden olennaisten sijoitusriskien eli riskiluokan 18 käyttämistä koskevat perusteet sekä korko- ja luottomarginaaliriskille altistuneiden sijoitusten duraation laskemista koskevat perusteet.

Sijoitusriskien mittaamisesta ja rajoittamisesta

Sijoitusten, pääasiassa osakkeiden, markkinariski muodostaa suurimman tulokseen ja vakavaraisuuteen kohdistuvan riskin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR (Value at Risk) -luku oli vuoden 2023 lopussa 2 311 (2 727) miljoonaa euroa. Kyseinen luku tarkoittaa yhtiön sijoituskannan suurinta mahdollista markkina-arvon alenemista kuukauden aikana 97,5 prosentin luottamustasolla. Ns. CVaR (Conditional Value at Risk) -luvulla tarkoitetaan vastaavasti VaR-luvun ylittävien tappioiden odotusarvoa ja sen suuruus oli 2 756 (3 253) miljoonaa euroa.

Sijoitusten yleisestä turvaavuudesta huolehditaan rajoittamalla sijoitussalkun tuoton vaihtelusta aiheutuvaa kokonaisriskiä riskinkantokyvyn puitteisiin. Sijoitusten kokonaisriskiä suhteessa

	Arvo 31.12.2023	Vaikutus Osakekurssit (noteeratut) -30 %	Vaikutus Korkotasoa +1 %-yksikkö	Vaikutus Kiinteistöjen arvo -10 %
Vakavaraisuuspääoma, milj. €	14 010	10 601	13 663	13 446
% vastuuvielasta	130,4	124,6	129,8	129,3
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6-kert.	1,47-kert.	1,59-kert.	1,57-kert.
Sijoitusten tuotto, % 1.1.2023-31.12.2023	6,0	-5,0	5,4	5,0

riskinkantokykyyn dynaamisesti rajataan sijoitussuunnitelmassa määritellyn sisäisen riskimittarin avulla, jolla määritetään riskienhallinnallinen maksimipaino noteeratuille osakkeille. Maksimiriskitason määrittämisellä pyritään varmistamaan yhtiön häiriötön toiminta myös pääomamarkkinashokkien jälkeen. Lisäksi sijoitukset hajautetaan hajautustavoitteiden mukaisesti.

Enimmäisriskitaso mitoitetaan siten, että noteerattuihin osakesijoituksiin sekä osaan hedge-rahastosijoituksista kohdistuvan 25 prosentin arvonlaskun jälkeen vakavaraisuuspääoma on vähintään CVaRin verran vähimmäispääoma-vaatimusta (=1/3 vakavaraisuusraja) korkeammalla ja kuitenkin aina vähintään vakavaraisuusrajalalla.

Sijoitusten erilaiset enimmäisrajat esitetään erillisinä riskirajoina sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussalkun hajauttaminen perustuu omaisuusluokkien tuottokorrelaatiot huomioivaan allokontiin.

Sijoitusriskejä pienennetään ja eliminoidaan muun muassa

- hajauttamalla sijoituksia omaisuusluokittain ja kohteittain,
- sijoituskantaa ja -kohteita analysoimalla,
- riskikeskittymiä välttämällä,
- rajoittamalla noteeraamattomien arvopaperien määrää,
- turvaavalla vakuuspolitiikalla,
- varovaisella arvostuskäytännöllä,
- varoja ja vastuita yhteen sovittamalla,
- johdannaisten käytöllä,
- riittävällä ja oikea-aikaisesti toimivalla valvonta- ja seurantajärjestelmällä sekä
- vastapuoliriskejä minimoimalla.

Sijoitussuunnitelmassa määriteltyjä riskirajoja ja päätösvaltuuksia seurataan säännöllisesti. Lisäksi seurataan sijoitusmarkkinoita koskevien analyysien ohella muun muassa sijoitusten duraatiota, luotto- luokitusta ja likvidiyyttä. Kiinteistöjen osalta kiinnitetään huomiota muun muassa teknisiin ja sijainnillisiin riskeihin.

Uudet sijoitusinstrumentit, jotka tuotto- ja riskiprofiililtaan poikkeavat olennaisesti yhtiön nykyiseen salkkuun kuuluvista instrumenteista, käsitellään sijoitustoimikunnassa ja ne esitellään myös hallitukselle ennen käyttöönottoa

Johdannaissopimusten käyttämistä koskevat periaatteet

Seuraavassa on kuvattu Varman johdannaissopimusten käyttämisessä sovellettavia periaatteita ja johdannaisten riskienhallintastrategia. Hallitus päättää johdannaissopimusten käyttämistä koskevat perusteet. Sijoitussalkussa johdannaissopimukset rinnastetaan niiden alla oleviin instrumentteihin ja kohdennetaan kyseiselle omaisuuslajille. Omaisuuslajikohtaisia limiittejä tarkastellaan kokonaispositiolla, käteisinstrumentit ja johdannaissopimukset yhdessä. Käteisinstrumenttien ja johdannaissopimusten arvonmuutosriski yhteismittalistetaan muuntamalla johdannaissopimukset pääsääntöisesti deltakorjatuiksi riskipositioiksi.

Johdannaisten keskeisimmät käyttötarkoitukset ovat:

- valuuttasuojaus
- sijoitussalkun kokonaisriskien hallinta
- osakeriskin lisääminen tai vähentäminen indeksi-johdannaisilla

- korkosalkun korkoriskin (duraation) vähentäminen tai lisääminen korkofutuureille tai koronvaihtosopimuksilla
- korkosalkun luottoriskin hallinta käyttämällä luottoriskijohdannaisia
- hyödyke- ja faktorisijoitukset toteutetaan pääsääntöisesti johdannaisinstrumenteilla.

Johdannaisopimukset jaetaan riskienhallinnallisesti riskiä pienentäviin ja muihin kuin riskiä pienentäviin johdannaisiin. Sijoitusorganisaation johdannaisten käyttövaltuudet on määritelty sijoitussuunnitelmassa. Ne on määritelty euromääräisesti sopimustyypeittäin ja kohde-etuksittain erikseen riskiä pienentäville ja muille johdannaisille.

Talousriskit

Talousriskien kartoitus ja raportointi tapahtuu osana operatiivisten riskien kartoitusta. Kartoituksen yhteenveto raportoidaan samanaikaisesti operatiivisten ja strategisten riskien kanssa Varman johtoryhmälle. Tämän jälkeen raportti käsitellään ensin hallituksen tarkastusvaliokunnassa ja sen jälkeen Varman hallituksessa.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan

- joko yhtiön sisäisten prosessien tai yllättävien ulkoisten tapahtumien aiheuttaman virheellisen toiminnan tuottamaa tappionvaaraa,
- toiminnan jatkuvuuden vaarantumista tai
- yhtiöön kohdistuvan luottamuksen vähenemistä.

Vastuullisuus on erottamaton osa Varman perustehtävää eli eläkkeiden turvaamista.

Vastuullinen liiketoiminta tarkoittaa Varmalle ennen kaikkea eläkevaroista ja eläkkeiden maksamisesta huolehtimista, vastuullisuuden ohjaamaa sijoitustoimintaa sekä kestävä työelämän edistämistä.

Yhtiössä pyritään aina toimimaan siten, että valvontajärjestelmissä ei olisi puutteita, jotka tekisivät mahdolliseksi tahattomat tai tahalliset virheet tai väärinkäytökset liittyen muun muassa vakuutus- tai korvauskäsittelyyn, sijoitustoimintaan, raportointiin, maksutapahtumiin, rekisteritietoihin, tietojenkäsittelyyn, työnjakoihin, yhteistyötahojen toimintaan tai dokumentaatioon.

Operatiiviset riskit liittyvät yleensä prosesseihin ja menettelytapoihin, tietojärjestelmiin, tietoverkkoihin ja digitaalisiin palveluihin, väärinkäytösten mahdollisuuteen, omaisuuden vahingoittumiseen sekä henkilöstön osaamiseen. Operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Operatiivisten riskien yhteydessä tunnustetaan myös compliance- ja vastuullisuusriskit. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti, ja riskit kytketään strategisiin tavoitteisiin ja prosesseihin. Tunnistetuista riskeistä muodostetaan riskikartta, jossa riskit jaetaan luokkiin harkinnan perusteella sen mukaisesti, kuinka vakavasti ne toteutuessaan uhkaavat Varman menestystekijöiden ja hallituksen vahvistamien tavoitteiden saavuttamista. Riskien vaikutusten kokonaisvaltainen harkinta ja toimenpiteistä päättäminen tapahtuu Varman normaalin suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmän mukaisesti. Toiminnoille, joihin kohdistuu merkittäviä riskejä, laaditaan linjajohdon harkinnan mukaisesti jatkuvuussuunnitelma.

Strategiset riskit

Työeläkejärjestelmä perustuu Suomessa tehdyn työn vakuuttamiseen. Lakisääteisten työeläkkeiden rahoitus riippuu talouden kasvusta, korkeasta työllisyysasteesta, väestön ikärakenteen kehityksestä sekä sijoituksille saatavista tuotoista. Pääosa maksussa olevista eläkkeistä rahoitetaan suoraan työntantajien ja palkansaajien maksamalla maksuilla. Onnistuminen sijoitustoiminnassa vähentää tarvetta nostaa eläkemaksuja.

Varman strategisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka realisoituessaan vaarantaisivat Varman strategisten tavoitteiden saavuttamisen. Strategian toteuttaminen on osa normaalia liiketoimintaa.

Varman strategiset riskit kartoitetaan säännöllisesti tunnistamalla ja arvioimalla riskit liiketoiminnan kehittämisen ja toimintamallin, liiketoimintaympäristön, liiketoiminnan uudelleen järjestelyjen ja yhteistyökumppanien näkökulmasta. Kartoitusten yhteenvedot raportoidaan Varman johtoryhmälle. Johdon hyväksynnän jälkeen riskit raportoidaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Strategisten riskien hallitsemiseksi Varma toimii hyvässä yhteistyössä sidosryhmiensä ja alan muiden toimijoiden kanssa ja kehittää prosessejaan siten, että sillä on valmiudet reagoida ajoissa mahdollisiin työeläkejärjestelmää koskeviin muutoksiin toiminnassaan.

Varman varautuminen häiriötiloihin ja poikkeusoloihin

Työeläkeyhtiöillä on lakisääteinen velvollisuus varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa. Kansallisen tur-

vallisuusstrategian mukaan muun muassa eläke- ja arvo-osuusjärjestelmät on määritelty turvattavien toimintojen joukkoon.

Eläkkeiden maksamiseen ja rahoittamiseen liittyviä keskeisiä uhkamalleja ja niihin sisältyviä erityistilanteita ovat muun muassa verkottuneen toimintatavan edellyttämän infrastruktuurin, väestön terveyden ja toimeentuloturvan tai taloudellisen toimintakyvyn vakava häiriintyminen. Eläketurvan hajautetusta hoitamisesta johtuen työeläkejärjestelmässä on paljon yhteistyötä, mihin liittyy keskinäisen riippuvuuden ja haavoittuvuuden lisääntymistä. Tietotekniikka- ja pankkipalvelujen kansainvälistyminen asettaa haasteita varautumistoiminnalle.

Varautumisella turvataan kriittiset toiminnot poikkeusoloissa ja normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa. Varautumista hyödynnettiin pandemia-ajan toiminnan järjestämisessä. Varman tavoitteena on myös poikkeusoloissa tai niiden uhatessa täyttää lakeihin ja sopimuksiin perustuvat velvoitteensa mahdollisimman kattavasti ja pitkään. Ensisijaisesti turvataan kansalaisten toimeentuloturvaan liittyvät palvelut yhteistyössä muiden toimijoiden, pankkien, viranomaisten ja huoltovarmuusorganisaation kanssa.

Varmalla on tietotekniikan häiriötilanteisiin liittyvä toipumissuunnitelma ja hallituksen hyväksymä jatkuvuussuunnitelma, jota täydentävät toimintojen laatimat yksityiskohtaiset suunnitelmat. Varautumista koordinoi valmiusryhmä, johon kuuluvat keskeisten toimintojen esihenkilöt.

Poikkeusoloissa merkittäviä riskejä ovat muun muassa

- eläkkeiden maksaminen vaarantuu;
- eläkkeiden rahoitus ja likviditeetin hallinta vaikeutuu;
- poikkeusolojen prosessien käyttöönotto ei tapahdu riittävän nopeasti;
- pankkien järjestelmät, sijoitusten kaupankäyntijärjestelmät tai muu yhteiskunnan infrastruktuuri eivät toimi;
- työeläkealan järjestelmät, tietoliikenneyhteydet tai koordinaatio alan sisällä eivät toimi
- omalla vastuulla olevien sovellusten tai verkon toimimattomuus, palvelutuotannon pysähtyminen;
- vastapuoliriskit ja sopimusten pätemättömyys poikkeusoloissa; sekä
- kriisin alkuhetken tietojen käyttöön saamiseen liittyvät riskit.

Varma osallistuu toimintaharjoituksiin yhdessä muiden eläkelaitosten, vakuutusyhtiöiden, pankkien ja finanssialan toimijoiden kanssa.

Compliance

Compliance-toiminta on osa Varman sisäistä valvontaa. Sillä tarkoitetaan toimintaa, jossa sisäisesti varmistetaan Varmaa koskevien lakien, säännösten ja määräysten sekä sisäisten ohjeiden ja hallintoelinten päätösten noudattamista. Compliance-toiminnassa pyritään tunnistamaan tilanteita, joissa Varma saattaa altistua erilaisille juridisille riskeille, ja varmistamaan riittävät kontrollit näiden riskien pienentämiseksi. Lisäksi arvioidaan säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puut-

teiden estämiseksi ja korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä. Compliance-toiminnasta vastaa Compliance officer, joka raportoi toiminnasta hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ammattistandardeissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoitus on tukea organisaation tavoitteiden saavuttamista tuottamalla riskienhallinnan ja muun sisäisen valvonnan tilaa koskevia arvioita ja kehitysehdotuksia. Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta on määritelty hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Tarkastuskohteet määritellään vuosittain laadittavassa tarkastussuunnitelmassa, joka johtoryhmän ja tarkastusvaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa. Tarkastushavainnot raportoidaan yhtiön johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on hallinnollisesti organisoitu toimitusjohtajan alaisuuteen.

Viranomaisvalvonta

Lakien ja asetusten ohella Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet sääntelevät Varman toimintaa. Finanssivalvonnalle toimitetaan säännöllisesti sekä pyydettäessä viranomaisen haluamia tietoja ja selvityksiä. Valvontaviranomainen suorittaa tehtävänsä mukaisia tarkastuksia muun muassa hallintoon, vakavaraisuuteen, sijoitustoimintaan ja operatiivisiin riskeihin liittyen.

Tunnusluvut ja analyysit

32. Tiivistelmä

31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
Vakuutusmaksutulo, milj. €	6 466,4	6 118,6	5 634,6	4 930,9	5 285,6
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. € ¹⁾	6 775,1	6 237,6	5 980,0	5 702,3	5 623,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. €	3 363,4	-2 867,7	9 256,5	1 371,6	5 240,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	6,0	-4,9	18,5	2,8	12,0
Liikevaihto, milj. €	8 496,8	6 053,0	10 485,6	7 053,6	7 828,1
Kokonaisliikekulut, milj. €	137,5	136,4	129,6	109,6	124,0
Kokonaisliikekulut, % liikevaihdosta	1,6	2,3	1,2	1,6	1,6
Hoitokustannusosalla katetut liikekulut (% TyEL-palkka- ja YEL-työtulo-summasta)	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Kokonaistulos, milj. €	814,7	-3 466,3	5 586,5	-230,6	2 197,5
Vastuuvetka, milj. €	46 966,2	45 372,7	45 225,0	40 725,7	38 608,0
Vakavaraisuuspääoma, milj. € ²⁾	14 010,0	13 344,4	16 890,3	11 516,8	11 646,3
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6	1,8	2,0	1,7	1,8
Eläkevarat, milj. € ³⁾	60 057,3	57 119,7	59 754,4	50 828,6	49 444,7
% vastuuvetasta ³⁾	130,4	130,5	139,4	129,3	130,8
Siirto asiakashyvityksiin (%) TyEL-palkkasummasta ⁴⁾	0,56	0,72	0,99	0,26	0,81
TyEL-palkkasumma, milj. €	25 367,3	24 103,2	22 535,3	21 142,4	21 083,9
YEL-työtulosumma, milj. €	942,7	867,3	815,4	806,7	811,5
TyEL-vakuutuksia ⁵⁾	33 840	29 900	30 300	28 250	27 590
TyEL-vakuutettuja	563 580	547 700	531 200	505 170	504 131
YEL-vakuutuksia	43 960	42 500	40 000	37 800	37 800
Eläkkeensaajia	350 500	352 200	345 700	347 100	343 700

¹⁾ Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneita kuluja

²⁾ Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

³⁾ STM:n asetuksen (614/2008) 11 §:n 10. kohdan mukainen vastuuvetka + vakavaraisuuspääoma. 2016 asti vastuuvetka + arvostuserot

⁴⁾ Ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella

⁵⁾ Vakuutussopimuksen tehneiden työnantajien vakuutukset

33. Tulosanalyysi

31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos ¹⁾	69,6	114,9	48,3	22,2	-1,9
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	738,9	-3 635,9	5 487,8	-308,9	2 138,7
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin ²⁾	3 363,4	-2 867,7	9 256,5	1 371,6	5 240,6
- Vastuuvetlan tuottovaatimus	-2 624,4	-768,2	-3 768,7	-1 680,5	-3 101,9
Hoitokustannustulos ³⁾	4,3	38,2	51,2	49,3	52,9
Muu tulos	1,8	16,5	-0,9	6,8	7,9
Kokonaistulos	814,7	-3 466,3	5 586,5	-230,6	2 197,5
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	673,2	-3 640,1	5 364,1	-284,8	2 026,5
Vakavaraisuuspääomaan luettavan tasoitusmäärän muutokseen ⁴⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	-680,4	-860,9	936,6	435,5	-697,4
Arvostuserojen muutokseen	1 346,3	-2 787,5	4 420,7	-726,2	2 717,2
Tilikauden voittoon	7,2	8,4	6,8	6,0	6,7
Muuhun tasoitusmäärän muutokseen ⁵⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirtoon asiakashyvityksiin	141,5	173,8	222,4	54,2	171,0
Yhteensä	814,7	-3 466,3	5 586,5	-230,6	2 197,5

¹⁾ Vakuutusliikkeen tulos raportoidaan erillisessä liitteessä

²⁾ Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin raportoidaan erillisessä liitteessä

³⁾ Hoitokustannustulos raportoidaan erillisessä liitteessä

⁴⁾ Vuodesta 2017 alkaen koskee vain Eteraa

⁵⁾ Vuodesta 2017 alkaen koskee vain Eteraa

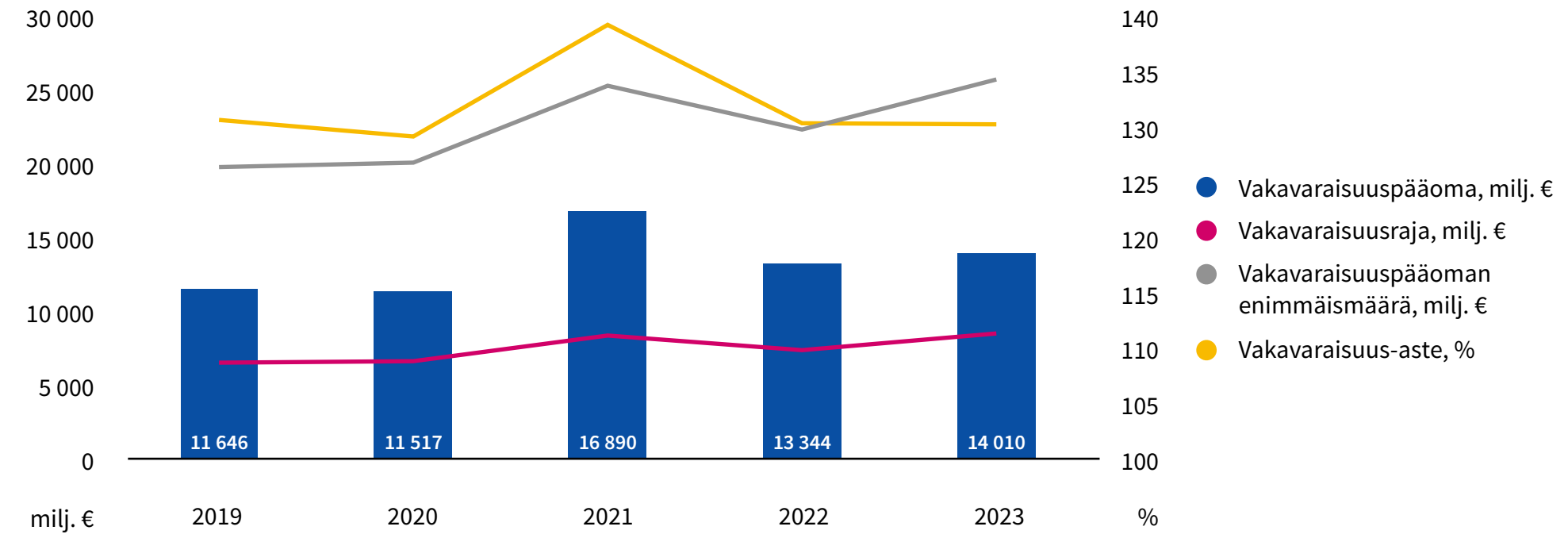
34. Vakavaraisuus

Vakavaraisuuspääoma ja sen rajat	2023	2022	2021	2020	2019
Vakavaraisuusraja, milj. €	8 614,3	7 482,3	8 472,8	6 734,4	6 633,5
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj. €	25 842,8	22 446,9	25 418,4	20 203,3	19 900,5
Vakavaraisuuspääoma, milj. €	14 010,0	13 344,4	16 890,3	11 516,8	11 646,3
Vakavaraisuusaste, % ¹⁾	130,4	130,5	139,4	129,3	130,8
Vakavaraisuusasema ²⁾	1,6	1,8	2,0	1,7	1,8

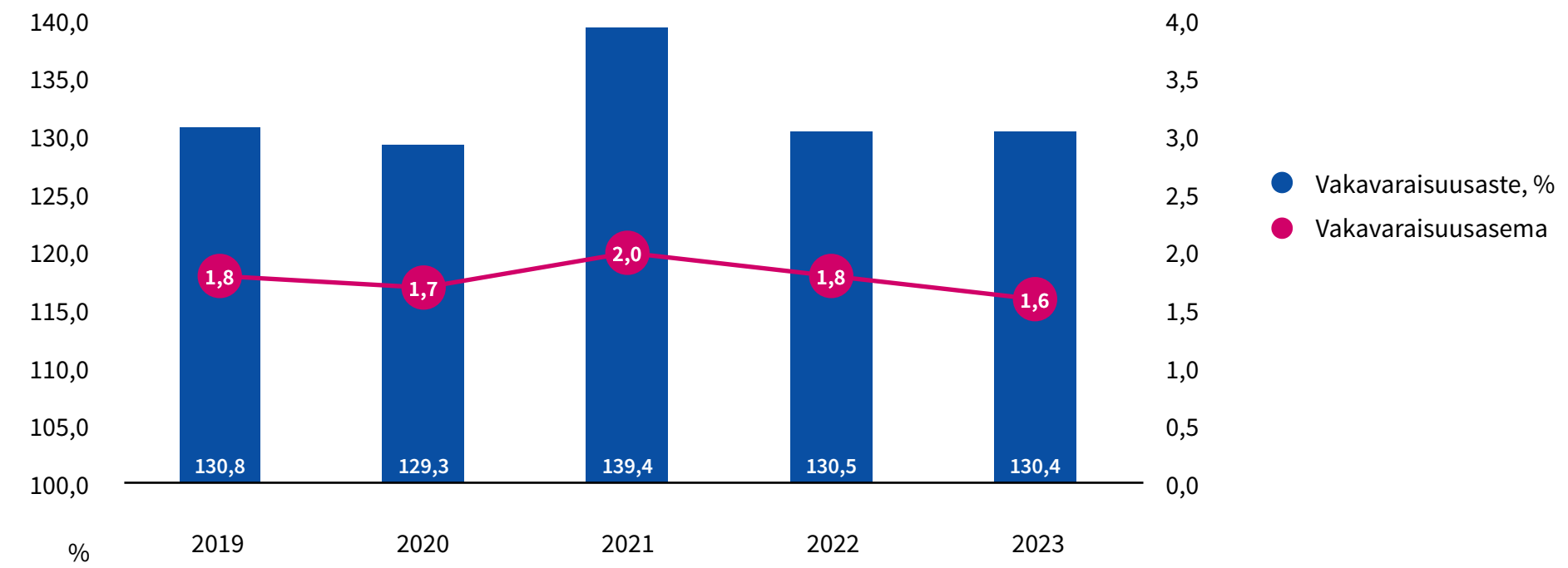
¹⁾ Eläkevarat suhteessa STM:n asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukaiseen vastuuelkaan. Esitetään kaikki vuodet uudessa esitysmuodossa.

²⁾ Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan

Vakavaraisuuspääoma ja sen rajat

Vakavaraisuusasema

35. Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perus- jakauma 2023 milj. €	%	Perus- jakauma 2022 milj. €	%	Riski- jakauma ⁸⁾ 2023 milj. €	% ¹⁰⁾	Riski- jakauma ⁸⁾ 2022 milj. € ¹⁰⁾	Riski- jakauma ⁸⁾ 2022 % ¹⁰⁾	Riski- jakauma ⁸⁾ 2021 % ¹⁰⁾	Riski- jakauma ⁸⁾ 2020 % ¹⁰⁾	Riski- jakauma ⁸⁾ 2019 % ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	12 081,4	20,5	14 565,8	25,9	9 306,8	15,8	15 301,8	27,2	26,1	22,7	26,8
Lainasaamiset ¹⁾	2 598,5	4,4	2 829,2	5,0	2 598,5	4,4	2 829,2	5,0	4,6	5,4	4,8
Joukkovelkakirjalainat	8 304,4	14,1	8 562,8	15,2	8 966,9	15,2	8 877,6	15,8	17,4	14,9	22,0
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	1 178,5	2,0	3 173,8	5,6	-2 258,5	-3,8	3 595,1	6,4	4,1	2,5	0,1
Osakesijoitukset yhteensä	31 874,2	54,0	27 459,3	48,9	31 865,8	53,9	27 532,9	49,0	49,7	46,0	46,1
Noteeratut osakkeet ³⁾	20 634,2	34,9	17 268,4	30,7	20 625,8	34,9	17 342,0	30,9	34,3	33,5	35,4
Pääomasijoitukset ⁴⁾	10 424,7	17,6	9 498,5	16,9	10 424,7	17,6	9 498,5	16,9	14,7	11,9	10,2
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	815,3	1,4	692,4	1,2	815,3	1,4	692,4	1,2	0,8	0,6	0,6
Kiinteistösijoitukset yhteensä	5 640,8	9,5	5 740,8	10,2	5 640,8	9,5	5 740,8	10,2	9,2	9,6	9,1
Suorat kiinteistösijoitukset	3 021,0	5,1	3 171,0	5,6	3 021,0	5,1	3 171,0	5,6	5,2	5,7	5,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	2 619,8	4,4	2 569,8	4,6	2 619,8	4,4	2 569,8	4,6	4,0	3,9	3,3
Muut sijoitukset	9 481,3	16,0	8 438,5	15,0	9 480,4	16,0	8 438,5	15,0	15,6	17,6	19,6
Hedgerahastosijoitukset ⁶⁾	9 480,2	16,0	8 432,6	15,0	9 480,2	16,0	8 432,6	15,0	15,6	17,6	18,2
Hyödykesijoitukset	2,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	-1,0	0,0	5,9	0,0	-1,0	0,0	5,9	0,0	0,0	0,0	1,4
Sijoitukset yhteensä	59 077,7	100,0	56 204,4	100,0	56 293,9	95,3	57 014,0	101,4	100,6	96,0	101,6
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾					2 783,9	4,7	-809,6	-1,4	-0,6	4,0	-1,6
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	59 077,7	100,0	56 204,4	100,0	59 077,7	100,0	56 204,4	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	4,2										

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

⁴⁾ Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

⁵⁾ Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁶⁾ Sisältää kaikenlaiset hedgerahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁷⁾ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁸⁾ Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.

⁹⁾ Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan

¹⁰⁾ Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä -rivin loppusummaa.

36. Sijoitustoiminnan tuottoerittely ja tulos

Tuotto €/ % sitoutuneelle pääomalle	Sijoitustoiminnan nettotuotot, markkina-arvot ⁸⁾ 2023 milj. €	Sitoutunut pääoma ⁹⁾ 2023 milj. €	Tuotto sitoutuneelle pääomalle 2023 %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle 2022 %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle 2021 %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle 2020 %	Tuotto sitoutuneelle pääomalle 2019 %
Korkosijoitukset yhteensä	749,1	13 313,0	5,6	-5,2	1,9	1,9	4,5
Lainasaamiset ¹⁾	189,5	2 607,9	7,3	3,9	5,4	0,5	4,0
Joukkovelkakirjalainat	525,9	9 013,8	5,8	-10,2	1,4	3,0	5,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	33,7	1 691,3	2,0	-0,1	-0,9	-1,0	0,4
Osakesijoitukset yhteensä	2 405,0	28 081,0	8,6	-8,7	32,2	5,9	22,8
Noteeratut osakkeet ³⁾	1 808,0	17 592,0	10,3	-16,8	26,4	5,2	25,4
Pääomasijoitukset ⁴⁾	532,3	9 765,2	5,5	7,9	49,6	7,8	15,1
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	64,6	723,8	8,9	40,7	26,3	8,6	16,9
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-248,8	5 823,2	-4,3	5,7	5,9	2,0	4,1
Suorat kiinteistösijoitukset	-126,6	3 160,6	-4,0	4,2	4,1	3,4	3,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-122,2	2 662,6	-4,6	7,6	8,5	-0,2	4,7
Muut sijoitukset	489,9	8 815,6	5,6	2,7	15,3	-2,0	4,5
Hedgerahastosijoitukset ⁶⁾	537,3	8 783,6	6,1	2,3	15,3	-1,0	5,0
Hyödykesijoitukset	0,8	1,4					
Muut sijoitukset ⁷⁾	-48,1	30,6					
Sijoitukset yhteensä	3 395,3	56 032,8	6,1	-4,8	18,6	2,9	12,1
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-32,0	20,9					
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	3 363,4	56 053,7	6,0	-4,9	18,5	2,8	12,0

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

⁴⁾ Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

⁵⁾ Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁶⁾ Sisältää kaikenlaiset hedgerahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁷⁾ Sisältää ne erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁸⁾ Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos – kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

⁹⁾ Sitoutunut pääoma = markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

37. Hoitokustannustulos

31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
TyEL:n vakuutusmaksun hoitokustannusosat ³⁾	64,1	121,0	128,8	120,5	131,4
Pienten työnantajien vakuutusten hoitamiseen tasausvastuusta saadut tuotot	10,1				
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	6,1	5,6	6,5	6,8	7,0
Muut tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
TyEL-toiminnan hoitokustannustulo yhteensä ⁴⁾	80,3	126,6	135,3	127,3	138,9
TyEL-toiminnan toimintokohtaiset liikekulut ^{1) 5)}	-72,9	-88,4	-84,1	-78,0	-86,1
Muut kulut					
TyEL-toiminnan liikekulut yhteensä ⁶⁾	-72,9	-88,4	-84,1	-78,0	-86,1
TyEL-toiminnan hoitokustannustulos ⁷⁾	7,4	38,2	51,2	49,3	52,9
YEL-toiminnan hoitokustannustulo	12,4				
YEL-toiminnan liikekulut	-15,5				
YEL-toiminnan hoitokustannustulos	-3,1				
Hoitokustannustulos yhteensä	4,3				
TyEL-toiminnan liikekulut prosenttia palkkasummasta	0,3				
YEL-toiminnan liikekulut YEL-toiminnan hoitokustannustulosta	124,8				

¹⁾ Ilman sijoitustoiminnan liikekuluja, työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katettuja kuluja ja lakissääteisiä maksuja

²⁾ Uuden lainsäädännön mukaiset laskuperustemuutokset tulivat voimaan 1.1.2023, joten uudet tunnusluvut ilmoitetaan vuodesta 2023 alkaen, eivätkä tunnusluvut ole siten vertailukelpoisia aiempien vuosien osalta.

³⁾ Ennen vuotta 2023 Vakuutusmaksun hoitokustannusosa¹

⁴⁾ Ennen vuotta 2023 Hoitokustannustulo yhteensä

⁵⁾ Ennen vuotta 2023 Toimintokohtaiset liikekulut

⁶⁾ Ennen vuotta 2023 Liikekulut yhteensä

⁷⁾ Ennen vuotta 2023 Hoitokustannustulos

38. Työkyvyttömyysriskin hallinta

31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa	7,9	7,4	6,9	6,5	6,4
Korvauskuluihin kirjatut työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katetut kulut ¹⁾	7,9	7,4	6,9	5,1	6,4
Liikekuluihin kirjatut hoitokustannusosalla katetut työkyvyttömyysriskin hallitsemisesta aiheutuneet kulut	0,2	0,1	2,2	0,0	0,2
Työkyvyttömyysriskin ylläpitotoiminnan hallintaosalla katetut kulut/ Työkyvyttömyysriskin hallintaosa, %	100,0	100,0	100,0	78,5	100,0

²⁾ Vuodesta 2016 lähtien ei sisällä yhtiön työsuhteessa olevan oman henkilöstön työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyviä henkilöstökuluja.

39. Vakuutusliikkeen tulos

31.12., milj. €	2023	2022	2021	2020	2019
Yhtiön omalla vastuulla olevien liikkeiden vakuutusmaksutulo	1 173,0	1 459,8	1 189,1	1 646,0	956,5
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan korko	1 217,3	1 106,3	1 053,4	977,1	947,9
Vakuutusliikkeen tulo	2 390,3	2 566,1	2 242,5	2 623,1	1 904,4
Maksetut rahastoidut eläkkeet	1 770,3	1 578,2	1 492,5	1 368,4	1 320,8
Maksutappiot	9,3	8,3	7,9	20,4	10,8
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan muutos	541,1	864,7	693,8	1 212,2	574,8
Korvausmeno yhteensä	2 320,7	2 451,2	2 194,2	2 600,9	1 906,3
Vakuutusliikkeen tulos	69,6	114,9	48,3	22,2	-1,9

Hallituksen esitys tilikauden voiton käsittelystä

Jakokelpoisten varojen määrä liitetietojen mukaan	140 282 369,43 euroa
Hallitus esittää, että tilikauden voitosta	7 248 748,20 euroa
varmuusrahastoon (vapaa rahasto) siirretään voitto- ja tappioutilille jätetään	7 000 000,00 euroa 248 748,20 euroa

Helsingissä, 15. helmikuuta 2024

Jaakko Eskola, puheenjohtaja

Riku Aalto	Anu Ahokas	Anja Frada
Ari Kaperi	Kristiina Mäkelä	Teo Ottola
Antti Palola	Risto Penttinen	Pekka Piispanen
Merja Ranta-aho	Saana Siekkinen	Risto Murto, toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman (y-tunnus 0533297-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyhteyksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorit-

tamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin riskeihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnollemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Yhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole tunnistettu EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai

toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärin-

käytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kanalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomussamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme

perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 15.3.2018 alkaen yhtäjaksoisesti kuuden vuoden ajan.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatumiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Yhtiökokouksen toimeksiannosta annettavat lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 15. helmikuuta 2024

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Antti Suominen
KHT

VARMA

www.varma.fi